

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškimi pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tix 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 22 (13.253)

Trst, petek, 27. januarja 1989

Danes se bodo sestala vodstva posameznih sindikalnih organizacij

Sporazum med vlado in sindikati bo preprečil vsedržavno stavko

Kljub še odprtim vprašanjem zadovoljstvo CGIL, CISL in UIL - KD in PSI si lastita zmago - Republikanci že grozijo z vladno krizo - Nezadovoljstvo liberalcev - Ostro nasprotovanje Confindustrie

DUŠAN KALC

RIM — Splošne stavke ne bo. Tako so sklenila sindikalna tajništva CGIL, CISL in UIL, ki so se zbrala včeraj na skupni seji, da bi ocenila sporazum z vlado. Zadnja beseda sicer še ni rečena. Zadnja odločitev pripada vodstvom posameznih sindikalnih organizacij, ki se bodo danes ločeno sestale, vendar je glede na razvoj dogodkov včerajšnjega dne pričakovati, da ne bo prišlo do spremembe odločitve.

Sporazum med vlado in sindikati je imel včeraj veliko odmevnost v vseh italijanskih političnih in družbenih krogih. Ta odmevnost pa je bila tudi dokaj deljena. V sindikalnih vrstah je odjeknilo zadovoljstvo in zadoščenje, ker smatrajo sporazum z vlado za pomemben uspeh. Prav tako je z doseženim sporazumom zadovoljen ministrski predsednik De Mita, ki je dosegel svoj cilj: preprečiti splošno stavko in odprti spopad z delavskim gibanjem, istočasno pa dokazati trdnost in odločnost svoje vlade. S tem je izpričal tudi svojo moč in svoj vpliv. Radostijo se tudi v socialističnem taboru. Tudi Craxi si je postavil za cilj, da prepreči splošno stavko in je to dosegel, čeprav med njegovimi ministri ni bilo popolnega soglasja glede raznih aspektov sporazumevanja s sindikati. Medtem ko je ministrski podpredsednik De Michelis pristal na nekatere sindikalne zahteve, ki zadevajo vprašanje povračila davčnega grabeža, je zakladni minister Amato menda iz protesta celo zapustil pogajalno mizo, kar so sicer iz Palače Chigi

pozneje demantirali. Kdo je po vsem tem med De Mito in Craxijem pravi zmagovalec, je težko reči. Nadaljnji razvoj politične bitke bo to morda jasneje pokazal.

Ce KD in PSI slavita, se v drugih strankah vladne koalicije držijo zelo kislo. Najbolj viha nos republikanski tajnik La Malfa, ki odločno nasprotuje sporazumu in očita De Miti, da je popolnoma podlegel sindikalnim zahtevam. Njegovi ognjevit napadi so v marsikom že vzbudili sum, da smo na robu vladne krize. La Malfa, ki mu je dal tokrat vso podporo tudi predsednik senata Spadolini, pa je poudaril, da zaenkrat ne želi vladne krize, vsaj ne pred kongresom KD. Zdi pa se mu neizbežno, da se takoj po kongresu začne temeljito preverjanje in razčiščenje znotraj vladne koalicije. Zaskrbljenost nad sporazumom s sindikati so izrazili tudi liberalci, ki zahtevajo od vlade, da se sestane tudi z združenji neodvisnih delavcev, podjetnikov in profesionalcev, kot se je sestala s sindikatom. Te kategorije so se tudi same oglasile. Zelo ostra stališča na račun sporazuma med vlado in sindikati je izrazila Confindustria. Predsednik Pininfarina je mnenja, da velika splošna gospodarska vprašanja ne morejo biti predmet sindikalnega pogajanja. Odločitev vlade, da v avtomatični obliki dopusti povračilo davčnega grabeža, predstavlja za Pininfarino veliko nevarnost za javni proračun in za sam potek inflacije.

Povsem drugačnega mnenja so v sindikalnem taboru. Za glavnega tajnika UIL Benvenuta, ki je po

sestanku z vlado spregovoril novinarjem v imenu vseh treh sindikalnih organizacij, gre za prvi velik in enoten sporazum, do katerega je prišlo brez notranjih nesoglasij v sindikatu. Brez te enotnosti bi ne dosegli zmage na davčnem področju. Poudaril je nato, da ne predstavlja sindikalne zmage samo sporazum o davčnem grabežu, temveč celotna razširitev obdavčljive osnove. Kljub vsemu pa ostajata med vlado in sindikati še dve sporni točki. Prva zadeva vprašanje obdavčitve finančne rente, druga pa davčni odpust. Glede prvega vprašanja so vladne obveze po mnenju sindikatov preveč splošne, glede drugega vprašanja pa sploh ni prišlo do sporazuma. Ob tem pa so sindikati mnenja, da sporazum vsekakor odpira nove možnosti tudi za učinkovitejši boj proti davčnemu odpustu.

Kmečka zveza dobila pravdo proti Deželi

NA 4. STRANI

Donat Cattin zavrača očitke glede splava

Levica zahtevala ministrov odstop

RIM — Za Donat Cattina »primer Mangiagalli«
ne obstaja. Minister za zdravstvo je namreč včeraj zavrnil vse obtožbe, ki so jih na njegov račun izrekli predstavniki leve opozicije in tudi laičnih strank vladne večine, in zanimal, da bi ukazal posebno preiskavo na oddelku za prekinitev nosečnosti na milanski kliniki samo zato, ker naj bi tako zahtevalo gibanje Comunione in liberazione ali pa zaradi svojega nasprotovanja splavu. Očitani so mu, da naj bi s tem kršil tudi ministrska poblastila.

Toda Donat Cattin se za te očitke ni zmenil in je dejal, da je ravnal povsem v skladu z zakonom in pristojnostmi ministra za zdravje. Zavrnil pa je tudi drugo obtožbo opozicije, da je ministrska komisija, ki jo je imenoval, kršila določila o poklicni skrivnosti, ko je zaplenila 1.500 zdravstvenih kartonov žensk, ki so splavile v tej milanski kliniki. Pri tem je Donat Cattin izjavil, da so bili kartoni anonimni in izbrani naključno, sedaj pa so shranjeni v posebnem sefu. Minister za zdravstvo pa

je še dejal, da to ni prvi primer, ko je prišlo do zaplembe zdravstvenih kartonov, da bi se ugotovilo morebitno kršenje zakona št. 194. Da bi popolnoma ovrgel obtožbe opozicije, pa je Donat Cattin celo izjavil, da sploh ne nasprotuje zakonu o splavu.

Toda vse te ministrove besede njegovih nasprotnikov niso prepričale. Tako so načelniki parlamentarnih skupin republikanec Gualtieri, liberallec Malagodi in socialist Fabbri izjavili, da minister za zdravje s svojimi metodami po nepotrebnem povzroča težave pri reševanju odprtih vprašanj državnega zdravstva. Mnogo bolj ostri so bili komunisti, ki so Donat Cattinu očitali, da ravna v skladu s svojimi ideološkimi predsodki. Zato so komunisti skupaj z ostalimi predstavniki levice v parlamentu zahtevali ministrov odstop. To zahtevo naj bi na Montecitoriu obravnavali prihodnji teden, Donat Cattin pa je le kratko odgovoril, da o odstopu niti ne razmišlja.

G. R.

Po izjavah funkcionarjev v Palači Minerva in po trditvah Maccanica

Vlada ima že v rokah osnutek zaščitnega zakona za Slovence

DUŠAN KALC

RIM — Vlada ima torej že v rokah prvi osnutek zakona za zaščito slovenske manjšine v Italiji. To so nam včeraj potrdili v Palači Minerva, v neposredni bližini Phanteona, kjer je sedež ministrstva za deželne zadeve in za institucionalne reforme. Trenutno je osnutek še pod drobnogledom raznih vladnih in političnih predstavnikov, da bi ga proučili, izrazili o njem svoja mnenja in ga po potrebi še izpolnili, preden bo odromal pred ministrski svet v dokončno odobritev. Šele nato bo stopil v parlament.

Njegova vsebina je še vedno skrivnost. Na ministrstvu, kjer so nas nekateri visoki funkcionarji zelo prijazno in ljubezno sprejeli, kot bi želeli s tem poudariti: »Vidite, pa se je mlinsko kolo vendarle premaknilo,«
se o besedilu zakonskega osnutka niso marali izreči, češ da še ni definitivno, da bodo možni še razni popravki in da zato še ne more v javnost. Nekaj pa vendarle lahko zagotovim, je dejal prefekt Gravina, ki se na ministrstvu trenutno ukvarja s to zadevo, in sicer, da zakon o zaščiti slovenske manjšine na noben način ne bo prezrl vsega tistega, kar manjšina že ima, oziroma da v nobenem primeru ne bo predvidel manj pravic od tistih, s katerimi manjšina že razpolaga. Stavek seveda ne pove še ničesar in lahko ga tolmačimo po mili volji, ne more pa nas še zadovoljiti. Drugo zagotovilo, ki zveni nekoliko bolj optimistično, je to, da ima vlada trdne namene, da bi čimprej in čimbolje enkrat za vselej zakon-

ska rešila slovensko vprašanje, za kar jo obvezuje tudi Osimski sporazum.

Na vprašanje, če je sestavljalce osnutka v kakšni meri pogojevalo načelo recipročnosti, ki se je večkrat grozeče pojavljalo v izjavah raznih političnih predstavnikov, so nam na ministrstvu nekoliko megleno in izmikajoče odgovorili, da se Italija ne ozira preveč na to, kar na manjšinskem področju počenjajo v Jugoslaviji. Na vprašanje, če so pri tem sestavljanju besedila kakorkoli, posredno ali neposredno kontaktirali dejavnike manjšine same ter upoštevali njene zahteve, pa so prav tako izmikajoče odgovorili, da potekajo določeni stiki z manjšino vsa ta leta, poleg tega pa je na razpolago obsežna dokumentacija Cassandrove komisije, v kateri so sodelovali tudi slovenski predstavniki.

Kaj pa časovni element? Koliko časa bo v najboljšem primeru poteklo, preden bo postala globalna zakonska zaščita slovenske manjšine stvarnost? Odgovora na to vprašanje seveda ne moremo pričakovati od nikogar, ker je to odvisno predvsem od neokretnega parlamentarnega mehanizma. Odvisen pa je tudi od politične volje, in kar zadeva ministra za deželne zadeve in institucionalno reformo Maccanica, pa tudi ministrsko predsedstvo, politične volje ne manjka, zatrjujejo v Palači Minerva.

Pripravljenost Maccanica, da čimprej začne s postopkom za zakonsko zaščito, potrjujejo tudi nekateri drugi viri. Na včerajšnji seji senatne komisije za ustavne zadeve je pred-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

ZSO in SKGZ za pravice manjšin

TRST — Koristna in potrebna izmenjava izkušenj. To je bilo včerajšnje srečanje med delegacijo koroške Zveze slovenskih organizacij in Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo. Delegacija koroške krovne organizacije in predstavniki SKGZ so se v daljšem razgovoru vzajemno seznanili s položajem in problemi slovenskega življa v Italiji in v Avstriji. Čeprav živijo koroški Slovenci v Slovenci v Italiji v dveh državah z različno zakonodajo in različnim mednarodnim položajem, imajo vendarle veliko skupnega, vežejo jih narodne vezi in sorodni problemi v boju za ohranitev in za razvoj.

Po srečanju z SKGZ so koroški gostje obiskali še Primorski dnevnik in Založništvo tržaškega tiska, Tržaško kreditno banko in ZŠDD.

Na sliki (Foto Magajna): delegaciji med razgovorom.

NA 3. STRANI

Zunanje ministrstvo SFRJ pred obiskom Andreottija

BOGO SAMSA

BEOGRAD — Glasnik jugoslovankega zunanjega ministrstva Ivo Vajgl je včeraj obširno odgovoril na pismena vprašanja našega dopisnika. Vprašanja so se nanašala na vesti o bližnjem obisku italijanskega zunanjega ministra Giulia Andreottija, na vsebino tega obiska in če bodo razpravljali tudi o problemih Slovencev v Italiji in o ravni zaščite. V tej zvezi je dopisnik tudi vprašal, če bo zunanji minister Lončar, kot je postala že normalna praksa, ob tej priložnosti sprejel predstavnike Slovencev v Italiji.

Drugo vprašanje pa se je nanašalo na obravnavo zakonskega predloga o rabi materinega jezika za pripadnike narodnosti v Jugoslaviji, o čemer se sedaj razpravlja v zvezni skupščini.

Ivo Vajgl je uradno potrdil, da bo italijanski zunanji minister Giulio An-

dreotti v ponedeljek obiskal Jugoslavijo, kar predstavlja nadaljevanje stalnih stikov med dvema sosednjima in prijateljskima državama. Dobro se razvija dvostransko sodelovanje, še zlasti gospodarsko, saj je izmenjava lani dosegla 3,3 milijarde dolarjev, pri čemer je znašal jugoslovanski aktivni saldo 600 milijonov dolarjev. Vajgl je poudaril pomen memoranduma o sodelovanju, ki sta ga lanskega januarja podpisala predsednika vlad Mikulić in Gorla v Rimu in ki omogoča kreditiranje jugoslovanskih podjetij iz fonda za pomoč. Sedaj razširjajo možnosti sodelovanja z »Jadranskim konceptom«
in z možnostmi, ki jih nudi novi jugoslovanski zakon za tuja vlaganja. Obe državi se zavzemata za mir in še zlasti za mir v Sredozemlju, o čemer bodo seveda izmenjali informacije in z ju-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

nadaljevanji s 1. strani

● Vlada

sednik Elia sporočil, da bo minister za deželne zadeve verjetno že v torek ali v sredo poročal v komisiji za ustavne zakonskem osnutku. Zato je komisija že postavila na dnevni red slovensko manjšinsko vprašanje. Še pred tem se je slovenski senator Spetič sestel s predsednikom Elio, ki mu je potrdil Maccanicove namene. Sicer pa je te namene Spetiču sporočil sam minister v posebnem pismu.

Uradno je Maccanico sporočil vest o vladnem zakonskem osnutku tudi na predvčerajšnji seji komisije za ustavne zadeve poslanske zbornice, ko je odgovarjal misovskemu poslancu Padzagli na interpelacijo o dvojezičnih osebnih izkaznicah, ki jim misovci in listarski poslanec Camber odločno nasprotujejo. Maccanico se je v odgovoru skliceval na določila posebnega statuta Londonskega memoranduma in Osimskega sporazuma, ki omogočajo dvojezičnost v okoliških občinah, ter dodal, da bo problematiko dvojezičnosti vsekakor uredil zakon o zaščiti slovenske etnične manjšine, ki »ga trenutno proučujejo«.

Vest o vladnem zakonskem osnutku je vzbudila precejšnjo pozornost v vrstah parlamentarcev iz naše dežele. Demokristjan Coloni je izrazil zadovoljstvo, da se je vlada premaknila ter ponovil svoje stališče, da je treba vprašanje zakonske zaščite čimprej rešiti. Tudi videmski socialistični poslanec Renzulli izraža zadovoljstvo ter pripominja, da ni toliko važno, ali se problem zaščite premakne na vladni ali parlamentarni ravni, bistveno je, da se premakne z mrtve točke. Slovenski komunistični senator Spetič pa pravi, da smo napoved vladnega zakonskega osnutka doživljali že v preteklosti ter nato žal ugotavljali, da so negativni pritiski nekaterih političnih

sil ves postopek zaustavili. Zato je po njegovem mnenju potrebno, da se okrog te problematike sproži poštena razprava, da se ustvari ustrezno vzdušje, kar lahko dejansko prispeva, da bo zakonski postopek stekel čimbolj operativno in čim hitreje.

● Zunanje ministrstvo

goslovanske strani še zlasti informacije o pripravah za zasedanje neuvrščenih držav. Seveda bodo v okviru razprav o dvostranskih vprašanjih poglabili celotno problematiko globalne zaščite za slovensko narodnostno skupnost v Italiji.

Zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar bo ob tej priložnosti sprejel predstavnike slovenske manjšine iz Italije. Kasneje se je izvedelo, da bo ob tej priložnosti sprejel predstavnike zamejskih Slovencev tudi zvezni predsednik Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije Božidar Čolaković.

S tem se v praksi uveljavlja načelo skrbi matičnega naroda in matične države za svoje narodnostne skupnosti, ki žive izven meje matične države.

Ivo Vajgl je nato odgovoril tudi na drugo zastavljeno vprašanje. Dejal je, da je osnutek zakona o rabi jezika narodnosti v SFRJ sestavljen zvezni sekretariat za zakonodajo, pravosodstvo in za upravo in da sedaj o tem predlogu razpravlja zvezna skupščina. Razume pa se, da so dvostranske in druge mednarodne obveze SFRJ sestavni del te razprave in da se o njih vedno vodi račun in da se jih bo upoštevalo tudi ob sprejemanju zgoraj navedene notranje zakonske regulative.

Vse večja verjetnost, da gre tudi tokrat za politični umor

Velika množica na včerajšnjem pogrebu duhovnika Niedzielaka

VARŠAVA — Med včerajšnjim pogrebom v noči na soboto ubitega 74-letnega duhovnika Stefana Niedzielaka so v cerkvi župnije sv. Boromeja v Varšavi plapolale izključno zastave vojske poljske vlade v izgnanstvu med drugo svetovno vojno Armia Krajowa, katera seveda nima nobenega predstavnika v današnji vodilni politični strukturi. Včerajšnjega pogrebne obreda se je sicer udeležilo preko 7 tisoč očitnih nasprotnikov poljske družbene ureditve, ki so s tem hoteli podkrepiti domnevo, da gre tudi v tem primeru, kot je to bilo že z umorom kaplana sindikata Solidarnost Popieluszka, za usmrnitev z močnim političnim predznakom.

Pokojni duhovnik je namreč bil med drugo svetovno vojno kaplan Armie Krajowe. Prav v to smer usmerjajo preiskovalci svojo pozornost, saj so prepričani, da je umor duhovnika v tesni zvezi z njegovo dejavnostjo. Stefan Niedzielak pa se je v zadnjih mesecih ukvarjal s tako imenovanim procesom proti šestnajstim, ko so leta 1945 v Moskvi sodili in obsodili (tudi na smrtno kazen) nekatere voditelje Armie Krajowe in drugih odporniških skupin.

Kar se tiče poljske politične kronike gre povedati, da je voditelj Solidarnosti Lech Walesa včeraj dopotoval v Varšavo in se bo danes sestel s poljskim notranjim ministrom Kiszczakom. Govorila bosta o pripravi tolikokrat napovedane, a vselej odložene okrogle mize, na kateri bi morali postaviti temelje za rešitev hude družbene in gospodarske krize v državi. Ministrski predsednik Rakowski je včeraj omenil možnost, da bi bila okrogla miza 5. februarja, kmalu po zaključku partijske ideološke konference, ki bo v Varšavi od 2. do 4. februarja.

Na sliki (AP): posnetek z včerajšnjega pogrebne obreda.

Slovenska svetovalca pri Andreottiju?

TRST — Deželna svetovalca KPI ter SSK Miloš Budin in Bojan Brezigar sta v imenu političnih in družbenih predstavnikov slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini pri podprefektu Vergoneju vložila prošnjo, da bi ju pred odhodom v Jugoslavijo sprejel zunanji minister Giulio Andreotti.

Italijanskega zunanjega ministra naj bi seznanila s potrebami in zahtevami slovenske manjšine, ki zadevajo sprejem ustreznega globalnega zaščitnega zakona in o čemer naj bi se med drugim Andreotti pogovarjal s svojim jugoslovanskim kolegom Lončarjem.

Pokol civilistov v bližini Kabula

ISLAMABAD — Po daljšem premirju, ki je napovedovalo, da se položaj v Afganistanu postopoma umirja, je ponovno prišlo do silovitih spopadov. Zahodni diplomatski viri poročajo, da so se sovjetske čete, ki se umikajo iz države, spopadle z mudžahedini na pomembnem prometnem križišču pri Salangu. Tod pelje namreč edina cesta, ki povezuje Sovjetsko zvezo s Kabulom. Cesto je več časa nadzorovala gverila in s tem ovirala dobavo živin in najnujnejšo pomoč kabulskemu prebivalstvu. Pred dnevi je področje prešlo pod nadzorstvo vladne vojske.

Pred cestnim predorom pri Salangu, ki se nahaja 90 kilometrov daleč od Kabula, pa je nenadoma prišlo do krvavih spopadov, v katerih naj bi bilo ubitih veliko civilistov. Tamkajšnje prebivalstvo je že močno prizadeto za-

radi hudega pomanjkanja. Sovjetske in afganistanske vladne čete so menda bombardirale nekaj naselij, kjer je živelo kakih sto prebivalcev. Uradne oblasti vesti še niso potrdile, vendar kaže, da informacije, ki so doslej prispele v javnost, izhajajo iz zanesljivih virov. Diplomatske vesti dalje poročajo, da v naseljih, ki so bila tarča križnega ognja med sovjetskimi in afganistanskimi četami ter mudžahedini, sploh ni preživelih.

Kabulska vlada je pred dvema dnevi sicer priznala, da je prišlo do hudih spopadov, poročala pa je le o žrtvah iz vrst Musadovih mudžahedinov. Le-teh naj bi bilo skoraj 400. Zatenkrat ni znano, ali bo poslednji krvavi spopad na kak način vplival na umik sovjetskih čet iz Afganistana.

Pozitivna ocena srečanja med vodstvi KPI in SPD

BONN — Delegacija italijanske komunistične partije, ki jo je vodil generalni sekretar Achille Occhetto, se je včeraj v Bonnu sestala z voditelji zahodno-nemške socialno-demokratske stranke. Že zgodaj dopoldne se je delegacija KPI sestala s predsednikom SPD Hansom-Jochemom Voglom, s katerim sta Occhetto in Giorgio Napolitano, »zunanji minister« KPI, obravnavala predvsem politično situacijo v Italiji in Zahodni Nemčiji, posebej podrobno pa so analizirali tudi potek perestrojke v vzhodnoevropskih državah, kakor tudi zunanjo politiko sovjetskega partijskega voditelja Gorbačova.

Kasneje se je Occhetto sestel tudi z nekdanjim voditeljem SPD in sedanjim predsednikom socialistične internacionale Willyjem Brandtom. V pogovoru z njim so obravnavali pobude predsednika socialistične internacionale o odnosih Sever-Jug in to ne glede na blokovsko pripadnost.

Occhetto je pogovore z voditelji SPD ocenil kot izredno pozitivne, v programih obeh strank pa naj bi našli številne skupne točke tako glede analize težav levih sil pred novo ofenzivo konservativnih sil, kakor tudi glede ocene politične situacije v Evropi in na splošno v svetu.

Tokrat pa niso govorili o morebitnem skupnem programu za evropske volitve. O tem naj bi razpravljali na srečanju z zvezo evropskih socialističnih in socialno-demokratskih strank. Na enotno parlamentarno skupino evropskih komunistov in socialnih demokratov v evropskem parlamentu bo treba še nekaj časa počakati in kot je s tem v zvezi dejal Occhetto, je za zdaj najbolj realen cilj ta, da se okrepi sodelovanje med vsemi naprednimi silami, za to sodelovanje pa naj bi bil najprimernejši evropski parlament.

Položaj v Jugoslaviji skrajno zapleten

BEOGRAD — Predsedstvo ZKJ je v sredo pod predsedstvom Stipeta Suvarja razpravljalo štirinajst ur in pol in to skoro brez predaha. Seveda je bila razprava za zaprtimi vrati, danes pa je bilo objavljeno samo skopo uradno sporočilo, iz katerega izhaja, da v ponedeljek bo zasedanje CK ZKJ, morebitne spremembe v CK pa bodo izvedene v skladu s partijskim statutom.

Vse te stvari na videz malo povedo, morda pa so prav s svojim nekoliko birokratsko-pravnim jezikom še kako zgovorne. Odložitev seje je zahtevala Srbija, nove odločitve ne bo, v ponedeljek se sestane CK in na njem bo poročal Suvar. Vse spremembe bodo statutarne. To pomeni, da ne bo nobenega izjemnega stanja, saj sta se na seji spopadla koncepta izrednega in rednega kongresa. Razlika je pomembna predvsem s političnega vidika. Izredni kongres sklicuje CK, na njem so delegati na hitro zbrani med celotnim članstvom. Redni kongres pa je normalna stvar, pred njim so kongresi vseh Zvez komunistov republik, obeh pokrajin in JLA.

Ta formalni del torej odraža vsebinsko opredelitev, o čem se je treba dogovoriti in kaj morajo jugoslovanski komunisti narediti. Ali na hitro odstavljati vodstva, po vzorcu kulturne revolucije, ali pa se dogovoriti samo za nekatere, toda zelo konkretne, in stvarne probleme, katere je treba urediti.

Zelo značilen je veliki naslov v včerajšnji Politiki: »Rešitev iz krize in ohranitev Jugoslavije zavisi od sloge med narodi in ne od nekakega ravnotežja in koalicije.«

Za srbske komuniste je torej problem v »ravnotežju« in v »koaliciji«. Že na zadnjem 17. zasedanju CK ZK Jugoslavije se je Milošević znašel v manjšini, približno podobno razmerje sil se je ponovilo ob polemičnem spopadu pri imenovanju mandatarja za sestavo nove vlade. Nekaj podobnega se očitno ustvarja tudi sedaj.

Bistvo problema je v odgovoru na dve vprašanji.

Predvsem je treba pomiriti odnose. Srbski tisk je še vedno do kraja napadalen, žaljiv in izsiljaven. Edino srbski tisk je danes v Jugoslaviji do kraja v

rokah lastnega partijskega vodstva, torej odraža do kraja agresivna stališča, v takem ozračju pa je malo možnosti za konstruktiven odgovor.

Po drugi plati je treba najti one skupne gospodarske in politične točke, ki lahko edino dovedejo državo iz ozračja spopadov, odstranijo sume o novih prevratih, mitingih in manifestacijah, ti sumi še vedno obstajajo, pa čeprav je v Beogradu vse mirno in nikjer nobenega zunanjega znaka o obstoječih napetostih.

Za vsa ostala vprašanja se lahko najdejo ustrezne rešitve. Srbi še vedno na najbolj kriče način zahtevajo odstranitev predsednika Suvarja. Toda nekaj takega v partijskem statutu ni predvideno. Člane CK in člane predsedstva CK ZKJ glasujejo republiške partijske organizacije, predsednika pa iz svoje

srede izvolijo člani predsedstva. Nobene pravno-statutarne podlage torej ni za odstranitev predsednika. Bo moral ponovno »posredovati narod«, kot je bil to primer Vojvodine in Črne gore? Tega najbrž nihče ne želi. Verjetno je okrog tega že ustvarjena v CK in njegovem predsedstvu dokaj trdna večina.

Med obsežne priprave spada tudi poročilo predsednika in odnos do tega poročila. Bo poročilo odraz stališč predsedstva v celoti, njegove večine, ali samo izraz stališč predsednika samega? O tem je prav gotovo bil govor med štirinajsturno sejo, ponovno pa se bo razpravljalo v nedeljo, ko se bo predsedstvo ponovno sestalo in opravilo zadnje priprave za zasedanje CK ZKJ.

Pomembno in zanimivo vsebinsko pripravo za sejo zveznega centralnega

komiteta bo predstavljalo sobotno zasedanje zvezne SZDL. Na tem zasedanju bo namreč mandatar Ante Marković obrazložil program novega izvršnega sveta. Na dnevnem redu bodo torej ključna vprašanja gospodarske krize, inflacije, naporov, da se Jugoslavija končno le izvleče iz blata rdečih števil, nizke produktivnosti in gospodarskega zaostajanja.

V beograjskih kulturnih in političnih krogih, pa tudi med preprostimi ljudmi, pa so prav osnovna gospodarska vprašanja v ospredju razprav in razmišljanj. Vedno manj je histerije, nacionalistične izpade porivajo na drugo sporedno raven. Že se čuti želja, da bo zmagal zdrav razum. Vidni so prvi znaki. Toda ta trenutek so odprte še vse možnosti, tudi najbolj razdiralne.

BOGO SAMSA

Slovenski in hrvaški delegati nasprotujejo tezam o uradni uporabi jezikov narodnosti v Jugoslaviji

BEOGRAD — Jugoslovanski parlament je v sredo razpravljajal o uradni uporabi jezikov narodnosti v Jugoslaviji. To je bila pravzaprav samo začetna razprava pred začetkom priprave zakona o uporabi jezikov narodnosti v Jugoslaviji.

Največja atrakcija v razpravi je bil prav gotovo govor Silvana Saua, pripadnika italijanske narodnosti v Jugoslaviji, ki je obenem tudi delegat Slovenije v jugoslovanskem parlamentu (o tem posegu smo včeraj objavili krajšo vest, ki jo je posredoval Tanjug). Sau je namreč začel svoj referat oziroma pozdrav ostalim delegatom v italijanščini, potem je te stavke prevedel v srbohrvaščino in nadaljeval v slovenščini: »Sele takrat, ko bi v tej skupščini slišali in uporabljali vse jezike narodov in narodnosti, bi lahko s ponosom dejali, da je to zares parlament vseh delovnih ljudi in občanov ter vseh narodov in narodnosti Jugoslavije!« Silvano Sau je tudi rekel, da mu je žal, da ne zna tudi vseh drugih jezikov, ki se govorijo v Jugoslaviji, sicer bi pripadnike teh narodov in narodnosti pozdravil v njihovih jezikih. »Kot pripadnik italijanske narodnosti moram ugovoriti, da v socialističnih republikah, kjer ta narodnost živi, torej v Sloveniji in Hrvaški, že obstaja vzdušje, ki ga lahko označimo kot kulturo skupnega življenja, kjer več desetletij živijo skupaj ti narodi in narodnosti. Zavedamo se, da jeziki niso samo mehani-

čen instrument komuniciranja, temveč da vsak narod in narodnost s svojim jezikom izraža tudi svoj način življenja in dela, da plodovi njihovega dela in ustvarjalnosti ne bi mogli obstajati brez ustreznega udejanjanja njihovega jezika,« je poudaril Sau.

Silvano Sau pa je izrazil skrb, da bi zvezni zbor jugoslovanskega parlamenta sprejel takšen zakon o jezikih narodnosti, kakršnega predvidevajo teze, saj so posamezni člani teh tez (teze pa so podlaga za zakon) v popolnem nasprotju z jugoslovanskimi načeli in celotno politiko s področja narodnosti, ki jo je Jugoslavija dolga leta zagovarjala v mednarodnih odnosih in še posebej takrat, kadar je branila interese svojih manjšin v tujini.

Tako Sau kot tudi hrvaški delegat Vitomir Bolkočič sta opozorila, da reševanje teh vprašanj ne bi smelo biti v pristojnosti federacije, temveč republik in pokrajin. Gre predvsem zato, ker so med narodnostmi v Jugoslaviji precejšnje razlike - ne le po številčnosti, temveč tudi po vpetosti v okolje, v katerem živijo in torej tudi po stanju politične zavesti. Medtem ko je kosovski delegat Kurtesh Salihu podprl oba razpravljavca, pa se Biljana Stajčić iz Srbije ni strinjala in se zavzela za enotno reševanje te problematike. Rekla je, da ne bi smeli tekmovati v tem, kateri jezik bo imel več ali manj pravic. Pomembno

je, da se med seboj razumemo, je rekla. Obenem je tudi navedla primer Kosova, kjer naj bi, po njenem mnenju, pripadniki narodnosti morali znati srbohrvaško.

Celoten problem nasploh izvira prav iz kosovskega vprašanja. Tam je namreč albanska narodnost zdaj večinski narod in so pravzaprav Srbi in Črnogorci ter Turki in Muslimani manjšine. To seveda Srbiji ne ustreza. Poleg tega je pa resnično nerazumljivo, da tako eni kot drugi ne znajo v večini govoriti obeh prevladujočih jezikov - albanščine in srbohrvaščine. Če ne bi bili na Kosovu tako porušeni medsebojni odnosi med narodi in narodnostmi, bi bilo to tudi mogoče, tako pa zdaj še lahko sreča precej Albancev, ki govorijo srbohrvaško, medtem ko so Srbi, ki znajo albansko, prave bele vrane.

Skratka, zato bi se želelo tezo o uradnosti jezikov narodov, ki naj bi bili jeziki prve vrste, jeziki narodnosti pa druge vrste, očitno podkrepiti še na zvezni ravni. Silvano Sau je poudaril, da slovenska delegacija na to ne bo pristala. Zato ima tudi argumente v jugoslovanski ustavi. Zato bi verjetno kazalo najbolj upoštevati misel slovenskega delegata Petra Hedžeta, ki je med drugim dejal: »Imeti bomo morali temeljito, strokovno in tenkočutno razpravo o tem vprašanju. Potem pa moramo sprejeti rešitev, ki bo ustrezala vsem narodnostim!« JASNA KLASINC

Sprejeli zakon o mornariškem bojnem letalstvu

RIM — Z 221 glasovi proti 132 in 5 vzdržanimi je poslanska zbornica včeraj dokočno odobrila zakon, ki dovoljuje italijanski mornarici, da ima v svojem sklopu tudi bojna letala. Zakon so podprle stranke vladne večine in misovci, proti pa je bila leva opozicija.

S tem se je Italija odpovedala tako imenovanemu zakonu Balbo iz leta 1926, ki je vojnemu letalstvu določil vlogo branitelja italijanskega zračnega prostora. Na letalonosilko Garibaldi bodo torej v teku dveh let vkrcali prva letala na vertikalni vzlet. Italijanska mornarica pa si je s tem pridobila ofenzivno sposobnost misij izven italijanskih ozemeljskih voda.

Delegacija koroške ZSO na obisku pri SKGZ

Koristna izmenjava izkušenj

Skupno delo je velikega pomena za poglobljanje problematike manjšin

Delegacija ZSO med razgovorom na sedežu SKGZ

(Foto Magajna)

TRST — Slovenci na Koroškem in Slovenci v Furlaniji-Juljski krajini živijo v dveh različnih državah, z različno zakonodajo in z različnim mednarodnim položajem. Kljub temu pa jih poleg narodnostnih vezi povezujejo številni problemi, ki so skupni vsem narodnostnim skupnostim, kjeroli živijo. Zato je izmenjava izkušenj koristna in zato je tudi možno skupno delo. To je bil glavni poudarek na včerajšnjem srečanju med predstavniki koroške Zveze slovenskih organizacij in tukajšnje Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Predstavniki ZSO so prišli v Trst na obisk k SKGZ po daljšem času, ena od osnovnih ugotovitev pa je bila, da morajo biti ti stiki bolj pogosti, ker so izmenjave izkušenj in skupno delo velikega pomena za uveljavitev narodnostnih skupnosti v lastnem okolju. Poleg tega pa imata organizaciji sedaj še razlog več za tesno sodelovanje: naglih korakov se namreč bliža leto 1992, ko bo Evropa odločneje stopila na pot združevanja. In

čeprav je Avstrija nevtralna država, bo na neki način priključena Evropski skupnosti. Slovenci v Italiji in Slovenci na Koroškem se bodo tako znašli v precej sorodnem položaju in z istimi problemi v odnosu do Evrope.

Sicer pa je bilo srečanje z delegacijo ZSO, ki jo je vodil predsednik Feliks Wieser in v kateri so bili še tajnik Marjan Sturm, predsednik Slovenske prosvetne zveze Tomaž Ogris in zastopnik Zveze koroških partizanov Janez Wutte-Luc, posvečeno predvsem vzajemnemu informiranju in orisu položaja Slovencev v Italiji oziroma v Avstriji. Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Klavdij Palčič je po kratkem uvodnem pozdravu takoj prešel »in medias res«. Ob volitvah lanskega junija, je poudaril, se je postopek za globalni zaščitni zakon v bistvu ustavil in od takrat se do zadnjih dni ni nič premaknilo. In tudi v teh dneh smo priča protislovnemu ravnanju, saj je še pred nedavnim mi-

nister Maccanico zagotavljal, da vlada ne bo predložila svojega osnutka v zvezi z zaščito, sedaj pa kaže, da bo isti minister že prihodnji teden orisal senatni komisiji za ustavna vprašanja vladni predlog v zvezi z zaščito Slovencev.

Medtem ko se na parlamentarnem področju ni nič premaknilo, so bili pa Slovenci izpostavljeni vse večjim pritiskom. Na eni strani je težnja, da se okrnejo že uveljavljene, zlasti jezikovne pravice, na drugi pa se nadaljuje praksa razlastitev. Najbrž gre za poskus, da se znižajo veljavne zaščitne norme na najnižjo možno raven, da bo tudi zaščitna raven zakona nizka. Slovenci v Italiji pa seveda tako politiko odločno zavračajo.

Palčič je v nadaljevanju izrazil zaskrbljenost za dogajanje v matični Jugoslaviji, predvsem pa je ocenil kot absurden predlog zveznega zakona, po katerem bi odmerjali narodnostim pravice na osnovi preštevanja.

Nič kaj bolj rožnat ni položaj Slovencev na Koroškem. Predsednik ZSO Feliks Wieser je sicer dejal, da v Avstriji globalni zaščitni zakon sicer obstaja, če tako pojmujeemo 7. člen avstrijske državne pogodbe, vendar pa oblasti sprejetih obvez ne spoštujejo. Značilen primer je zakon o narodnostnih skupnostih, ki je bil sprejet pred 12 leti in ki predvideva oblikovanje svetov za manjšinska vprašanja. V tem svetovetu pa bi po zakonu poleg zastopnikov dveh krovnih organizacij ZSO in NSKS, ki legitimno predstavljata svetove, morali sedeti še predstavniki Cerkve in treh strank. Slovenci bi, kljub negativni oceni o svetovetih, vanje stopili, če bi vlada izpolnila štiri pogoje, ki zadevajo ustanovitve nove trgovske akademije, uvedbo televizijskih oddaj v slovenščini, finansiranje nove šole in drugih slovenskih ustanov. Vendar vlada teh pogojev ni izpolnila kljub zagotovitvi, da jih bo. V tem okviru velja še poudariti, da je podoben položaj tudi svetovetov za češko, hrvaško in madžarsko narodnost.

Po orisu stališč ZSO do šolskega vprašanja je Wieser orisal prispevek solidarnostnega gibanja k uveljavljanju slovenske problematike v avstrijskem javnem mnenju. Tako je tudi nastalo Gibanje za drugačno Koroško, ki se bo v kratkem predstavilo na deželnih volitvah. Na tej listi bo, sicer v zasebnem imenu, kandidiral tudi tajnik ZSO Marjan Sturm kot glavni slovenski kandidat.

Kot glavne smernice dela za prihodnost pa je Wieser navedel krepitev stikov z avstrijskimi demokratičnimi silami, krepitev organizacijske strukture in prizadevanje, da se v prihodnjih mesecih med slovenskimi predstavniki odpravijo posledice razkola ob glasovanju o šolskem zakonu.

V okviru svojega gostovanja v Trstu so predstavniki ZSO včeraj obiskali še Primorski dnevnik in Založništvo tržaškega tiska, Tržaško kreditno banko in Zvezo slovenskih kulturnih društev.

Nejasnosti s helikoptersko protipožarno službo

VIDEM — Kaj je pravzaprav s helikoptersko protipožarno službo? Vprašanje se vsiljuje ob poročanju beneškega lista Il Gazzettino, po katerem naj bi predsednik deželnega odbora Biasutti zahteval pojasnila od generalnega tajnika Dežele v zvezi s konvencijo, ki je bila sklenjena z rimsko helikoptersko družbo Elittrans. Biasutti na vprašanje včeraj ni mogel odgovoriti, ker je bil v Rimu na srečanju z ministrom Ruffolom o problemih Jadranskega morja.

Deželna časopisna agencija ARC je včeraj namreč objavila sporočilo, da je deželno gozdarsko ravnateljstvo tudi letos zaupalo protipožarno helikoptersko službo neki specializirani družbi. Rimsko podjetje Elittrans je zagotovilo najbolj ugodne pogoje, zato je bila pogodba sklenjena z njim. Helikopterji te družbe (tipa ecureuil As 350 B) naj bi že posegli pri požarih na gorah San Simeone, Quarnan in Avasinis in tudi včeraj naj bi pomagali pri gašenju požara na gori Cuar. Helikopter naj bi lahko prevažal 5 ljudi ali pa tovor 800 litrov vode. Helikopter naj bi poskusili oktobra lani pri Naborjetu in izkazalo naj bi se, da je povsem primeren za tako službo.

Po poročanju beneškega lista pa naj bi bilo v zadevi precej nejasnosti. Predvsem ni povsem znano, ali družba razpolaga res s helikopterjema, ki naj bi bila sposobna dvigniti tovor 900 litrov vode, kot je zahteval razpis o licitaciji. Kaže namreč, da ustanova Civilavia naj ne bi dala omenjeni rimski družbi dovoljenja za uporabo helikopterjev z zahtevanimi značilnostmi. In vprašanje naj bi bilo tudi, ali ima Elitrans sploh dovoljenje, da leti nad prepovedanimi območji, ki pokrivajo dober del deželnega ozemlja.

Ponudba Elitrans je bila namreč veliko bolj ugodna od ponudb drugih dveh družb Elifriulia in Elidolomiti in na ta način si je zagotovila licitacijo. Vendar, kot kaže, v zadevi ni vse povsem jasno. In nejasnosti bi kazalo odpraviti, zlasti ker je pogodba o protipožarni službi le »predjed«, uvod v veliko bolj donosno službo helikopterskega rešilca.

Zeleni za zaščito Slovencev v Italiji

ČEDAD — Deželni svetovalec zelene liste Federico Rossi se je v teh dneh sestal v čedadu s predstavniki krožka Studenci, ki združuje slovenske katoliške demokrate videmske pokrajine. Med srečanjem so poglobili predvsem problem gospodarskega in družbenega razvoja Nadiških dolin in so podčrtali, da je nujno uzakoniti pravice Slovencev videmske pokrajine.

Kar zadeva vprašanje družbenega in gospodarskega razvoja so si bili predstavniki Studencev in Rossi enotni, da ni mogoče doseči usklajenega družbenega razvoja, če ne upoštevamo tudi kulturne stvarnosti področja. V tem okviru je svetovalec Rossi zelo pozitivno ocenil rezultate, ki so jih predstavniki Studencev dosegli na tem področju s teoretičnim poglobljanjem teh vprašanj.

Predstavniki Studencev so se med pogovorom orisali tudi zastoj v odnosih med slovenskimi političnimi predstavniki. V tem okviru so poudarili namen krožka, da z avtonomnimi pobudami spodbudi razpravo o kakovosti zaščite, ki jo je treba zajamčiti slovenski narodnostni skupnosti.

Ob koncu srečanja so se dogovorili tudi za koledar skupnih iniciativ. Med drugim se bo predstavništvo Studencev sestalo s poslancem zelenih Lanzingerjem, ki je pripravljen zagovarjati nujnost zaščite slovenske narodnostne skupnosti.

Gozdni požar na gori Cuar

VIDEM — Gozdni čuvaji in prostovoljni gasilci so od včeraj zjutraj angažirani v boju z ognjenimi zublji na gori Cuar pri Forgarii. Požar je zajel okoli 50 hektarov gozda in, kot kaže, je bil podtaknjen. V boju proti plamenom sodelujejo tudi štirje helikopterji družbe Elittrans in letalo tipa canadair, ki je prišlo iz Savone. Večmesečna suša je omogočila, da so se plameni hitro razširili.

V Furlaniji je še nekaj požarov, katerih obseg pa je na srečo veliko manjši.

1. FEBRUAR 89

BTP

Buoni del Tesoro Poliennali

● BTP so štiriletna obveznice s koriščenjem 1. februarja 1989 in zapadlostjo 1. februarja 1993.

● Obveznice dajejo letno **12,50%** bruto obresti, izplačljive v dveh šestmesečnih obdobjih.

● Privatni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih **27. januarja do 13.30.**

● BTP bodo dodeljeni po **marginalnem sistemu** (asta marginale); rezervirajo se po ceni, ki je lahko 99,50% ali višja. Cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisu.

● Dodeljene obveznice je treba poravnati **1. februarja** po ceni, ki jo je določila dražba, ne da bi plačali kakršnekoli provizije.

● BTP imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto unovčijo.

Rok rezervacije za občinstvo: do 27. januarja

Izklicna cena dražbe

Rok

bruto

Letni donos izklicne cene
neto

99,50%

4 leta

13,06%

11,39%

BTP

Razveljavljeno imenovanje predstavnika Coldirettija

KZ dobila pravdo proti Deželi glede zastopnika kmetov v EZIT

Kmečka zveza ima pravico, da za stopa tržaške kmetovalce v vodstvenem svetu Ustanove za tržaško industrijsko cono (EZIT). Tako izhaja iz razsodbe, s katero je Deželno upravno sodišče (TAR) sprejelo priziv, ki ga je KZ bila vložila proti imenovanju kandidata Zveze neposrednih obdelovalcev (Coldiretti) v omenjeni organ namesto zastopnika KZ. Deželno upravno sodišče, ki mu je predsedoval Eduardo Grassi in ki sta ga sestavljala še sodnika Umberto Zuballi in Daniele Carnelutti, je omenjeno razsodbo izreklo že 7. julija 1988, objavilo pa jo je šele v teh dneh. A pogledjmo natančneje, za kaj gre.

Po statutu iz leta 1978 mora biti v vodstvenem svetu ustanove EZIT tudi predstavnik tržaških kmečkih stanovskih organizacij. Imenovati ga mora predsednik deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine. Deželni odbornik za industrijo je v skladu s tem 3. januarja 1979 pisal Kmečki zvezi in Zvezi neposrednih obdelovalcev, naj se dogovorita za skupnega kandidata. KZ je že nekaj dni pozneje odgovorila, da ni v najboljših odnosih z drugo kmečko stanovsko organizacijo, zaradi česar je kot najbolj številna in reprezentančna organizacija predlagala lastnega kandidata, svojega tajnika Edija Bukavca.

Stvar je potem spala skoraj devet let, saj je deželna uprava v okviru svojih pristojnosti obnovila vodstvo EZIT šele proti koncu leta 1987, in sicer z odlokom št. 556, ki ga je predsednik deželnega odbora Biasutti izdal 26. novembra 1987. S tem odlokom pa ni bil imenovan kandidat KZ, ampak kandidat Coldiretti Giuliano Sauli. Proti temu imenovanju je Kmečka zveza 6. februarja lani vložila priziv preko odvetnika Petra Sanzina.

V prizivu je KZ poudarila, da je predsednik deželnega odbora z omejenim imenovanjem ravnal protizakonito, ker je šel preko svojih pristojnosti, povrh pa da ni svojega ravnanja niti utemeljil. KZ je namreč na Tržaškem nesporno številnejša in zato reprezentančnejša kmečka stanovska organizacija kot pa Coldiretti. To izhaja tudi iz števila glasov, ki sta jih organizaciji poželi na volitvah za kmečko bolniško blagajno itd. Spričo dejstva, da organizaciji nista sklenili dogovora, bi predsednik deželnega odbora moral imenovati v vodstveni svet EZIT kandidata reprezentančnejše med njima, saj bi tako narekovala splošna praksa oziroma splošna norma. Mimo tega pa predsednik deželnega odbora ni niti utemeljil, zakaj je rav-

nal drugače. Zaradi vsega tega je KZ v svojem prizivu zahtevala, naj deželno upravno sodišče razveljavi tisti del odloka predsednika deželnega odbora, ki zadeva imenovanje kmečkega predstavnika v vodstvo EZIT, že pred dokončno razsodbo pa naj takoj ukine veljavnost spornega imenovanja.

Deželno upravno sodišče je zadnjo zahtevo kmalu sprejelo, saj je že marca 1988 suspendiralo imenovanje Giuliana Saulija v vodstveni svet EZIT. Pred nekaj dnevi pa je objavilo še svojo dokončno razsodbo, s katero je, kot rečeno, sprejelo priziv KZ. Razsodba v celoti sprejema tudi utemeljitve, ki jo je KZ v svojem prizivu podala, medtem ko je zavrnila zagovor deželne uprave. Le-ta se je na obravnavi 7. julija 1988 preko svojega odvetnika Scottija zagovarjala rekoč, da je KZ v dopisovanju z njo sicer poudarila, da je najbolj reprezentančna kmečka organizacija na Tržaškem, svoje trditve pa da ni dokazala. Toda Deželno upravno sodišče je ta zagovor zavrnilo opozarjajoč, da bi v resnici morala sama deželna uprava ob imenovanju zastopnikov v vodstvo EZIT preveriti, katera organizacija ima več članov in torej lahko v večji meri zastopa tržaške kmetovalce.

Razsodbo deželnega upravnega sodišča so kajpak z zadovoljstvom pozdravili v krogih KZ in še posebej v njenem vodstvu. Tajnik Edi Bukavec, ki bi zdaj moral postati član upravnega sveta EZIT, nam je dejal, da je šlo le za eno izmed bitk, ki jih tržaški kmetovalci, še posebej Slovenci, bojujejo za uveljavitev svojih zakonitih pravic in zahtev. Zadovoljstvo je izrazil tudi odvetnik KZ Peter Sanzin. »Mislim, da bi naša narodnostna skupnost že marsikaj dosegla, ko bi se v prizadevanjih za svoje pravice redneje posluževala sodnih sredstev,« je komentiral. (mb)

Delegatov bo približno 235

Pokrajinski kongres KPI bo konec februarja v Trstu

Enajsti pokrajinski kongres tržaške federacije KPI bo v Trstu v dneh 24., 25. in 26. februarja, ko bodo izvolili tudi delegate za 18. vsedrjavni kongres KPI, ki bo v Rimu od 18. do 22. marca. Osnovo za diskusijo na kongresu bodo nudili dokumenti, ki jih je že novembra lani odobril Centralni komite, v prvi vrsti splošni politični dokument in dokument o problemih organizacije. Na pokrajinskem (kot tudi na vsedrjavnem) kongresu bo vsak delegat lahko predlagal ne samo popravke k dokumentom CK, ampak tudi svoje alternativne dokumente, kar pomeni dokajšnjo novost. Drugo novost pa predstavlja sklep, da naj bo najmanj tretjina delegatov in članov vodstvenih struktur partije žensk. In končno tretja novost: tako pokrajinski kongres kot tudi predkongresne skupščine in sekcijski kongresi, bodo javni in odprti, kar pomeni, da se jih bo lahko udeležil in na njih spregovoril vsakdo, ki ima kaj povedati, pa naj bo to posameznik, politična sila ali organizacija.

Tržaškega kongresa KPI se bo predvidoma udeležilo nekaj več kot 235 delegatov, ki bodo zastopali 38 komunističnih sekcij v tržaški pokrajini. Na vsakih dvajset članov KPI bo torej en delegat na pokrajinskem kongresu, k tem pa bo treba dodati še tako imenovano "nagrado za udeležbo". Tiste sekcije, katerih kongresi bodo najbolje obiskani, bodo namreč lahko imenovale še dodatne delegate, in sicer enega za vsakih trideset udeležencev kongresa.

Na pokrajinskem kongresu, kot rečeno, bodo imenovali tudi tri tržaške delegate na vsedrjavni kongres v Rimu. Glede na sklep o prisotnosti žensk v vseh organizmih, bo najmanj eden od njih ženska.

Kot je dejal na včerajšnji tiskovni konferenci pokrajinski tajnik tržaške

federacije KPI Nico Costa, bo moral kongres obravnavati tudi najnovejše dogodke, kot na primer akcije za spoštovanje demokratičnih in sindikalnih pravic na delovnih mestih, boj za bolj pravično davčno politiko, pa tudi konkretne probleme in pobude za reševanje odprtih vprašanj našega mesta. Skratka, je dejal Costa, kongresna razprava ne sme biti zgolj akademska, ampak trdno zasidrana v političnih pobudah in v resničnih problemih. Samo tako bo zaživila tista "nova partija", ki jo komunistični kongres namerava izoblikovati.

Po oceni komunistov

Očitna nesposobnost krajevnih uprav

Večina, ki upravlja tržaško Občino in Pokrajino je pokazala vso svojo nesposobnost, da bi se lotila odprtih vprašanj našega mesta. In to ne samo, ko gre za velike načrte in izbire o bodočnosti Trsta, ampak tudi pri vsakodnevnem upravljanju. To je ocena KPI, ki so jo na včerajšnji tiskovni konferenci utemeljili pokrajinski tajnik Nico Costa, načelnika komunističnih skupin v občinskem in pokrajinskem svetu Maurizio Pessato in Ezio Martone ter deželna svetovalka Perla Lusa.

V dokaz te nesposobnosti je Costa navedel samo dva dokaj zgovorna primera. Prvi zadeva vprašanje škedenjske železarne, glede katere je župan Richetti, z njim pa tudi tržaški demokrščanski poslanec Coloni, zatrjeval, da je dobil najširša zagotovila od pristojnega ministra, potem pa se je pokazalo, da so stvari drugačne in da vladni odlok o preustroju siderurgije sploh ne omenja tržaškega obrata AIT. Drugi primer pa se je zgodil v sredo zvečer, ko so morali ponovno odložiti sejo vzhodnokraškega rajonskega sveta, ker ni na Občini nihče poskrbel, da bi pristojni funkcionar dal na razpolago sedež za sejo.

O pasivnosti občinske in pokrajinske uprave pa sta podrobneje spregovorila Pessato in Martone. Slednji je med drugim obžaloval, da se v pokrajinskem svetu razpravlja samo o vprašanju podpredsednika (ki naj bi ga rešili na drevisnji seji), ne pa o novih pristojnostih te krajevne uprave, kot jih določa deželni zakon o decentralizaciji. Pessato pa je ugotovil, da je župan Richetti že večkrat ponovil v občinskem svetu, kaj vse nova uprava namerava storiti, vendar doslej prehoda od besed k dejanjem ni bilo. Tudi vprašanje imenovanja vrhov cele vrste pomembnih ustanov (ACT, ACEGA, IACP itd.) je zamrznjeno in se že govori, da ga ne bodo rešili do pokrajinskih kongresov socialistov in demokristjanov.

Ob taki pasivnosti, so ugotovili predstavniki KPI na včerajšnji tiskovni konferenci, postaja izredno težko tudi izvajati opozicijo, ker gre za opozicijo proti nečemu, kar ne obstaja. KPI je nameravala svojo opozicijsko funkcijo osnovati na odprtem in konstruktivnem soočanju o konkretnih problemih, vendar pogojev za takšno obliko akcije doslej še ni.

Jutri pokrajinska skupščina KD

V dvorani Illiria na Pomorski postaji se bo jutri ob 9.30 začela predkongresna pokrajinska skupščina tržaške Krščanske demokracije. V ospredju del bodo priprave oziroma izvolitev delegatov za deželno skupščino stranke, ki bo 11. februarja v Huminu. Uvodno poročilo, ki ga bo na jutrišnji skupščini podal pokrajinski tajnik KD Sergio Tripani, nosi naslov »Križa političnega sistema in vloga kristjansko navdahnjene ljudske demokracije nacionalne stranke«. Po koncu celodnevne razprave bo skupščina izvolila 24 delegatov za februarški deželni kongres v Huminu.

»Pozabljenost« vzrok za odložitev seje rajonskega sveta za Vzhodni Kras

Vzhodnokraški rajonski svet ne more na noben način izvoliti predsednika. Zaradi nesoglasij med strankami so sejo že nekajkrat odložili, preteklo sredo pa je zasedanje odpadlo zaradi odsotnosti občinskega tajnika, ki ga občinska uprava sploh ni obvestila o sklicanju seje. Skupščino je po nujnostnem postopku osebno sklical tržaški župan Richetti, ob napovedani uri pa so se svetovalci znašli pred zaprtimi vrati open-ske občinske izpostave. Nekaj časa so sicer počakali, nato pa je nekdo telefoniral občinskemu tajniku, ki je enostavno "padel z neba" in povedal, da ga o napovedani seji nihče ni obvestil. Rajonski svet se bo verjetno znova sestel komaj prihodnji teden, seveda v upanju, da bo tajnik takrat pravočasno obveščen.

Stranke se vsekakor niso še sporazumele o novem predsedniku. Demokristjani, socialisti in Slovenska skupnost že dalj časa vztrajajo pri svojih kandidatih, komunisti, ki so na Vzhodnem Krasu stranka relativne večine, pa so doslej vedno poudarjali, da bodo razne kandidate ocenjevali po programih in ne zgolj na podlagi sporazumov med pokrajinskimi tajništvi strank.

Od 1. februarja nove cene avtobusnih vozovnic

Pri ACT zadovoljni z novimi tarifami ljudje pa godrnjajo zaradi podražitve

Vest o podražitvi avtobusnih vozovnic je v Trstu povzročila deljena mnenja. Pri Konzorcijskem podjetju za prevoze ACT, kjer sicer še niso imeli časa, da bi podrobno preučili sklep deželnega odbora, so bili včeraj precej zadovoljni z novimi tarifami. Porabniki, zlasti tisti, ki nimajo zasebnega prevoznega sredstva pa se podražitve ne veselijo, saj bo tudi ta povprečno negativno učinkoval na življenjske stroške.

Prve podražitve avtobusnih vozovnic bodo stopile v veljavo (za vso deželo) 1. februarja, s prihodnjim mesecem pa se bodo podražile tudi vozovnice na zunajmestnih progah. Deželni odbor pa je določil tudi poviške za prihodnje leto: s 1. januarjem 1990 se bodo vozovnice podražile še za 30 odstotkov. Vozovnica za vožnjo na eni progi ali na enem odseku bo odslej stala 700 lir, dvojna vozovnica (za dva odseka) pa 1.000 lir (s prihodnjim letom bo enostavna vozovnica stala 800 lir, dvojna pa 1.600 lir). Mesečni abonma za eno progo bo stal 16 tisoč lir, za vse proge pa 19 tisoč lir (s prihodnjim letom 18 tisoč oziroma 20 tisoč lir).

Ravnatelj Konzorcijskega podjetja za prevoze ACT inž. Ezio Morteani je komentiral podražitve in druge spremembe, ki jih je predvidel deželni odbor, takoj potem, ko je prejel kopijo sklepa. »Cene naših vozovnic se niso podražile vse od leta 1986,« je dejal, »podjetje je zato tvegalo, da bi bilo v izgubi. Deželni zakon namreč določa, da moramo 35 odstotkov naših stroškov kriti z denarjem, ki ga prejemo s prodajo vozovnic in abonmajev, preostali denar pa prejemo iz Vsedržavnega sklada za prevoze (posreduje nam ga Dežela). Če ne moremo kriti deleža, ki ga predvideva zakon, avtomatično odpadejo tudi državni prispevki. Zadanje čase je petdostotna inflacija začela klestiti po naših blagajnah, tako da je bil tak ukrep nujno potreben. Ko ne bi Dežela, ki je edina pristojna za te zadeve, določila podražitve, bi v prihodnjih mesecih gotovo bili v izgubi. Moram sicer reči, da je deželni odbornik za prevoze Di Benedetto predlagal na začetku še višje cene, vendar so zaradi naspro-

tovanja sindikatov, ki so zahtevali, naj podražitve ne presežejo inflacije, omejili podražitev na 40 odstotkov.«

Kako pa ocenjujejo nove abonmaje za prevoz v urah manj gostega prometa? »Abonma bo stal 16 tisoč lir za vse proge in bo lastnikom omogočal, da se vozijo z avtobusi le med 9.30 in 12. uro ter med 15. in 17. uro. Namenjen je upokojemcem in gospodinjam, ki nimajo rednega delovnega urnika in se torej lahko vozijo z avtobusi tudi v poznejših dopoldanskih in popoldanskih urah. Naš namen je prav ta, da spodbudimo te osebe, naj se ne vozijo z avtobusi, ko so ti najbolj natrpani. Vozovnice za omejen čas, kot jih imajo v velikih mestih, nismo vzeli v poštev, ker je bil poskus izpred petnajstih let katastrofalen. Prav tako pa nismo vzeli v poštev dnevne vozovnice, ker Dežela želi privilegirati cenene abonmaje. Za turiste bodo na razpolago paketi desetih vozovnic po 6 tisoč lir.«

Vozovnice so že ponatisnili, sinoči pa so jih začeli razdeljevati po 320 trafikah. Stare vozovnice, ki s 1. januarjem ne bodo več veljavne, bomo lahko zamenjali za nove.

Če so na ACT zadovoljni, pa je razpoloženje na avtobusih in na avtobusnih postajališčih precej drugačno. Marsikdo je včeraj godrnjal zaradi podražitve vozovnic. Najmanj zadovoljni so bili seveda upokojemci, po mnenju katerih bi bile podražitve upravičene le, če bi ACT zagotovilo tudi boljše storitve. »Za sedanje storitve je še 500 lir preveč,« je dejala starejša gospa, ki je nestrpno čakala na avtobus. »Največkrat se popeljem le za dve postajališči, za takšno progo pa je 500 lir, in kaj šele 700, preveč. Splača se mi samo, ko se od Sv. Ivana peljem v Barkovlje. Poleg tega moramo na avtobus čakati tudi po dvajset minut, avtobusi pa so prenatrpani.« Gre vedno za eno in isto zgodbo,« je dejala druga gospa. »Oblasti podražijo vedno tiste storitve, ki so namenjene nepremožnim osebam, torej tistim, ki si ne morejo dovoliti zasebnega prevoznega sredstva. Javne prevoze že plačujemo z davki. Pred kratkim so se podražila živila, sedaj pa še avtobusi...« (bg)

LINEA

LINEA

oblačila

Vidimo se v

Ulici Carducci 4 - T R S T

VABIMO VSE NAŠE PRIJATELJE NA

RAZPRODAJO

s popusti od 20% do 80%

PRIČAKUJEMO VAS

obv. občini 3.1.89

Srečanja na deželi in v pristanišču

Vse bolj živo vprašanje usode pristaniških površin

Območje tržaškega pristanišča, s posebnim ozirom na hudo degradirane površine v Starem pristanišču, so v zadnjih dneh v središču pozornosti tako na občinski kot na deželni ravni.

V sredo si je Staro pristanišče v spremstvu direktorja Avtonomne pristaniške ustanove Rovellija in generalnega direktorja družbe Polis Gambata ogledal občinski odbornik za urbanistiko Eraldo Cecchini, ki je poudaril, da je Občina Trst neposredno zainteresirana za razvoj tega območja. Ob obisku so tudi pregledali potek deželnega in občinskega postopka, po katerem naj bi uresničevali projekte za ponovno uporabo opuščenih prista-

niških območij, kot na primer tiste za razvoj Adria terminala in za upravno središče Polis. Beseda je tekla tudi o projektih, ki jih predvideva načrt Bonifica in ki so vključeni v širši okvir celotnega julijskega bazena. Vsa ta vprašanja bodo bistveno vplivala na promet in na druge mestne dejavnosti — je poudaril Cecchini — zato je že v teku vrsta tehničnih sestankov, ki bodo morali pripeljati do specifičnega sporazuma med Občino in EAPT.

Vprašanje uporabe pristaniških površin in širša splošna ocena proizvodnih površin od Sachette do Žavelj sta bila tudi predmet srečanja med podpredsednikom deželne vlade Carbonejem in delegacijo Enotne družbe pristaniških delavcev, v kateri so bili konzul Marini, podkonzul Menegon, Fabio Armani in Emilio Coretti. Namen srečanja je bil seznaniti vodstvo Družbe z elementi, potrebnimi za sestavo ocene, ki jo bodo nato izrazili na sestanku z uporabniki pristaniških storitev. Tudi na tem sestanku — ki bo prihodnji teden — bo govor o uporabi pristaniških površin.

Vsekakor je Carbone včeraj izrazil mnenje, da je potrebno različne projekte (Polis, Italstat idr.) uskladiti s tistimi, ki so že v teku izvajanja, pri čemer je treba preseči nasprotja in s posredovanjem Dežele priti do ravnovesja med proizvodno in drugačno uporabo pristaniških površin. Spričo različnih izbir EAPT in tržaške Občine pa je treba — pravi Carbone — preveriti možnosti za funkcionalno dejavnost z omejenimi gradnjami v Starem pristanišču (kar pomeni nameniti nekaj površine za proizvodnjo) in se zaščititi pred morebitno špekulacijo. Zato je potrebno oblikovati splošni okvir, ki bo moral vključevati tudi dokončno odločitev o namembnosti barokljanskega nasipa in vprašanje prometnih povezav s severnim delom mesta.

Oklicali so jo konfederalni šolski sindikati

SSŠ se sicer ne pridružuje a podpira jutrišnjo stavko

Goriško in tržaško tajništvo Sindikata slovenske šole podpirata zahteve konfederalnih šolskih sindikatov, zaradi katerih so za jutri, soboto, 28. t. m., oklicali celodnevno stavko v vrtih in osnovnih šolah. Stavkovna akcija sodi v okvir boja za dokončno odobritev reforme osnovne šole, za reformo vrtcev, za univerzitetno izobraževanje učiteljev, za izvajanje delovne pogodbe in za boljše storitve s strani krajevnih uprav. Slovenska šola ima v okviru omenjenih še mnoge dodatne probleme, zato sta tajništvi sklenili, da se jutri SSŠ ne pridruži stavki, ampak da okliče kasneje samostojno stavko, če se bodo vsa naša prizadevanja izjalovila.

V VII. komisiji za šolstvo v poslanski zbornici je v teku razprava o reformi osnovne šole. Posamezni predstavniki šolskega odbora so v preteklih mesecih nastopili v Rimu za sprejem skupno izoblikovanih predlogov, ki so potrebni za dobro delovanje slovenske šole v okviru novega reformnega zakona. Po posegih pri ministru za šolstvo ob njegovem obisku v Trstu in kasneje na ministrstvu samem, je SSŠ pred kratkim prošil za sprejem pri nekaterih članih VII. komisije v poslanski zbornici in sedaj iz dneva v dan pričakuje, da bo do tega prišlo.

Te dni poteka v Vsestranskem šolskem svetu v Rimu razprava o novih programih za slovensko osnovno šolo. Predlog za prilagoditev je izdelala posebna komisija, ki je bila za to imenovana na Deželnem šolskem skrbništvu. Od poletja sem poteka razprava že v tretje in v dokaj težkih pogojih. Pričakujemo, da pride tokrat do njenega uspešnega zaključka.

Že delegirani dekreti iz leta 1974 uvažajo univerzitetno izobraževanje za vse šolnike. V brezkončnem pri-

čakanju le-tega je SSŠ pred dveh letoma, na pobudo Univerze E. Kardelj iz Ljubljane, organiziral na Pedagoški akademiji (ki je medtem postala štiriletna fakulteta) študij ob delu za slovenske učitelje v zamejstvu. Že dve leti tudi ob vsaki priložnosti zahtevamo, da se univerzitetni študij naših učiteljev prizna.

Po dolgoletnih pritiskih je bilo za preteklo šolsko leto končno priznано dvojjezično delo naših učiteljev v okviru sklada za ekonomsko spodbudo predzadnje delovne pogodbe. Pričakujemo, da se vsaj v tej obliki prizna tudi v tem šolskem letu. Zahtevamo, da se doklada prizna tudi drugemu šolskemu osebju na slovenskih šolah, predvsem pa upravnemu, in da se trajno vključi v plačo, kot to velja na Južnem Tirolskem.

Z delovno pogodbo št. 209/87 je postal čas kosila na šoli delovni čas za učitelje, in torej brezplačen. Vendar občine, ki to šolsko kosilo nudijo, nočejo prevzeti tega bremena, ker zaenkrat še ni nobenega dogovora z ministrstvom za šolstvo, do katerega naj bi v kratkem prišlo. Pri nas se je problem plačevanja šolske prehrane prvič pojavil v dolinski Občini v lanskem šolskem letu. Ob tisti priložnosti smo nastopili skupno in enakopravno s konfederalnimi sindikati, tako na županstvu kot na zborovanju na osnovni šoli Prežihov Voranc v Dolini. V tem šolskem letu pa nas — kljub drugačnemu dogovoru — konfederalni sindikati niso povabili k sodelovanju, ko se je ta problem pojavil v tržaški Občini.

Ali se enakopravnost pri sodelovanju v dolinski Občini meri različno kot v tržaški?

ŽIVKA MARC

Na Pokrajini sestanek o problemu odlagališč

O perečem problemu odlagališč gradbenih odpadkov je bil govor tudi na včerajšnjem širšem sestanku na Pokrajini, ki so se ga udeležili predsednik Pokrajine Crozzoli, pokrajinski odbornik za ekologijo Cervesi in predstavniki vseh občin v tržaški pokrajini (Cernitz za tržaško, Certo za nabrežinsko, dolinski podžupan Pečenik, Millo za miljsko in Furlan za zgoniško Občino). Na srečanju so poudarili pomen sodelovanja med občinami pri reševanju tega perečega problema, odbornik Cervesi pa je nakazal glavne smerice za njegovo reševanje: v prvi fazi naj bi izkoristili zapuščene kamnolome, med tem pa pripravili obmorsko odlagališče, ki edino lahko predstavlja trajno rešitev za odlaganje gradbenih materialov. Zato je prošil predstavnike občin, naj v čim krajšem času sestavijo seznam opuščenih kamnolomov, ki bi jih lahko uporabili v ta namen.

KUD RIZ drevi na Opčinah

Na povabilo mešanega pevskega zbora Primorec-Tabor se bo drevi ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah z glasbenim programom predstavilo kulturno-umetniško društvo RIZ iz Zagreba, ki ga sestavljata dve sekciji — mešani pevski zbor in kvintet harmonikašev. KUD RIZ je nastalo leta 1983 na pobudo delavcev tovarne RIZ, njegov zbor pa že od ustanovitve vodi dirigent Zlatan Sindičić.

Zbor ima pomembno vlogo v kulturnem življenju zagrebške občine Maksimir in redno nastopa na občinskih srečanjih v Zagrebu in drugod na Hrvaškem. Kvintet harmonik pa deluje v tej sestavi že štiri leta pod vodstvom prof. Vjere Odak-Jembrih.

Skupina se nam bo drevi predstavila s celovečernim koncertom, ki bo v prvem delu zajel umetne skladbe iz svetovne glasbene literature, v drugem delu pa ljudske pesmi jugoslovanskih narodov. (JDR)

Ognjeni zublji uničili trgovino in stanovanje

V dvanaestih urah je v Trstu prišlo do dveh silovitih požarov, ki sta povzročila okrog 180 milijonov lir škode. Prvi je razdeljal trgovino oblek v središču mesta, drugi pa je hudo poškodoval zasebno stanovanje v bližini Ulice Rossetti.

V majhni trgovini Katiuscia v Ulici Valdirivo 17, so se planeni pojavili nekaj pred eno ponoči. Dušec vonj po dimu je prebudil iz spanja družine, ki stanujejo nad trgovino in prestrašeni stanovalci so takoj poklicali gasilce. Ko so prispeli reševalci, je ogenj že uničil notranjo opremo in večino razstavljenih oblek. Ker so bile navojnice spuščene in skrbno zaklenjene, so gasilci stopili na dvorišče in začeli brizgati vodo skozi okno trgovine. Stanovalci so medtem poklicali 37-letnega lastnika Angela Barbata, ki stanuje v devinsko-nabrežinski občini, in ga obvestili o tem, kar se je zgodilo.

Gasilci so sicer nekaj minut čakali na lastnika, da bi jim odklenil navojnice. Ko pa so se začeli plameni še bolj širiti, so morali s silo odpreti vra-

ta trgovine. Šele ob petih zjutraj jim je končno uspelo pogasiti plamene in oceniti gmotno škodo. Ognjeni zublji so v nekaj urah uničili premoženje, vredno okrog 100 milijonov lir.

Včeraj je zagorelo tudi v Ulici Valussi 2, kjer stanuje družina Lapilli. Lastnica stanovanja je okrog 13. ure odšla po vnučkinjo, ko pa se je čez kako uro vrnila, je že s ceste opazila dim, ki je uhajal iz tretjega nadstropja. Ko so reševalci po nekaj urah pogasili požar, je ogenj že popolnoma uničil kuhinjo, resno poškodoval kopalnico in spalnico. Gmotne škode je za 80 milijonov lir.

■ Na sedežu Inštituta Gramsci (Ul. sv. Frančiška 14) bo danes ob 17.30 občni zbor kulturnega krožka Istria. Po uvodnem poročilu predsednika Marina Voccija bodo člani odobrili proračun za tekoče leto in program delovanja. Občni zbor, na katerega so vabljeni člani in prijatelji, se bo zaključil z izvolitvijo novega vodstva krožka.

Odprto pismo S. Pahorja glede rabe slovenščine

Prof. Samo Pahor je naslovil na italijanskega zunanjega ministra Andreottija in na jugoslovanskega veleposlanika v Italiji Strbca odprto pismo v zvezi z vprašanjem rabe slovenščine v odnosih z oblastjo. Pismo s pobodno vsebino je Pahor poslal že 7. decembra lani samemu predsedniku vlade De Miti, ministroma za pošte in za finance ter vsestranskemu predsedniku Avtomobilskega kluba, v njem pa je opozarjal — kot povzemamo po agenciji — da ne bo mogel plačati avtomobilске takse (rok zapade konec tega meseca), ker tržaška poštna uprava noče sprejeti položnic, izpolnjenih v slovenskem jeziku. To odklonilno zadržanje, poudarja prof. Pahor v pismu, sloni na zakonskem aktu najnižje ravni, na osnovi katerega pa se krši določbe same ustave ter mednarodne pogodbe, kakršna je Osimski sporazum.

Kot je znano, je prof. Pahor že lani želel plačati avtomobilsko takso s položnico v slovenščini na glavni tržaški pošti, kjer je prišlo do znane epizode, ki ga je pripeljala celo v zapor in pred sodišče. Spomniti velja tudi, da je tržaško sodišče v razsodbi, s katero je obsodilo Pahorja na petmesečno zaporno kazen (pogojno) zaradi upiranja javnemu funkcionarju, potrdilo tudi pravico slovensko govorečih italijanskih državljanov, da se obračajo na javne uprave v materinem jeziku.

V Kabulu ga je povozil tovornjak

Biloslavo hudo ranjen

V glavnem afganistanskem mestu Kabulu, kamor je priptoval z rednim vizumom, je bil tržaški fotoreporter Fausto Biloslavo v sredo žrtev hude prometne nesreče. Ko je stopil iz občinske palače, kjer se je udeležil srečanja z novinarji, ga je med prečkanjem ceste povozil vojaški tovornjak. Težko vozilo mu je šest krat prelomilo medenico in mu povzročilo hude poškodbe trebušne votline. Vojak, ki je upravljal kamion, je bil menda pijan. Policisti so mu po nesreči nataknili lisice in ga odpeljali v ječo.

Hudo ranjenega Biloslava so odpeljali v bolnico Rdečega križa v Kabulu, kjer ga operirala skupina angleških zdravnikov. Vse kaže, da mladi novinar ni več v smrtni nevarnosti, čeprav je še zelo slaboten in je le s težavo spregovoril nekaj besed. Njegova mati upa, da ga bodo po posredovanju italijanskega zunanjega ministrstva lahko čimprej pripeljali v Italijo.

Biloslavo je s svojim kolegom Maurom Scrobogno odpotoval v Kabul prejšnjo soboto. Afganistanske oblasti so izdale vizum, ki je bil veljaven za šest mesecev. Nekaj dni po njegovi vrnitvi v državo, v kateri je bil pod obtožbo vohunstva zaprt šest mesecev, pa mu je usoda obrnila hrbet.

Tržaškega fotoreporterja so aretirali novembra 1987, ko je ilegalno vstopil v državo, da bi "v živo" snemal vojne grozote. Sodišče ga je obsodilo na 7 let zapore, po posredovanju italijanskega zunanjega ministrstva pa so ga kabulske oblasti pomilostile.

Jutri stavka smetarjev

Občina Trst obvešča, da zaradi jutrišnje stavke občinskih uslužbencev občinska smetarska služba dva dni zaporedoma ne bo odvažala smeti. Zato vabi občane, naj v zabojnike za smeti odlagajo samo pokvarljive odpadke in naj začasno obdržijo doma vse ostale odpadke, ki nimajo negativnih posledic za domačo higieno. Občina hkrati priporoča, naj se občani za odlaganje steklenih steklenic, časopisov, papirja in lepenke poslužijo posebnih zbiralnikov.

Zaprto je bil zaradi škandala Agrokomerc

Čukovića izpustili iz Coronea

Radivoj Čuković, jugoslovanski državljan, ki je bil v domovini obtožen goljufije v zvezi s škandalom Agrokomerc, je v sredo zapustil koronejski zapor. Italijansko pravosodno ministrstvo je namreč zavrnilo prošnjo po njegovi izročitvi jugoslovanskim oblastem z utemeljitvijo, da je Čukovićevo dejanje političnega značaja in da torej ni zagrešil goljufije. Obtoženec se je takoj vrnil na Dunaj, kjer živi že sedemnajst let.

Jugoslovanskega poslovneža so aretirali v grljanskem hotelu 19. novembra lani. Policisti so mu pokazali mednarodni zaporni nalog in ga odvedli v koronejski zapor. Čuković je za svoja branilca izbral odvetnika Giorgia Boreana in Domenica D'Onofria.

Čuković je že več let neozdravljivo bolan. Njegov odvetnik Borean pa nam je pojasnil, da pravosodno ministrstvo ni zavrnilo prošnje po izročitvi obtoženca zaradi zdravstvenih težav, ampak preprosto zato, ker se je na podlagi obširne dokumentacije prepričalo, da je obtožba političnega značaja.

Njeno telefonsko žico je povezala s svojo

»Klepetala« na račun sosedu

Ko je 51-letna Norma Palcic iz Ulice Flavia 10 pred časom odšla v bolnišnico, je 25-letna Fabiana Feletti izkoristila priložnost, da bi na sosedin račun lahko dala duška svoji "klepetavosti". Po čudnih poteh se je prikradla v Palcicino stanovanje in povezala njeno telefonsko žico s svojo. Žico je bilo mogoče videti od zunaj, saj je visela z okna.

Zvijajoč je šele včeraj opazil znanec Palciceve in poklical policijo. Mlada sosedu se je branila rekoč, da ji je dovoljenje dala lastnica stanovanja, preden je odšla v bolnišnico. Policisti so odšli k bolnici, ta pa je vse odločno zanikala. Agenti so torej prebrisanki ukazali, naj se javi na kvesturi, kjer jim bo razložila, koliko časa je uporabljala sosedin telefon in kako je prišla v njeno stanovanje.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi oče, nono, brat in stric

Marko Stanissa

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 27. t. m., ob 13. uri iz kapelice na nabrežinskem pokopališču v domačo cerkev.

Žalujoči sinovi Marčelo, Mario, Adriano in Rudi ter hči Lidia z družinami, brat Giovanni in drugi sorodniki.

Nabrežina, 27. januarja 1989

ŠD Sokol izreka svojemu odborniku Adrianu Stanissi in družini iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta Marka.

Godbeno društvo Nabrežina izreka iskreno sožalje družini in svojcem ob izgubi Marka Stanisse.

Ob težki izgubi dragega očeta sočustvujejo z Rudijem in družino

uslužbenci Trieste CAR AUDIO

Ob izgubi dragega nonota Marka sočustvuje s svojci

družina Capotorto in vnuk Alessandro

Ob bridki izgubi očeta Marka sočustvujejo z Rudijem

Ilario Gulič z družino

† Nepričakovano nas je zapustila naša draga

Ljuba Družina por. Sancin

Pogreb bo jutri, 28. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Boršt.

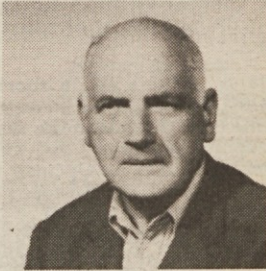
Žalostno vest sporočajo mož Marjo, hči Neva, sin Stojan, sestre in brat z družinami ter ostalo sorodstvo.

Zabrežec, Boljunec, Lonjer, Ljubljana, 27. januarja 1989

Ob smrti drage Ljube sočustvujejo z družino Angela in Rudi ter Vanja in Sandra z družinami.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš predragi mož, oče in nono

Svetko Žagar (BARON)

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 28. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Bazovico.

Žalujoči: žena Marija, hčeri Ines in Magda z možem Marinom ter vnuki Laura, Marko, Nataša, Marina in Dunja ter ostalo sorodstvo.

Namesto cvetja na grob darujte v dobrodelne namene.

Bazovica, Boljunec, Gropada, Trst, 27. januarja 1989

Ob prerani izgubi svaka

SVETKA

sočustvuje z družino "teta" Zora.

Ob prerani izgubi Svetka Žagarja izrekamo iskreno sožalje ženi, hčerama in vsem svojem družini Pangerc in Petaros.

Poziv Richettiju za opensko strelišče in spomenik pri Sv. Ani

Občinska svetovalka KPI Anamarija Kalc je posegla pri tržaškem županu Richettiju in ga pozvala, naj se enkrat za vselej dokončno zavzame za ureditev openskega strelišča in za postavitvev spomenika padlim pri Sv. Ani. Komunistična predstavnica je s tem v zvezi vložila posebno interpelacijo, v kateri je vprašala občinski odbor, kaj namerava narediti za zaščito spomenikov padlim v NOB, ki so redno tarča fašističnih vandalskih dejanj.

Akcija kriške sekcije KPI za Armenijo

Sekcija KPI Josip Verginella iz Križa nam je poslala naslednje sporočilo s prošnjo za objavo: V prejšnjih dneh se je v Križu zaključila nabiralna akcija za potresence v Armeniji, za katero je dala pobudo naša sekcija. Zbrali smo skupno 2.292.400 lir, ki jih bomo izročili tržaški sekciji Združenja Italija-Sovjetska zveza. Denar smo zbirali med vaščani, po javnih lokalih in po vaških trgovinah. Vaške organizacije so takole sodelovale v akciji: zadruga Kriški breg 50 tisoč, ŠD Vesna 50 tisoč, sekcija upokojencev CGIL 300 tisoč, godbeno društvo Vesna 50 tisoč, odbor za upravljanje Ljudskega doma 300 tisoč, sekcija UDI-ZŽI 100 tisoč, sekcija VZPI-ANPI E. Antončič 200 tisoč, KD Vesna 100 tisoč in sekcija KPI Josip Verginella 150 tisoč. Vsem iskrena hvala za sodelovanje!

Pozdrav prihodu Pusta

Tudi folklorna skupina Refolo bo v nedeljo, 29. januarja, pozdravila prihod Pusta. Ob 10.30 se bodo člani skupine v maskah zbrali na Trgu Granatieri (za občinsko palačo). Spreved, ki ga bo spremljala godba na pihala, bo prehodil Ulico del Teatro Romano, Korzo Italia, ulici S. Lazzaro in Ponchielli, Trg sv. Antona, Ulico Roma in Borzni trg, nato pa se bo ustavil na Trgu Unità, kjer bo godba zaigrala nekaj skladb iz svojega repertoarja.

razne prireditve

MePZ Primorec-Tabor vabi v Prosvetni dom na Opčine danes, 27. januarja, ob 20.30 na KONCERT KUD "RIZ" IN KVINTETA HARMONIKARJEV iz Zagreba. Zborovodja Zlatan Sindičić.

Zadružni center za socialno dejavnost in KRUT v sodelovanju z Društvom slovenskih upokojencev v Trstu, Zvezo vojnih invalidov NOV in Združenjem aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju vabijo danes, 27. t. m., ob 16. uri v prostore Odseka za zgodovino pri NŠK, Ul. Petronio 4, na PETKOV POPOLDAN v družbi zeliščarja dipl. ing. Milana Budimiroviča iz Ljubljane.

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, obvešča, da bo jutri, 28. t. m., gost večera GLASBENI ANSAMBL PHOENIX iz Koroške. Začetek koncerta ob 18.30. Vljudno vabljeni tudi nečlani in prijatelji.

Odbor skupnosti borcev 19. SNOUB S. Kosovela organizira ob 45-letnici pohoda enot 30. divizije v Beneško Slovenijo spominski pohod. Zborno mesto bo pri spomeniku 30. divizije v Kanalu v nedeljo, 29. t. m., ob 9. uri. Pohod bo po poti 30. divizije do vasi Srednje, kjer bo ob 12. uri spominska slovesnot in tovariško srečanje. Vabljeni vsi borci Kosovelove brigade in drugih enot 30. divizije ter vsi drugi člani.

Župnija sv. Jerneja ap. in zbori VESLA POMLAD vabijo na koncert BOŽIČNA SKRIVNOST Mladinske skupine AVE iz župnije Ljubljana - Vič. Koncert bo v župnijski cerkvi na Opčinah v nedeljo, 29. t. m., ob 17. uri. Nastopili bosta tudi DPS in FPS Vesela pomlad.

SKD I. Gruden - Nabrežina - V nedeljo, 29. t. m., ob 17.30 gostuje v društvenih prostorih amaterski oder J. Štoka s Proseka-Kontovela z veseloigro Josipa Tavčarja LOČITEV. Režija Drago Gorup.

Spoštovani naročniki,
samo še nekaj dni nas loči od 31. januarja.
Pohitite s plačilom 125.000 lir za prednaročnino na

primorski dnevnik
Od 1. februarja dalje bo namreč naročnina za zamudnike znašala 192.000 lir.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ivan Cankar

LEPA VIDA

Režija: Meta Hočevar

Igrajo: Maja Blagovič, Vladimir Jurc, Tone Gogala, Branko Šturbej, Adrian Rustja, Livij Bogatec, Lidija Kozlovič, Silvij Kobal, Miranda Caharija, Stanislava Bonisegna, Irena Zubalič, Alda Sosič, Alojz Milič, Stojan Colja, Miroslav Košuta, Drago Gorup in Dušan Jazbec.

PREMIERA: danes, 27. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. ABONMA RED A PONOVIITVE: jutri, 28. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED B - prva sobota v nedeljo, 29. t. m., ob 16. uri - ABONMA RED C - prva nedelja v sredo, 1. februarja, ob 20.30 - ABONMA RED D - mladinski v sredo v četrtek, 2. februarja, ob 20.30 - ABONMA RED E - mladinski v četrtek

gledališča

VERDI

Danes, 27. t. m., ob 20. uri (red A) bo na sporedu baletna predstava LA MAGIA DI NINO ROTA. Koreograf Gino Landi. Ponovitve bodo v nedeljo, 29., v torek, 31. t. m., ter 2., 4., 8., 9., 10., 11. in 12. februarja.

V soboto ob 17. uri ponovitev Puccinijeve opere MADAMA BUTTERFLY za red S.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1988/89

Jutri, 28. t. m., ob 20.30 bosta nastopila Liliana Cosi in Marinel Stefanescu z baletom v dveh delih RISVEGLIO DELL'UMANITA. Za abonente popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti - Trst, pri agenciji IOT - Ul. Oberdan 16 - Gorica in pri Udine Mille - Ul. Leonardi 8 - Videm.

Od 1. do 3. februarja predstave za šole: Podreccove lutke v predstavi VARIETA.

V soboto, 4. februarja, ob 21. uri recital IVANA FOSSATIJA — pod pokroviteljstvom tržaške pokrajine. Popusti za abonente. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Se danes ob 10.00 bo na sporedu pravljica SCARABOCCHIO v izvedbi Gledališča za mladino La Contrada. Režija Francesco Macedonio.

šolske vesti

Didaktično ravnateljstvo Sv. Ivan obvešča, da potekajo vpisi v 1. razred osnovne šole "O. Župančič" redno do 15. februarja.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Tucker, r. Francis Ford Coppola, i. Jeff Bridges.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 Chi ha incastrato Roger Rabbit, kom., ZDA 1988; r. R. Zemeckis; i. B. Hoskins, C. Lloyd.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 22.00 L'orso, r. Jean Jacques Annaud, i. medvedek La Douce in medvedinja Bart, Theky Kanjo, Jack Wallace.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 Il miele dell'amante regina, porn., □□

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 Caruso Pascoski (di padre polacco), kom., It., 1988, r. in i. Francesco Nuti.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Il dubbio degli dei.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 Il matrimonio di Lady Brenda, kom.; i. James Wilby, Anjelica Huston.

GRATTACIELO - 17.45, 22.15 Willow, pust., ZDA; r. R. Howard; i. V. Kilmer, J. Whalley.

MIGNON - 16.30, 22.15 Fantozzi va in pensione, kom., It., r. N. Parenti, i. P. Villaggio.

EDEN - 15.30, 22.10 La bionda e la bestia 2, porn., □□

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 Il piccolo diavolo, kom., It. 1988, r. R. Benigni, i. R. Benigni, W. Matthau.

CAPITOL - 17.00, 22.00 Donne sull'orlo di una crisi di nervi, dram., Šp. 1988, r. Pedro Almodovar, i. Carmen Maura, Antonio Banderas.

LUMIERE FICE - 15.30, 22.00 Cenerentola, Walt Disney.ALCIONE - 15.30, 22.00 La leggenda del santo bevitore, It. 1988, r. Ermanno Olmi, i. Rutger Hauer, Anthony Quayle, S. Dumas.

RADIO - 15.30, 21.30 Profonde visite, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 30. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert skupine EUROPE CHAMBER ORCHESTRA.

čestitke

Danes slavita 60. obletnico poroke IVANA (JOHANA) in MATIJA HRVATIN od Sv. Ivana. Vse najboljše in še na mnoga skupna leta v sreči, zdravju in zadovoljstvu v družbi hčerk Elvire in Milke, zetov, vnukov in pravnukinje jima želijo sosedeje Korsič.

Dragi PEPI MACAROLI! Ob tvojem rojstnem dnevu ti zaželim, da bi bil še naprej zdrav, nasmejan in vedno dobre volje, vsi, ki te imamo radi.

JOŽICA! 3-krat zdravo in vse naj, naj... ti kličemo za rojstni dan. Tvoji sošolci 5. razreda iz Slivnega ter Viktorija, Anica in Franka.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 27. januarja 1989
DUŠANA

Sonce vzide ob 7.32 in zatone ob 17.04 - Dolžina dneva 9.32 - Luna vzide ob 23.00 in zatone ob 9.38.

Jutri, SOBOTA, 28. januarja 1989
DRAGOMIL

PLIMOVANJE DANES: ob 0.17 najvišja 38 cm, ob 6.28 najnižja -16 cm, ob 11.36 najvišja 14 cm, ob 17.44 najnižja -34 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 5,8 stopinje, zračni tlak 1031,7 mb rahlo narašča, veter 12 km na uro vzhodnik severovzhodnik, vlaga 40-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 7,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca Mulei, Jennifer Romani, Carlotta Arrighi, Angela Borghesi, Giulia Racca, Salvatore Mangiafico, Lorenzo Accerboni, Lorenzo Dossi, Matteo di Maio.

UMRLI SO: 87-letna Maria Matassi, 67-letni Mario Fontanini, 79-letna Luigia Chilleri, 77-letni Sergio Tadina, 79-letna Giuseppina Moderz por. Lovecchio, 93-letni Basilio Toscano, 44-letna Anna Pedron por. Pagotto.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 23., do sobote, 28. januarja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, UL. Roma 16, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Narodna in študijska knjižnica v Trstu

ciklus
Otroške urice v NŠK
TO (NI)SO ZGODBE ZA OTROKE
s Sašo Vegri

Osnovnošolski otroci so vabljeni, da pridejo v NŠK - Ul. sv. Frančiška 20 - danes, 27. t. m., ob 17. uri.

razna obvestila

Sekcija KPI J. Pegan občine Zgonik prireja danes, 27. januarja, ob 20. uri v Športno-kulturnem centru v Zgoniku LETNI SEKCIJSKI KONGRES. Prisoten bo evropski poslanec Giorgio Rossetti.

Alpinistični odsek SPDT vabi vse svoje člane in prijatelje na redni sestanek odseka, ki bo danes ob 20.30 na sežu v Ul. Carducci 8. Mladi alpinist ERIK ŠVAB bo prikazal svoje diapozitive s plezarije v Mont Blancu, v Avstriji in v domačih gorah. Vabljeni!

SKD Barkovlje prireja PLESNI TEČAJ v standardnih in latinskoameriških plesih. Začetek tečaja danes, 27. t. m., ob 17. uri. Za informacije tel. 415797.

Sekcija upokojencev CGIL za Križ, Prosek, Kontovel in zgoniško občino prireja jutri, 28. t. m., ob 18. uri v kriškem Ljudskem domu PRAZNIK VČLANJEVANJA. Nastopil bo MPZ Vesna.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 30. t. m., ob 20.30 na predavanje, ki ga bo imel Robin Schweiger na temo SEVERNA IRSKA - IZZIV KRISTJANOM.

SKD Barkovlje prireja tečaj MNEMO TEHNIKE (tehnika spomina). Začetek tečaja bo 31. t. m. ob 17. ali 19. uri. Za informacije tel. 415797.

Pustni odbor SAZGO priredi v Športno-kulturnem centru v Zgoniku nepozabni PUSTNI ŽUR: v soboto, 4. 2., ples s ansamblom L. Furlana, otvorila ga bosta kralj in kraljica Kraškega pusta; v nedeljo, 5. 2., ples s ansamblom Štirje kovači; v ponedeljek, 6. 2., predstavitev nove kasete in prosta zabava z ansamblom Agrop; v torek, 7. 2., od večera do jutra ples z ansamblom Happy day ter igra Pokaži kaj imaš, Sexy-session show in nagajevanje najrjše maske. 1. nagrada: potovanja za 2 osebi v deželo sonca in morja.

ŠD Polet prireja v torek, 7. februarja, tradicionalni PUSTNI PLES v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Igral bo ansambel MISEL iz Nove Gorice. Rezervacije miz pri odbornikih Poleta na kotalkališču in v baru Prosvetnega doma na Opčinah.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta razstava slikarja KLAVDIJA PALČIČA - risbe in grafika.

V galeriji Cartesius bodo v soboto, 4. februarja odprli razstavo tržaškega slikarja Maurizia CHIOZZE. Razstava bo trajala do 16. februarja.

V galeriji Tommaseo - Trg S. Benco 4 - bo do 5. februarja na ogled razstava MARIA PALLJA.

V tržaški občinski galeriji razstavlja svoja dela do 2. februarja slikar Giampaolo AMSTICI.

V studiu PHI - Ul. S. Michele 8/1 razstavlja do 3. februarja 1989 slikar MAURO CASELLI.

V Beneški hiši v Miljah razstavljajo do 30. t. m. trije jugoslovanski slikarji: Zlatan VRKLJAN, Dušan JURIC in Klas GRDIČ. Razstava je odprta ob delavnikih od 17. do 20. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure.

V galeriji Torbandena bo do 6. februarja razstavljal svoja dela slikar Fulvio GIANNINI.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bodo v soboto, 28. t. m., ob 18. uri odprli razstavo slikarke Gianne MARINI. Razstava bo odprta do 10. februarja po običajnem urniku.

Darujte v sklad Mitje Čuka

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1351,200	1337.—
Nemška marka	731,900	729,500
Francoski frank	214,940	213.—
Holandski florint ...	648,140	645.—
Belgijski frank	34,957	34,500
Funt sterling	2394,400	2370.—
Irski sterling	1959,350	1940.—
Danska krona	188,530	186.—
Grška drahma	8,811	8,300
Kanadski dolar	1140,000	1110.—

mali oglasi

OSMICO je odprl Anton Bole pri Piščancih.

OSMICO ima odprto Rado Štrajn v Dolini št. 153.

OSMICO je odprl v Ricmanjih Berto Pregarc. Toči belo in črno vino.

KUKUKEVI v Doberdobu so odprli osmico. Poleg vina nudijo svež prigrizek iz domačih kolin.

KUPIM otroški stolček za avto. Tel. po 17. uri na št. 821255.

PRODAM zazidljivo zemljišče v okolici Trsta, primerno za zgradnjo stanovanjske hiše z vrtom in pogledom na morje. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Hiša".

PRODAM fiat 131 panorama v dobrem stanju. Tel. 201127 od 8. do 17. ure.

PRODAM seat fura, letnik 1984, v odličnem stanju, za 3.500.000 lir, možnost dogovora. Tel. 577537 ob urah kosila.

PRODAM harmoniko, skoraj novo, 120 basov, znamke piattanesi, model super mosette, 1.200.000 lir. Tel. 0481/20002.

PRODAM optični in navaden mause za kompiuterje PC, oba z originalnim programom za risanje in navodili. Tel. 213410 - Stojan.

PRODAMO akacijeva drva, cela ali sežagana. Pri večjem naročilu, najmanj 70 stotov, tudi metrska, suha in sklana. Tel. 0481/884161 ob večernih urah.

PRODAM mladiče pritlikavega pudlja, pekineza, schnauzerja in škotskega ovčarja, cepljeni, rodovniški, cena 250.000 lir. Tel. 0481/882317.

PRODAMO kombi ford transit, dizel, v dobrem stanju in po zelo ugodni ceni. Možnost dogovora. Tel. 220284 ali 213518.

VINOGRAD v predmestju Gorice dajem v najem. Tel. 0481/22306 v večernih urah.

HIŠO z zemljiščem iščem v okolici Gorice, tudi potrebno popravil. Tel. 040/575145 v večernih urah.

ZEMLJIŠČE, zazidljivo za trgovsko dejavnost ali primerno zgradbo kupim v gotovini na področju Nabrežine-Sesljana. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Trgovska dejavnost".

URADNICO s poznanjem računalnika takoj zaposlimo. Tel. 226228 od 18. do 19. ure.

DRUŽINA išče hišo, 150 kv. m, z vrtom ali zazidljivo zemljišče pri Sv. Ivanu, Podlonjerju, Katinari in Kjadinu. Kličite na št. 040/828859.

ZSSDI razpisuje delovno mesto organizacijskega tajnika. Zahtevani pogoji: višješolska izobrazba, večletna praksa na področju telesne kulture, popolno obvladanje slovenščine in italijanščine, organizacijske sposobnosti, pripravljenost na raztegljivost delovnega urnika tudi na večerne ure. Kandidati morajo nasloviti svoje prošnje najkasneje do 18. februarja 1989 na ZSSDI, Ul. sv. Frančiška 20, Trst, "razpis organizacijski tajnik".

26-LETNO DEKLE nudi pomoč vsem mamicam ali vsem nonicam tudi v večernih urah. Tel. 003866/23056.

IZGUBIL SE JE odrasel volčjak po imenu Gido na področju Strada del Friuli-Kozjak. Prosimo najditelja oz. če ga je kdo videl, naj telefonira na št. 410955 - nagrada.

prispevki

V spomin na Ivana Počkaja darujeta Berto in Marija z družino 30.000 lir za SZ Sloga.

Lidija Kapun daruje 50.000 lir za potre-sence v Armeniji.

V spomin na Marijo Košuto daruje družina Ferfolja (Prosek-Škedenj) 30.000 lir za spomenik padlim v NOB v Križu. Namesto cvetja na grob Pepija Fabria daruje Silvana Malalan 20.000 lir za Zadružni center za socialno dejavnost.

Ob 2. obletnici smrti drage mame daruje Iva Batič 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Trstu.

V spomin na Draga Žerjala daruje ZSKD 100.000 lir za tamburaško skupino KD F. Prešeren.

V spomin na teto Tončko Kosovelovo darujejo Andrej, Marija in Saša 25.000 lir za Sklad Sergija Tončiča.

V spomin na Mirka Luina darujejo Andrej, Marija in Saša 25.000 lir za Sklad Sergija Tončiča.

Ob 4. obletnici smrti Olivierā Candot-tija darujejo Ljubo, Fabio, Morena in Valeria 25.000 lir za ŠD Vesna in 25.000 lir za Zvezo upokojencev CGIL iz Križa.

Serigo Sedmak daruje 50.000 lir za vzdrževanje Ljudskega doma v Križu.

V spomin in Justa Prašlja darujeta Miranda in Renato Blažon 30.000 lir za Godbeno društvo prosek.

V isti namen daruje Zofka Kapun 10.000 lir.

V spomin na Marčela Sedmaka darujeta Zofka in Miranda 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

BCKB	BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA	Telef.: Sedez 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611
-------------	---	--

S čustvom in televizijo v boju proti n'drangheti

V nedeljo in v ponedeljek ob 20.30 bomo na RAI 1 lahko sledili tv filmu *Uomo contro uomo* v režiji Sergia Sollime. Zgodba se odvija v Kalabriji in obravnava problem organiziranega kriminala. Od znane *Piovre* se loči zaradi dejstva, da je slednja obravnavala spopad med pravico in organiziranim kriminalom, medtem ko *Uomo contro uomo* obravnava osebno pot človeka, ki počasi postane kriminalec. V glavni vlogi nastopa Barbara De Rossi (na sliki): v filmu igra mlado učiteljico, članico družine, ki je vpletena v zadeve n'dranghete, vendar se sama slednji upre. Christopher Rhode je njen brat, ki se ne zna rešiti objema kriminala, Ray Lovelock pa poseebija mladega javnega tožilca, ki se skupaj z Barbaro De Rossi bori proti n'drangheti.

Berlusconijev odgovor na povratek Bauda k RAI Tudi Ferrara pri družbi Fininvest

RIM — Bitka med RAI in Berlusconi, kdo si bo zagotovil najbolj privlačne konferansje in z njimi tudi največjo gledanost, se nadaljuje. Če je Pippo Baudo sklenil, da prekine pogodbo z družbo Fininvest in se vrne k državni televiziji, v kateri je dosegel najvidnejšo uveljavitev v svoji televizijski karieri, je Giuliano Ferrara odločil, da sprejme zanimivo ponudbo zasebnega televizijskega magnata.

»Dr. Silvio Berlusconi mi je v prejšnjih dneh dal profesionalno izredno mikaven predlog. Včeraj sem podpisal z njim pogodbo za triletno sodelovanje s tremi mrežami družbe Fininvest.« S tem kratkim sporočilom je novinar, ki se je uveljavil na državni televiziji in je bil v lanski sezoni ena od »zvezd« druge televizijske mreže, napovedal svoj prehod k Berlusconiju. Napoved je prenetila novinarje, ki spremljajo dogajanje na televizij-

skem področju, čeprav so se že nekaj časa širile govorice o ne povsem jasnih odnosih med Ferraro in RAI. Uradno je namreč Ferrara za RAI pripravljaval oddajo z delovnim naslovom *Koledar*, ki bi se morala začeti v kratkem. Dejansko pa se priprave še niso začele, zadeva je bila ovita v kopreno težko razumljivih »zdi se«.

V svojem sporočilu je Ferrara dodal, da bo tudi v sklopu Fininvest vodil kulturne in novinarske programe in obenem bo komentiral politično dogajanje.

Dogovor s Ferraro je, tako ocenjujejo komentatorji, Berlusconijev odgovor na Baudov povratek k RAI. Bitka za gledalce med zasebnim networkom in državno televizijo se tako nadaljuje in vsak od dveh tekmecev si prizadeva, da bi si zagotovil čim bolj kakovostne sodelavce in z njimi tudi največjo gledanost. Gledanost pa se odraža na ekonomsko propagando in torej na dohodek.

Pred letom dni se je porodila zamisel, da bi tudi Primorska imela svojo glasbeno manifestacijo s koncertiranjem v živo. Tako je nastalo srečanje *Dajmo naši*, po katerem se je preimenovala tudi oddaja Radia Koper in rubrika Primorskih novic. Pobudnik pa je Iztok Jelačin.

Iztok, zakaj tako borbeno zveneči naziv - *Dajmo naši*?

»Najprej bi rad povedal, da ima naš radio, kot tudi ostali, večne probleme z opremljanjem programa s slovensko, posebno pa s primorsko glasbo. Edini tovrstni dogodek, ki še obstaja, so *Melodije morja in sonca* v Portorožu, drugod pa je skoraj vse zamrlo, razen seveda vedno polnih dvoran na Krasu. V glavnem pa se je na Obali pred nekaj leti igrala zelo dobra muzika, in prav naši kraji so predstavljali rock center celotne Jugoslavije. V tistih časih so bili najpopularnejši Kalamari, Kalamari, Faraoni, Diamanti, Boomerangi, Buldožerji itd. Počasi pa se je zadeva razblinila, mladi radi poslušajo zasebne radijske postaje in seveda ni pogojev ne finančnih sredstev za kvalitetno »živo« glasbo. Ljubljana ima svojo produkcijo in če nisi iz Ljubljane ali okolice, ne prideš nikamor. Primorska nima lastne produkcije, vendar ima ogromno število ljudi, ki se ukvarja z glasbeno dejavnostjo, zato smo se mi kot Radio Koper odločili, da skupaj s Primorskimi novicami krenemo v akcijo, ki naj bi stimulirala naše glasbenike. Da bi vili čimveč poguma, bodisi mladim kot veteranom, smo tej pobudi dali naslov *Dajmo naši*.«

Dajmo naši za pristno živo glasbo

Kakšna pa je bila udeležba glasbenikov?

»Moram reči, da nas je prvi rezultat kar močno presenetil. Upoštovati pa je treba, da je ta neobičajna glasbena karavana gostovala na Gorškem, na Krasu, na Obali in celo na Notranjskem, kjer je Radio Cerkno v celoti prevzel oddaje. Na ta veliki vlak, ki je romal po vsej Primorski, se je vkrcalo kar 48 skupin in 55 novih pesmi. Okrog dvajset od vseh teh ansamblov je med drugim prvič stopilo pred mikrofoni. Po pravici povedano, pa smo mi pričakovali le tretjino vsega tega. Na koncertih v Kobjeglavi, Šempasu, Izoli in Kopru so bile dvorane nabito polne, kar dokazuje, da so mladi prenasršeni s televizijo in zasebnimi postajami ter si želijo predvsem pristnega stika z živo glasbo. Treba je omeniti velik trud, ki so ga pri tem delu vložili veterani, med njimi je mogoče najzaslužnejši Zlati

klun, ki vodi Kamel klub v Žusterni in ki je v enem letu dosegel rekordno število obiskovalcev.«

Kaj pa odziv poslušalcev in bralcev?

»Odziv naše mlade mase je bil nadvse pozitiven, saj je v naš studio in na Primorske novice prispelo več tisoč glasovnic, kar daje misliti, da moramo to akcijo nujno nadaljevati in kvalitetno izboljšati, ker združuje ljudi z različnimi pristopi in okusi. Poleg tega pa nudi mladim avtorjem in umetnikom realne možnosti, da se spoprimejo s snemanjem v studiu, da ustvarjajo in gradijo svoj idealni glasbeni prostor.«

Tako nam je povedal Iztok Jelačin, vendar tudi mi se strinjamo, da je *Dajmo naši* hvalevredna in koristna pobuda, h kateri bi morale pristopiti tudi zamejske skupine, saj je studio Radia Koper odprt vsem, ki ljubijo katerokoli vrsto moderne glasbe. Omeniti pa je treba tudi nagrajno žrebanje *Dajmo naši*, ki se je odvijalo v Kamel klubu in privabilo na stotine mladih. Prireditev, ki je trajala pozno v noč, je kronala tudi glasbene nagradence, in sicer takole: Bakala Blues Band za izjemno delo pri obnavljanju blues glasbe, Damin Gambit za najbolj prodorno ustvarjalnost, Karst Brothers za nezamenljivo vlogo na Krasu in v zamejstvu, Karamela za doseženo evropsko raven muziciranja, Zebra Imago kot najproduktivnejšo skupino leta, Igorja Kosa za študijske ure, ki jih je žrtvoval za mlade izvajalce, Marka Breclja kot prvo glasbeno kritično pero Primorske.

(lev)

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nan.: Mia sorella Sam 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes (ob 10.30) dnevnik 11.00 Nadaljevanka: Passioni 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Glasbena oddaja: Disco-ring (vodi Kay Sandvik) 15.00 Izobraževalna oddaja: Leteči zmaj 16.00 Risanke: Cartoon Clip 16.15 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Danes v parlamentu in dnevnik 18.05 Kviz: Domani sposi 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Reds (dram., ZDA 1981, r. Warren Beatty, i. Warren Beatty, Diane Keaton, Jack Nicholson) 22.30 Dnevnik 22.35 Film: Reds (2. del) 23.40 Variete: In bocca al lupo Italia 0.10 Dnevnik in vreme 0.25 In bocca al lupo Italia (2. del)	RAI 2 7.00 Aktualno: Prva izdaja 8.30 Rubrika o zdravju 9.00 Film: Un treno è fermo a Berlino (dram., ZDA 1965, r. R. Händrich) 10.35 Risanke in rubrika Trentatré 11.05 Tečaj nemščine 11.35 Nanizanka: Uno psicologo per tutti 11.55 Variete: Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik in Diogenes 14.00 Nan.: Saranno famosi 14.45 Dnevnik - gospodarstvo 15.00 Kviz: Argento e oro 15.30 Športna oddaja 16.55 Vesti iz parlamenta 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Nanizanka: L'impareggiabile giudice Franklin 17.30 Rubrika o zdravju 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nanizanka: Hunter 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik in sport 20.30 Variete: Fate il vostro gioco 22.20 Dnevnik - večerne vesti 22.30 Posebnosti dnevnika 23.30 Dnevnik - zadnje vesti 23.55 International DOC Club 0.45 Film: Banditi a Milano (krim., It. 1968, r. Carlo Lizzani)	RAI 3 11.15 Nadaljevanka: Destinì 12.00 Inf. oddaja: Vabilo v gledališče - Se no i xe mati no li volemo 14.00 Deželne vesti 14.30 Informativna oddaja: Marija Terezija in reforme Milanske države 15.00 Informativna oddaja: Mladina spozna Evropo 15.30 Popoldne z opero: Attila (Giuseppe Verdi) 16.25 Inf. oddaja: Drobci 16.40 Aktualno: Spaziolibero 17.00 Nadaljevanka: Destinì 17.45 Variete: Videobox 18.00 Dokumentarna oddaja: Geo 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti 20.00 Aktualnosti: Io confesso 20.30 Aktualna oddaja: Telefono giallo (vodi Corrado Augias) 21.55 Dnevnik - večerne vesti 23.15 Športna oddaja: Boks včeraj in danes - Danes 0.05 Dnevnik, nato jahanje 0.25 Športna oddaja: Boks včeraj in danes - Včeraj	RTV Ljubljana 1 8.30 Počitniški spored: Mačkon in njegov trop - Benči milijonar, 9.05 Periskop - Strip, 9.55 Kam, kje, kako med počitnicami, 10.05 Skrivni dnevnik Jadrana Krta 11.00 Dok.: Brezno skalnih kengurjev (2. del) 11.20 Risanke 11.30 Film: Hugo povodni konj (ris., ZDA 1975, r. W. Feigenbaum) 16.20 Video strani 16.30 Dnevnik 16.45 Mozaik. Tednik (pon.) 17.35 Glasbeni rotop 18.20 Spored za otroke in mlade: Drečjek in trije Marsovčki (4. del), Zlati dež (3. del) 19.05 Risanke, TV Okno, Naše akcije 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Dok.: Naš edini svet 20.15 Nadaljevanka: Detektiva iz Miami (4. del) 21.50 Dnevnik 22.05 Film: Ženska, ki jo je ljubil (dram., ZDA, r. Charles Jarrott, i. Jane Seymour, Anthony Andrews, Olivia De Havilland)	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Juke box 14.10 Tenis: Australian Open 16.00 TVD Novice 16.10 Tenis: Australian Open 18.50 Dnevnik 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: GORICA — Pomožni tajnik OZN na posvetu o razvoju TRST — Problemi smeti in odlagališč MILJE — Priprave na pust TRST — Baletna predstava posvečena Ninu Roti v gledališču Verdi 19.30 TVD Stičiče 20.00 Tenis: Australian Open 22.30 TV Novice 22.40 Rubrika: Sottocanestro 23.10 Tenis: Australian Open	RADIO TRST A 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Koroški portreti; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beležka, Misel dneva; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Ženske in politika; 12.40 Zborovska glasba; 13.20 V našem prostoru: Glasba po željah, Od Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Pravljični svet v barvah; 14.30 Zapis in glasba; 15.00 Roman: Moj Kras (17. del); 15.13 Naši kraji in ljudje; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi; 19.00 Zaključek sporedov.	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radijska šola; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasba; 11.05 Za starejše občane; 12.10 Pojemo in gođemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Čestitke poslušalcev; 14.05 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambel Kvartet godal; 20.00 Slovincem po svetu, vmes Oddaja za pomorščake; 22.00 Zrcalo dneva; 23.15 Literarni nokturno in nočni program.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Spominski datum; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Zborovska glasba; 18.30 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Glasba; 7.40 Dobro jutro otroci; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Feeling v glasbi; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših 7; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Notranjepolitična oddaja; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Zunanjepolitični komentar; 13.00 Čestitke; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Iz kulturnega sveta; 16.00 Puzzle; 16.33 Mi in vi; 17.00 Show business; 17.33 Lepe popevke; 18.00 Bubbling; 18.33 Prijatelj DJ; 19.00 Iz operet; 20.00 Nočni program.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 17.45 Okno na Benečijo; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time; 21.00 Nočni val.
CANALE 5 8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 General Hospital 10.35 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie 15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale 15.30 Nanizanki: La casa nella prateria - Ritorno a scuola, 16.00 Webster - Un'eco dal passato 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.30 Film: Chi trova un amico trova un tesoro (kom., It. 1981, r. Sergio Corbucci, i. Terence Hill, Bud Spencer) 22.30 Aktualnosti: Forum 23.15 Variete: Maurizio Costanzo show 0.35 Rubrika: Première 0.45 Nanizanki: Baretta - Aggie, 1.45 Mannix	RETE 4 7.00 Nanizanki: Lou Grant, 8.50 Switch 9.45 Film: Il cavaliere dalla spada nera (pust., It. 1956, r. Luigi Capuano, i. Marina Bertì) 11.30 Nanizanki: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper 13.30 Nad.: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.00 Febbre d'amore 18.00 Nanizanka: New York New York - Una compagna insostituibile 19.00 Dentro la notizia 19.30 Nanizanka: Sulle strade della California - Gli intoccabili di Chicago 20.30 Film: Riflessi in un occhio d'oro (dram., ZDA 1968, r. John Huston, i. Marlon Brando, Elizabeth Taylor) 22.35 Nanizanka: Spenser - Errore giudiziario 23.35 Film: Guerra tra polizie (krim., Fr. 1980, r. Robin Davis, i. Marlène Jobert, Claude Brasseur) 1.35 Nanizanka: Vegas	ITALIA 1 7.00 Risanke 8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan 13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke 14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter 14.55 Varieteja: Smile, 15.15 Megasalvishow 15.25 DeeJay Television 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days 20.00 Risanke: Milly 20.30 Nogomet: Pokal Pelè, Italija-Argentina 22.30 Kviz: Per la strada 23.00 Variete: Megasalvishow 23.15 Film: Venerdì 13 - Il terrore continua (srh., ZDA 1985, r. Danny Steinmann, i. John Shepard) 1.00 Rubrika: Première 1.10 Nanizanka: Samurai	ODEON 7.30 Nan.: Mr. Monroe 8.00 Nad.: Agua viva, 9.00 Il segreto di Jolanda 10.00 Nanizanka: La fattoria dei giorni felici 10.30 Kviz: La spesa in vacanza, vmes (ob 11.00) nan. Mary Hartman 12.00 Risanke, nato Sugar 14.00 Nanizanka: Rituals 14.30 Nadaljevanki: Maria, 15.30 Amore proibito 16.30 Sugar... (2. del) 19.00 Rubrika: Fiori d'arancio 19.30 Nanizanki: La mamma è sempre la mamma, 20.00 Bollicine 20.30 Film: Ninja scontro finale (krim., Filip. 1987) 22.30 Športna rubrika 24.00 Nan.: Un salto nel buio, 0.30 T.H.E. Cat	TMC 11.00 Nan.: Daniel Boone 12.00 Nad.: Doppio imbroglio 12.45 Ogledalo življenja 13.30 Dnevnik, športne vesti 14.30 Glas. odd.: Clip Clip 15.00 Nan.: Sceriffo Lobo 16.00 Film: Un week-end... (pust., ZDA 1977, r. S. Wincer, i. R. Gilling)	17.45 Aktualno: Tv donna 18.45 Dokum. o naravi 19.15 Ogledalo življenja 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Conto alla rovescia (fant., ZDA 1968, r. R. Altman, i. James Caan) 22.20 Nan.: Ray Bradbury 22.50 Aktualno: TMC nocoj 23.05 Nogometne vesti	TELEFRIULI 13.30 Nan.: Lo sceriffo del Sud, nato risanke 15.45 Glas. odd.: Music box 17.30 Nanizanka: Aeroporto Internazionale 18.00 Nad.: Dama de Rosa 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Zelena dežela 20.30 Nadaljevanka: Padiglioni lontani 22.30 Inf. tednik: Tigi 7 23.30 Dnevnik, nato dražba 24.30 Il salotto di Franca 1.30 Inf. oddaja: News	TELE4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi		

Ugotovitev s posveta o uresničevanju pravice do razvoja

Brez razvoja ni človekovih pravic

Pravica do razvoja, do družbenega in materialnega napredka, je ena od temeljnih pravic vsakega človeka in naroda v svetu. To ugotovitev so večeraj poudarili na posvetu na temo Zdrženi narodi in pravica do razvoja, ki ga je v deželnem avditoriju priredil pred enim letom v Gorici ustanovljeni Mednarodni inštitut za pravne in ekonomske študije v korist razvoja. Zasedanja so se udeležili številni ugledni gosti, docenti mednarodnega prava in predstavniki mednarodnih organizacij. Uvodno poročilo je imel generalni direktor in pomožni tajnik organizacije združenih narodov Jan Martenson.

Predsednik goriškega Inštituta, ki je priredil posvet, prof. Fausto Pocar, je povedal, da je to prva pobuda pred dobrim letom ustanovljenega študijskega centra v našem mestu, ki si je kot cilj zastavil poglobitev raziskav in razprave o vprašanih mednarodnega sodelovanja in pomoči državam v razvoju. V imenu mesta je sodelujoče na zasedanju pozdravil župan Scarano, ki je ugotovil, da je Gorica s svojo kulturo strpnosti in sožitja primeren kraj za obravnavo vprašanj mednarodnega sodelovanja, kooperacije, pomoči razvoju.

Martenson je v svojem poročilu spomnil, da poteka 40-letnica Univerzalne deklaracije o človekovih pravicah. Kar zadeva spoštovanje teh pravic smo seveda še daleč od zastavljenih ciljev, ni pa mogoče zanikati, da je de-

Podtajnik OZN Martenson (četrti z leve) na včerajšnjem posvetu (foto Marinčič)

lovanje OZN obrodilo tudi že nekaj konkretnih sadov: pred štirimi desetletji se je listina o človekovih pravicah zdela neuresničljiva utopija, danes pa ta osnovna deklaracija omogoča poseganje OZN z opazovalci in sankcijami v primeru hujših kršitev osnovnih pravic. To ne pomeni, da se temeljne pravice ne kršijo več, niti da so instrumenti OZN zadostni, pa vendar smo v teh letih zabeležili velik napredek.

Po drugi strani pa je opozoril, da obstaja še velikanski prepad med razvitim in nerazvitim svetom. Prav ta prepad, je ugotovil Martenson, pogosto je spoštovanje človekovih pravic. Kako je mogoče pričakovati, da bi človek užival svobodo in druge demokratične pravice, ko pa mu niso v pretežnem delu sveta zajamčene niti socialne in ekonomske pravice, ki odvisijo od razvoja. Generalna skupščina OZN je zato odobrila resolucijo, ki zastavlja

kot cilj odpravo zaostalosti in izboljšanje materialne osnove za človeštvo. Današnji mednarodni red je krivičen: nerazvitost ogroža dostojanstvo milijonov ljudi, ki nimajo niti dovolj hrane, strehe nad glavo, socialnih storitev, kaj še ostalih demokratičnih pravic.

Na zasedanju sta poročala tudi prof. Pocar, ki je med drugim podpredsednik Odbora za človekove pravice pri OZN, in prof. mednarodnega prava na Univerzi v Novem Sadu Dejan Janča. Govor je bil o pravnih instrumentih in drugih konkretnih pobudah za mednarodno kooperacijo in pomoč državam tretjega in četrtega sveta za izhod iz nerazvitosti. Veliko težo ima v tem pogledu zadržanje industrializirane sveta, ki pa ni najbolj spodbudno: za deklaracijo o pravici do razvoja, pa čeprav je besedilo rezultat kompromisa, ni glasovala večina najbolj razvitih držav v svetu, z nekaj častnimi izjemami (Italija je med temi). Če se sedaj zadržanje bogatega dela sveta ne spremeni in omogoči pristop razvitih držav k izvajanju programov OZN, je težko pričakovati odpravo kričežih diskriminacij in teptanja najosnovnejših človekovih pravic, začenši s pravico do življenja.

Zaključke bogate razprave, ki se je nadaljevala tudi popoldne, je podal prof. Riccardo Monaco, predsednik Inštituta za poenotenje civilnega prava.

Ob Černigojevi razstavi

Predstavitev knjige o likovni avantgardi

Ob razstavi konstruktivističnih del Avgusta Černigoja, ki je do 3. februarja na ogled v likovni galeriji Exit v Ul. Favetti (vsak dan razen nedelje in ponedeljka od 17. do 20. ure), bo nocoj ob 18. uri v Attemsovi palači na Korunu predstavitev knjige Krisztine Pasuth "Les Avant-Gardes de l'Europe centrale", ki je pred nekaj meseci izšla v Parizu. Večer prireja Studio Exit v sodelovanju s pokrajinsko upravo in pokrajinskimi muzeji. Knjigo bo predstavil likovni kritik iz Ljubljane Brane Kovič.

Knjiga je zanimivo pričevanje o umetniških avantgardnih smereh v srednjevropskem prostoru v letih od 1907. do 1927. Pasuthova obravnava kubizem, futurizem, dadaizem, konstruktivizem, predvsem na območju današnjih vzhodnoevropskih držav, od Poljske, preko Češkoslovaške in Madžarske do Jugoslavije. Pri tem je precejšnjo pozornost odmerila Sofroniu Pocariniju, ki je leta 1919 ustanovil v Gorici futuristično gibanje, ter seveda Avgustu Černigoju, ki je bil v tistem času aktiven v najpomembnejših avantgardnih gibanjih.

Na večeru bodo tudi predvajali videotape o Černigoju, njegovem življenju in umetniškem ustvarjanju, ki ga je posnel Aljoša Žerjal.

Prihodnji petek bo ob zaključku razstave prav tako v Attemsovi palači še eno srečanje, na katerem bodo likovni kritiki in Černigojevi prijatelji spregovorili o umrlem mojstru ter o umetniškem delovanju v Gorici v dvajsetih letih tega stoletja.

Priprave na peto srečanje gledališč skupnosti Alpe-Adria

V Primorskem dramskem gledališču v Novi Gorici opravljajo organizacijsko-tehnične in druge priprave na tradicionalno srečanje gledališč z območja delovne skupnosti Alpe-Jadran. Ta manifestacija, ki sodi k najpomembnejšim kulturnim in umetniškim dogodkom v omenjeni skupnosti, bo letos petič zapored ter jo bodo izvedli v Novi Gorici in Gorici od 10. do 17. marca. Kot znano sta glavna organizatorja gledališkega srečanja sosednji mesti Nova Gorica in Gorica, medtem ko vsebinski in tehnični del festivala izvaja Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici.

Na letošnjem srečanju gledališč z območja delovne skupnosti Alpe-Jadran bo predvidoma sodelovalo 13 gledaliških ansamblov oziroma skupin iz posameznih dežel in pokrajin omenjene delovne skupnosti, in gledališče iz Brna na Češkoslovaškem. (MD)

Mozartov večer v avditoriju

V okviru občinske koncertne sezone Glasba in čas bo drevi ob 20.30 v deželnem avditoriju koncert ob obletnici Mozartovega rojstva. Nastopil bo 17-letni violinist Domenico Nordio, ki ga bo spremljal pianist Stefano Malferari. Večer se bo pričel s krajšo uvodno Mozartovo skladbo. Igralka Lidija Kozlovič bo prebrala "pismo Amadeusu". Nordio bo nato izvedel po dve Mozartovi in dve Schubertovi sonati.

Spolverini spet obsojen

Nadaljujejo se sodne nevšečnosti za goriškega vidca Vittoria Spolverinija. Včeraj so ga na Preturi v Gorici obso-

dili na 600 tisoč lir globe zaradi povzročitve telesnih poškodb policijskemu agentu v prometni nesreči, ki jo je Spolverini zakrivil pred dvema letoma v Ul. Duca d'Aosta v Gorici. Po nesreči so mu takrat odvzeli voziško dovoljenje. Prav pred enim tednom so Spolverinija na Preturi v Krminu obsodili na 3 mesece pripora, ker je kljub ukrepu vozil avto brez dovoljenja.

Včeraj se obtoženec ni predstavil na obravnavi. Agent Vito Surace, ki se je po nesreči zdrazil 15 dni, je potrdil, da se je Spolverini zaletel v policijski avto, ki je bil ustavljen pri prehodu za pešce. Tožilec Bevilacqua je zahteval obsodbo na mesec pripora, odvetnik D'Alessandro pa je predlagal zgolj denarno kazen. Pretor Lia je tako izrekel obsodbo na 600 tisoč lir globe.

Občni zbor Seghizzi

Drevi ob 20.30 bo v društvenih prostorih na Travniku 44 redni občni zbor pevskega združenja C. A. Seghizzi. Na občnem zboru bodo med drugim izvolili tudi nov odbor za dveletno obdobje 1989-1990.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Hermann Broch

POVEST SLUŽKINJE ZERLINE

Režija Žarko Petan

Igra Bogdana Bratuž

PONOVITEV:

danes, 27. t. m., ob 20.30 v KD Briški grič v Števerjanu

28-letni Alberto Reja osumljen poskusa uboja

Sodni organi so včeraj sporočili, da so potrdili pripor 28-letnega Alberta Reja iz Gorice, Trg Signorini 4. Fant je vpleten v dogodek, ki se je pripetil v torek ponoči v Ločniku in ki se je končal s poskusom uboja Massima Benolicha iz Fossalona. Benolicha naj bi z nožem ranil prav Reja, ki so ga izsledili že nekaj ur po dogodku. Prijeli so ga na njegovem domu. Pred sodiščem bo moral odgovarjati zaradi poskusa umora.

Menda je svoje dejanje že tudi priznal.

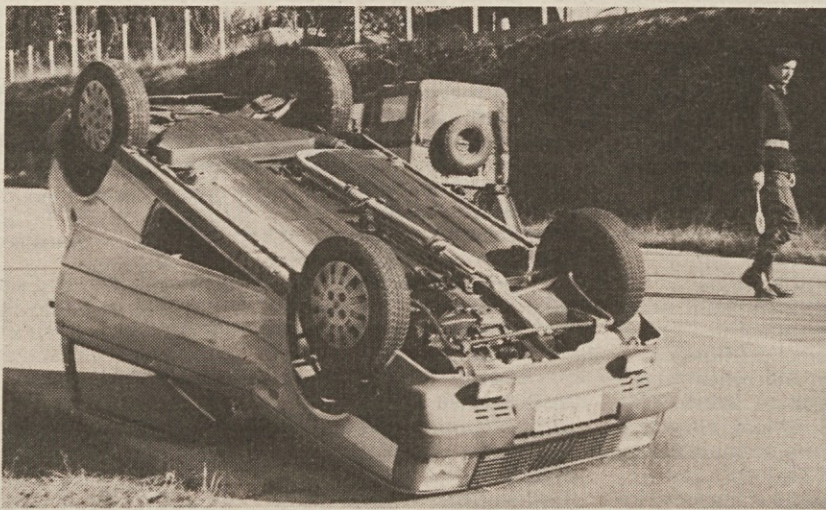
Zgleda, da je prišlo do prepira in fizičnega obračunavanja zaradi malenkosti. Reja in Benolich naj bi bila, skupaj s štirimi drugimi, v avtu diane. Družčina je namreč skupno praznovala rojstni dan. V avtomobilu, kjer je

bilo šest oseb, je menda pričelo zmanjkovati prostora, kar naj bi povzročilo proteste, zlasti s strani Reje. Vožnja se je končala blizu cerkve v Ločniku, kjer so prijatelji Rejo odložili in menda tudi sami izstopili. S tako odločitvijo pa se Reja ni strinjal in je skušal svojo voljo uveljaviti z nožem. Že v sredo je policija opravila tudi preiskavo na Rejevem domu in našla nekaj nožev, med temi tudi tistega, s katerim je bil ranjen Benolich.

Skupščina alkoholikov na zdravljenju

V soboto, 28. januarja, ob 9. uri bo v prostorih deželne avditorija v Ul. Roma redni občni zbor pokrajinskega kluba za zdravljenje alkoholikov. Člani kluba bodo med drugim izvolili nov odbor. Ob 10.30 pa bodo vrteli film "Alcoolismo - scomode abitudini", ki ga je pripravil tretji sektor goriške KZE.

Fiat uno je po trčenju obtičal s kolesi v zraku

(foto Marinčič)

O slikoviti prometni nesreči, ki se je pripetila v sredo popoldne pri Rupi smo na kratko že poročali včeraj. Ranjen ni bil nihče, pač pa je nastala

precejšnja gmotna škoda, saj je eno od vozil, fiat uno, ki ga je upravljal 21-letni Giuseppe Fonte iz Gorice, pristalo na strehi.

Je to veliko, malo, v poprečju z drugimi pokrajinami in mesti? Mirne duše lahko zapišemo, da smo vsaj na teje lestvici pri repu!

Obračun bi bil še bolj spodbuden, ko bi uspeli razvozlati neznanko, ki še zmeraj zakriva umor priletne upokojenke Jolande Ostromann, lani poleti! Sicer pa naj bi prišlo v kratkem do pomembnih novosti tudi glede tega žalostnega dogodka.

Mattarella in Biasutti v centru Rizzatti

Katoliški študijski center Rizzatti prireja nocoj javno razpravo ob 30-letnici izhajanja revije "Iniziativa Isontina". Na srečanju ob 18. uri v Fogarjevem avditoriju na Verdijevem korzu bodo razpravljali na temo Gorica za novo Evropo dialoga in miru - politične, družbeno-kulturne in gospodarske perspektive. Prireditelji so napovedali, da bosta na večeru sodelovala tudi minister za odnose s parlamentom Sergio Mattarella in predsednik Dežele Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti.

■ Združenje zaposlenih v svobodnih poklicih prireja danes ob 20.30 v pokrajinski sejni dvorani in jutri ob 10.30 na trgovinski zbornici predavanji o novih davčnih predpisih. Poročali bodo odv. Remo Dominic iz Genove, dr. Silva Perilli in odv. Filippo Capozio.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »L'orso«.

VERDI 18.00-22.00 »Willow«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Farfalla«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 18.00-22.00 »Giochi nell'acqua«.

EXCELSIOR 18.15-22.00 »Chi ha incastato Roger Rabbit?«.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Rocky III«. Filmsko gledališče: 18.15-20.15 »Čudežno dekle«.

ŠEMPETER 20.00-22.00 »Iorion«.

DESKLE 19.30 »Rdeča vročica«.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Callisto Bobiz iz splošne bolnišnice na pokopališče v Standrežu.

Pogovor z režiserko Meto Hočevar pred drevišnjo premiero Lepe Vide v SSG

»Drama hrepenenja v prostoru hrepenenja«

Ime Mete Hočevar se mi je zapisalo v spomin pred petimi leti, ko sem urejeval prilogo Primorskega dnevnika o zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu. Slovensko stalno gledališče nam je takrat poslalo dopolnilo v zvezi z otvoritveno slovesnostjo. Opozorilo nas je, da je bila avtorica odlične scenografije otvoritvene prireditve Slovenka Meta Hočevar, ki je prej že večkrat sodelovala tudi z našim teatrom. Tako je na primer pripravila impozantno sceno Vojaške skrivnosti Dušana Jovanoviča, bila pa je tudi avtor scene Behanovega Talca v režiji Mileta Koruna, s katero je SSG zaključilo sezono 1983/84. »Meta Hočevar, to ime si velja zapomniti,« sem si takrat dejal po Levstikovo.

Sedaj, ko so me razburkani časnikarski valovi odpljusnili na kulturne plaže, sem iz spomina odpihlil petletni prah in izbrskal njeno ime. Ob njem je bila doslej zabeležena le oznaka »scenografinja,« po najinem pogovoru v »obrekovalnici« Kulturnega doma v Trstu, pa sem mu pridal še naziv »režiserka«. Meta Hočevar je namreč režiserka Cankarjeve Lepe Vide, ki jo bodo drevi premiersko uprizorili na odru našega kulturnega hrama.

»Lepa Vida ni moja prva režija. Svojo režisersko pot sem začela pred leti s Srečanjem na Osojah Alenke Goljevšček in nadaljevala z Zajčevu Kalevalo v Drami. Sledili so ji Grumov Dogodek v mestu Gogi, Smoletova Antigona in Seligov Volčji čas ljubezni. Ta igra se »teče«. Druge so bile vse nagajene za igralske ali druge dosežke ali pa so bile izbrane za sodelovanje na gledaliških festivalih. Antigono in »Gogo« so uprizorili na Sterijevem pozorju, Kalevalo na festivalu Alpe-Adria.

Kako to, da ste se odločili za režijo Lepe Vide?

»Lepo Vido sem imela že dalj časa v programu. Pri svojem delu so me zanimali, privlačevali predvsem ženski liki. Tako Hana iz Gruma, kot Izmena iz Antigone ali pa Seligovi ženski liki. Cankar ni mogel izostati. Pravzaprav bi morala Cankarja postaviti sploh na prvo mesto.

Kako ste se iz scenografije prelevili v režiserko?

»Ko se ukvarjaš s scenografijo, se lotevaš prvenstveno oblikovanja prostora, v katerem se bo igra odvijala. Stvar režije je, kako bo ta prostor nato

uporabljen. Deset let dela v scenografiji me je pripeljalo do režije, saj je navsezadnje težko strogo ločiti, kaj je scenografija in kaj režija.

Kje pa se je začela vaša scenografska pot?

»Po poklicu sem arhitekt. Precej let sem se ukvarjala z arhitekturo, in to kar uspešno. Nikoli nisem študirala niti scenografije niti režije. Nekega dne me je Dušan Jovanovič povabil v ljubljansko eksperimentalno gledališče Glej, da bi se poskusila v scenografiji. Takrat sem se »zastrupila« z njo, in ko se enkrat »zastrupiš« z gledališčem, je težko se izmazati. Vse kaže pa, da gre kar za družinsko bolezen; moj brat in mož, oba sta namreč gledališka igralca.

Obstaja v Jugoslaviji posebna šola za scenografe? Kdo se odloča za ta poklic in kaj je potrebno, da ga lahko sploh dobro opraviš?

»V Jugoslaviji je specialna šola za scenografe le na Akademiji uporabnih umetnosti v Beogradu. Vsekakor pa mislim, da za ta poklic ni potrebna specialna šola. Zanj se odločajo prvenstveno ljudje iz likovnih področij in arhitekture. Visoka likovna izobrazba, smisel za oblikovanje in obvladovanje

prostora sta nekakšna predpogoja za uspešno opravljanje tega poklica, morajo pa imeti tudi smisel za dramaturgijo. V Jugoslaviji med scenografi prevladujejo arhitekti in slikarji, v Sloveniji je to še bolj izrazito.

Vaša poklicna pot vas je pripeljala tudi na olimpijske igre v Sarajevu...

»V Sarajevu so me povabili, ko so sestavljali jugoslovansko ekipo, ki ji je bila poverjena priprava otvoritvene slovesnosti zimskih olimpijskih iger. Priprave za ta spektakel so trajale kar tri leta. Pri tem moram takoj reči, da mi je bilo znanje arhitekture v veliko pomoč. Predstava je bila na odprtem, na stadionu, na prostoru, ki je mnogo večji od tistih, ki sem jih prej obdelovala na gledaliških odrih. S slovesnostjo smo bili zadovoljni, saj smo tudi s številnih drugih krajev sveta dobili razne pohvale.

Povrnimo se k režiji, k sedanji režiji. Kakšna bo vaša Lepa Vida?

»Upam, da bo dobra. Lepa Vida je visoka pesem slovenske besede. To je drama hrepenenja. Hrepenenje pa je zame zelo srečna stvar, ni nič depresivnega ali žalostnega. Je lepota, sreča, od katere človek lahko živi. Brez hrepenenja je človek pust, prazen. Hrepenenje je zelo težko prevesti v druge jezike, je zelo slovenska poteza. Imeti sposobnost hrepeneti pomeni zame imeti sposobnost preživeti in ostati vitalen. Hrepenenje daje višjo kvaliteto življenju. Napačno jo je tolmačiti kot obup. Ta prostor, v katerem bomo igrali Lepo Vido, je tipičen prostor hrepenenja. Kulturni dom je napolnjen s hrepenenjem. To ni nobena ljubljanska cukrarna, to je prostor hrepenenja tržaškega Slovence. In to je pravi trenutek in prava igra za Slovence, ne le samo za tiste, ki živijo v Italiji, temveč za vse Slovence. Človek ne živi niti od politike niti od ideologije, pač pa od lastne možnosti biti vitalen, duhovit, od drobnih življenjskih detajlov.

Kaj pa boste pripravili po Lepi Vidi?

»Nerada skačem takoj z ene režije v drugo. Z arhitekturo se nisem nehala ukvarjati. Sedaj sodelujem pri projektu za novo gledališče v Novi Gorici. Sploh pa se režija in arhitektura zelo dobro dopolnjujeta. Pri vsem tem delu je važno le, da ostane človek odprt, da se ne zapre samo v theater in v iluzijo, ki jo theater omogoča.

Pogovor zapisal
MARJAN KEMPERLE

Predstavilo je Ljudožerce in Cyranōja de Bergeraca

Uspešno gostovanje PDG v Brnu na Češkoslovaškem

Primorsko dramsko gledališče se je v ponedeljek, v zgodnjih jutranjih urah, vrnilo v Novo Gorico s štiridnevne gostovanja v Brnu na Češkoslovaškem.

»Uspeh našega gostovanja je bil zelo lep,« nam je povedal umetniški vodja Janez Starina. Novogoriški gledališki ansambel se je občinstvu predstavil najprej s Strniševimi »Ljudožerci«, v soboto zvečer pa še z igro »Cyranō de Bergerac«.

Prva predstava je bila v eni od nekoliko manjših gledaliških dvoran, to pa zato, ker tudi dogajanje na odru to zahteva. Druga predstava je bila v Mestnem gledališču Divadlo bratři Mrštiku. Za prvo so gledalci dobili kratek prevod vsebine dela. »Vsebinsko drugače dela pa so že dobro poznali, saj je tamkajšnje občinstvo razgledano in dobro pozna klasična gledališka dela,« nam je povedal umetniški vodja.

»Težko je sedaj strniti vse vtise o tem gostovanju, ki odpirajo številne možnosti za še tesnejše sodelovanje s tamkajšnjimi gledališči. Vsi smo z uspehom gostovanja zadovoljni, saj sta bili obe predstavi lepo sprejeti in tudi naši kolegi v Brnu so bili nad našim podajanjem obeh iger navdušeni.

»Mi smo naše gostitelje spoznali, ko so se nam predstavili z delom Bulgakina Pasje srce. Bilo je to zanimivo delo, ki ga je režiral sovjetski režiser, sodelovalo je v njem veliko zaslužnih umetnikov, ki so pokazali veliko profesionalnost ter odlično govorno tehniko.

Stiki so bili tako vzpostavljeni oziroma so se začeli že s predstavo Vlado žen v KD v Novi Gorici v sklopu srečanj gledališč Alpe-Jadran.

»Ko smo gostovali na Poljskem, smo se ob vrnitvi ustavili tudi v Brnu in tako je prišlo do uresničitve našega načrta o tokratnem gostovanju.

»Uradnih kritik seveda še ni, ker se je gostovanje komaj končalo. Vendar je že tiskovna konferenca takoj po predstavi, ki so se je udeležili številni novinarji, pokazala, da je bilo zanimanje za obe predstavi veliko. Ocene v časopisih in po drugih medijih bomo še dobili. Vendar smo prepričani, da bodo dobre.

Posebno pohvalo je Janez Starina, v imenu novogoriškega ansambla, namenil gostiteljem: »Igralci so nam sami pripravili sprejem, ki nam bo ostal v najlepšem spominu.

Seveda je na tokratnem gostovanju stekel govor tudi o medsebojnem sodelovanju v bližnji bodočnosti. Tako

je bilo dogovorjeno, da bosta režiser Stanislav Moše in koreograf Karel Rigl, skupno s scenografom, postavila eno naslednjih predstav v Novi Gorici. O vsem se bodo v vodstvu PDG pogovorili v prihodnjih dneh.

Kaj pa sedaj pripravljate vaše gledališče, nas je ob koncu razgovora zanimalo. »Pripravljamo delo Bernharda Komedijant v režiji Dušana Mlakarja in Machiavellijevo Mandragolo v režiji Georgija Para. Premieri obeh del sta predvideni v mesecu marcu. Z delom Komedijant bo PDG sodelovalo tudi na letošnjem srečanju gledališč Alpe-Jadran.

Gledališčniki iz Brna pa bodo sodelovali v sklopu tokratnega srečanja gledališč Alpe-Jadran z Gogoljevim Revizorjem na Reki in v Ljubljani.

N. L.

Komorni ansambel Slovenicum izvaja dela W. A. Mozarta

Na začetku letošnjega leta se je formiral komorni ansambel Slovenicum, ki bo ciklično izvajal dela W. A. Mozarta. V nedeljo dopoldne je Slovenicum dal ljubljani enega najbolj prijaznih koncertov letošnje sezone. To je bil njihov prvi koncert pod vodstvom dirigenta Uroša Lajovica. Na programu so bila dela očeta Leopolda in zgodnja dela sina Wolfganga Amadeusa, in sicer Simfonija v D-duru - Die Bauernhochzeit ter koncert za trobento Leopolda Mozarta in Galimathias musicum KV 32 ter Simfonija v D-duru KV 19 W. A. Mozarta.

Poslušalci smo imeli na koncertu najprej priložnost ugotavljati stila obeh Mozartov, poznega očetovega in zgodnjega sinovega. Oče je napisal veliko vsečne glasbe preprostih plesnih ritmov, melodij in kar preveč preproste instrumentacije. Wolfgang Amadeus pa je bil že komaj desetletnik zgrajeni glasbenik, zgrajen v čistem veselju ob skladateljstvu, ki se bo z glasbo igral, dokler jo bo zmožen pisati in v tem je mali Mozart že čisto odrasel Mozart. Pravzaprav je skladba Galimathias musicum neverjetna. Napisana je popolnoma profesionalno in je srhljivo otroška in starčevska obenem. Cela človeška utrujenost je že zapisana v partituri in to s spretno, segavo, domiselno roko, ki v slabe pol ure zavrti najbolj čudne spletke baročnega, predklasičnega, intimne lamentacije, trdih kmečkih ritmov in virtuoznih šal. Domišljije je več kot dovolj in prav tako energije, ki stalno preskakuje od ustvarjalnega nemira. Škoda le, da izvedba ni bila toliko energetska in lahkotna. Čeprav so glasbeniki igrali korektno, jim je v skladbah manjkalo veselja in iskivosti, predvsem pa mozartovske »pozabe« oziroma skozi igro doživete polnosti trenutka. To pa se bo s prakso in hotenjem tudi kmalu dogodilo.

MIRJAM ŽGAVEC

V Ljubljani je razstavljenih 47 del desetih fotografskih ustvarjalcev

Britanska fotografija 80. let v Cankarjevem domu

Ljubljanski Cankarjev dom je s sodelovanjem Britanskega sveta pripravil fotografsko razstavo z zelo obetavnim naslovom oziroma podnaslovom Britanska fotografija 80. let. To razdobje predstavljajo dela devetih fotografov in ene fotografije, ki skupaj razstavljajo 47 del. To so: Keith Arnatt, Laurence Cutting, Peter Fraser, Paul Graham, Ron O'Donnell, Martin Parr, Jem Southam, Boyd Webb, Richard Wentworth in Verdi Yahooda.

Razstava ne prinaša vseh fotografov »vsem« znanih avtorjev iz popularnih fotografskih revij, ampak predstavlja — kot je navada pri takšnih nekomercialnih razstavah — studioznejše avtorje, ki lahko polno zaposlijo v glavnem le opazovalca z dokajšnjim predznanjem o britanski fotografiji ter o splošnih in kulturnih razmerah na Otoku. Zanimivo je, da skoraj polovica avtorjev (O'Donnell, Webb, Wentworth, Arnatt) nastopa v fotografiji iz drugih medijev — slikarstva in kiparstva, zaradi česar se nam sodobna britanska fotografija lahko zazdi kot »nečista« stroka, ki sprejema vase in izrablja specifične kvalitete visokih umetnosti. Vsem razstavljalcem pa je skupna ena značilnost: problematiziranje in nadgrajevanje fotografskih tradicij: čiste (straight) fotografije (Parr vnaša subjektiven pristop, Webb režiran prizor nasproti objektivnosti), dokumentarne fotografije (Graham z ne-stereotipnim poročilom iz Severne

Irske), formalistično estetske tradicije (Arnatt kritično sprevača piktorialno tradicijo v njeni ikonografiji in slikovitosti pojmovani kot konvenciji, O'Donnell pa v svoje inscenirane prizore (takšni prizori so bili uspešnice britanske piktorialne tradicije v prejšnjem stoletju) vnaša humor in ironijo ter sopostavlja različne medije — slikarstvo, kiparstvo, environmental art in pripoved) ter fotografskega eseja (avtorica Verdi Yahooda se v svoji ne-

prekinjeni seriji podob izrazno opre na v zgodovini fotografije čisto prezre »instant« fotografije, ki za svoja tihožitja izrabljajo s spomini prežete osebne predmete — očala, vizitke, izveske, ključke itd.).

Aktualnost razstavljenih fotografij, t.j. njihovo pripadnost 80. letom, bi lahko podkrepila tudi raba dveh oznak, nanašajočih se na nekatere od njih: postmodernizem in voyeurizem. Jem Southam in Ron O'Donnell s svo-

Martin Parr: iz serije Zadnje pribežališče (1985)

Trst, mesto brez skupnega imenovalca

Rimljan, Milančan in tudi Videmčan, ki bi prislunil poročilom na nedavnem simpoziju KPI o Trstu, bi se gotovo vprašal, kako je mogoče, da je Lista za Trst pred več kot desetimi leti tako močno prodrla v tržaško stvarnost in jo danes hočeš nočeš še tako vidno pogojuje. Vprašanje sicer ni iz trte izvito, posegi na tem simpoziju pa so spet (in morda dokončno) postavili v dvom prepričanje, da obstajata dva Trsta: eden, ki se nostalgичno naslanja na preteklost in drugi, ki kljub vsem težavam gleda naprej. Taka črna-bela ocena je bila morda aktualna pred nekaj leti, danes pa očitno ni več, saj se nostalgичna gledanja, kot je dokazala komunistična pobuda, prepletajo z novimi vizijami in z ustvarjalnim gledanjem v bodočnost.

Časnikar katoliškega dnevnika Vita nuova Silvano Magnelli, ki je eden najbolj tesnih sodelavcev škofa Bello-mija, je pri tem značilno podčrtal, da se krajevni vodilni razred deli v tri skupine: v nostalgike, ki se ozirajo samo nazaj; v pragmatike, ki močno verjamejo v gospodarske procese in so večkrat slepo zaljubljeni v tržišče; in tretjič, v načrtovalce, katerih gledanje presega vogal sosednje stavbe. Pragmatiki, ki so v večini, in načrtovalci so enakovredno zastopani v vseh strankah in družbenih komponentah.

Na konferenci smo slišali marsikaj novega in zanimivega, še najbolj pozitivno pa se nam zdi dejstvo, da smo po dolgem času spet slišali strokovna razmišljanja o mestu, ki je izgubilo občutek (če ga je seveda sploh kdaj imelo) za odkrito soočanje o lastnem vsakdanu. Ne gre za obrobno vprašanje, posebno če pomislimo, kako to mesto, kljub hvalevrednemu prizadevanju nekaterih, ne more na noben način najti ne samo skupnega jezika, ampak večkrat niti najmanjšega skupnega imenovalca za rešitev nekaterih velikih vprašanj. V ta okvir sodita tudi manjšinska problematika in načrtovanje teritorija, ki je tesno povezano s splošno zaščito okolja.

V Trstu in o Trstu se torej premalo razmišlja, tudi na levi in med Slovenci. Vsi prevečkrat mislimo po kalupih in včasih zagovarjamo teze, ki jih je čas premostil, tako da je imel v dobnih meri prav tisti govornik, ki je rekel, da miti in nostalgija ne sodijo več samo v zakladnico desnice in melonarskega mišljenja.

Komunistični simpozij je tudi spet postavil v ospredje vprašanje pretoka informacij v stvarnosti, ki je, kot jasno dokazuje tudi nedavna reportaža v tedniku Espresso, pod vtisom monopola krajevnega italijanskega dnevnika. Da smo na tem področju Slovenci premalo naredili in da premalo delamo priča okrogla miza o sinhrotronu, na kateri večji del diskusantov sploh ni vedel za stališča manjšine in kraškega prebivalstva. Nekateri so bili v slabi veri in pod vplivom izkrivljene pisanja nekaterih tržaških občil, mnogi pa res niso vedeli, za kaj se borimo in kaj pravzaprav zahtevamo.

SANDOR TENCE

jimi citati, fragmenti in neselektivnim sopostavljanjem materialov, sporočilnih nivojev in medijev pripadata postmodernističnemu načinu, medtem ko se morata Martin Parr in Richard Wentworth pred britansko kritiko braniti očitka, da voyeuristično izkoriščata najdene človeške in predmetne realnosti. To spominja na Moraviovo misel, da v generaciji, kateri v našem primeru pripadata tudi oba avtorja (letnica rojstva okrog 1950) danes prevladuje neko duhovno razpoloženje, ki mnoge njene predstavnike opredeljuje kot »uomini che guardano«, t.j. oprezujejo za početjem drugih, pri čemer se za fotografijo postavlja vprašanje, ali je objektivno samo tisto, kar je namenjeno javnosti ali pa je fotografski dokument tudi prikaz nečesa, kar se upira slikanju.

Naj zaključim z nekoliko splošno ugotovitvijo, na katero me je napeljala obravnavana razstava, da ogledovanje fotografij ni (več) nesporno razveseljivo »spontan« užitek tako značilen za odzivanje ob »umetniških« fotografijah, ampak zahteva dešifriranje jezika medija, ki je sestavljen iz neštetih idiomov. Tako se znova pokaže protislovna narava fotografije nasploh: po svoji reprodukcijski sposobnosti naj bi bila univerzalen, popularen komunikacijski medij, hkrati pa se neogibno zapira v zgodovinsko, krajevno in kulturno pogojeni vernakular.

MILAN STEPANOVIČ

V 7. kolu košarkarskega pokala prvakov

Slabo za Scavolini in Jugoplastiko

ARIS - SCAVOLINI 79:72 (39:29)
ARIS: Gracis 5, Magnifico 17, Ferro 3, Daye 17, Drew 16, Costa 14, Zampolini, Vecchiato.

ARIS: Lipiridis, Yannakis 14, Galis 30, Subotić 19, Filipou 12, Wiltjer 4.
SODNIKA: Davidov (SZ) in Ivanov (Bol.); PM: Aris 10:16, Scavolini 18:23; 3 TOČKE: Yannakis 6:9, Galis 1:3, Subotić 4:5, Drew 2:4, Zampolini 0:2.

SOLUN — Scavolini se vse bolj oddaljuje od vrha lestvice. Po spodbudnem začetku (zmage proti CSKA, Jugoplastiki in Limogesu) so prišli trije porazi (Makabi, Barcelona, Aris), vmes pa ena sama zmaga, doma proti Nashui. Vsekakor je bilo težko pričakovati uspeh na »vročem« solunskem igrišču, kjer je Aris v zadnjih 7 letih doživel en sam poraz, proti Barceloni. Vsekakor so si Grki uspeh zaslužili, če ne zaradi drugega, pa zaradi večje natančnosti pri metu.

JUGOPLASTIKA - MAKABI 85:86 (40:31)

JUGOPLASTIKA: Sretenović 4, Perašević 11, Pavičević 4, Kukoč 17, Sobin 9,

Burić, Tabak, Ivanović 24, Radja 11, Čizmić.

MAKABI: Sims 12, Daniel, Merseur 6, Gordon, Lippin 9, Kats, Jamchy 14, Magee 35, Cohen in Barlow 9.

SODNIKA: Sanchis (Sp.) in Fiorito (It.). SPLIT — Jugoplastika si je zmago napravila s košem Jamchija prav v zadnji sekundi razburljivega srečanja. Spličani so v prvem polčasu dobro igrali, a žal tako niso nadaljevali v drugi polovici, ko so si takoj v začetku napravili vso pridobljeno prednost. Gostje so štiri minute pred koncem vodili s 13 točkami (84:71), Spličani so jih sicer 16 sekund pred krajem dohiteli in tudi povedli s 85:84, a prednosti niso ubranili.

LESTVICA PO 7. KOLU: Barcelona 14, Makabi 12, Scavolini, Jugoplastika, Aris 8, Limoges, Nashua, CSKA 2.

Turnir v Viareggiu

VIAREGGIO — V 2. kolu mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja v Viareggiu so tako igrali:

SKUPINA 1: Parma - Pumas 1:0; LESTVICA: Parma 2, Torino in Porto 1, Pu-

mas 0. SKUPINA 2: Milan - Deportivo 0:0, Napoli - CSKA 3:1; LESTVICA: Napoli 2, Milan in Deportivo 1, CSKA 0. SKUPINA 3: Inter - Aberdeen 1:0, Roma - Dukla 1:1; LESTVICA: Inter 2, Roma in Dukla 1, Aberdeen 0. SKUPINA 4: Fiorentina - Tokyo 2:0, Lazio - Stuttgart 2:1; LESTVICA: Fiorentina in Lazio 2, Tokyo in Stuttgart 0.

Priština premočna

PRO GORIZIA - PRIŠTINA 1:4 (0:3)

Strelci: Lepinjšica v 27', Asumović v 32', Nedipi v 41', Trevisan v 49', Ljajić v 89'. PRO GORIZIA: Fabro, Candutti, Marassi, Stacul, Giacomini, Candoni, Gon, Calvani, Macera, Romano, Trevisan, Cečet, Canciani, Nadali, Lazzara.

Že iz uvodnih potez včerajšnjega prijateljskega srečanja je bilo povsem jasno, da so nogometaši Prištine, ki nastopajo v drugi zvezni jugoslovanski ligi, vsaj za razred boljši nasprotnik. Goričani so namreč le s težavo prehajali čez polovico igrišča, medtem ko so gostje imeli stalno premoč. Kljub temu da jugoslovanski nogometaši še iščejo pravo formo, saj se pripravljajo na drugi del prvenstva, so vseeno predvajali dopadljivo igro. (mal)

Mednarodno teniško prvenstvo Avstralije

Grafova in Sukova finalistki

MELBOURNE — Zahodna Nemka Steffi Graf in Čehoslovakinja Helena Sukova sta finalistki mednarodnega teniškega prvenstva Avstralije.

Da je Steffi Graf v finalu, to gotovo ni nikako presenečenje. Preseneča pa, kako je v polfinalu premagala zelo močno Argentinko Gabrielo Sabatini. Že sam končni izid (6:3, 6:0) kaže premoč zahodnonemške predstavnice, ki je kar nadgrala Argentinko.

»Res je, da sem precej grešila, toda Steffi je igrala zares dobro,« je po srečanju dejala Sabatinijeva, ki je v dosedanjih 16 tekmah štirinajstkrat izgubila, nikoli pa s tako razliko in v tako kratkem času (dobjoj je trajal bornih 49 minut).

V drugem polfinalu pa se je morala Helena Sukova zelo potruditi, preden je strla odpor trdožive novozelandske predstavnice Belinde Cordwell. Sukova je osvojila prvi set le po »tie-break« (7:2), v drugem setu je celo izgubila,

da bi v tretjem le ujela pravi ritem in tako osvojila srečanje (7:6, 4:6, 6:2).

Jasno je, da je v finalu Grafova nesporna favoritinja, posebno po tem, kar je pokazala v polfinalu s Sabatinijevo. Naj omenimo tudi, da Grafova na tem prvenstvu ni izgubila niti seta.

Na sporedu je bil tudi polfinale v moških dvojicah. Avstralca Cahill in Kratzmann sta premagala par McEnroe (ZDA), Woodforde (Avstral.) s 3:6, 6:3, 6:4, 7:5, v drugem polfinalu pa so nastopili izključno ameriški igralci. Leach in Puch sta namreč odpravila Davisa in Drewetta s 3:6, 6:7, 6:2, 6:4, 9:7.

Italijanski boksar Calamati prvak

AREZZO — Italijanski boksar Efre Calamati je osvojil naslov evropskega prvaka v superlahki kategoriji, s tem da je v 12 krogih premagal Francoza Tusikoleto N' Kalankete.

Na rallyju Montecarlo

Zmagoslavje Lancie

MONTECARLO — Za Lancio se rally Montecarlo ne bi mogel bolje končati, saj si je s svetovnim prvakom Biasionom, z Auriolom in s Sabyjem zagotovila prva tri mesta, kar ji je sicer uspelo že leta 1976, ko so podoben uspeh na stratosu dosegli Munari, Waldegaard in Darniche.

Japonci so se za to dirko izredno dobro pripravili, rezultati vloženega truda pa so bili za Toyoto, Mitsubishi in Mazdo dokaj skromni. Še najslabše se je godilo Toyoti, medtem ko je Mikkola (mazda) s previdno vožnjo le pristal na četrtem mestu. Še najnevarnejši za Lancio je bil Finec Ari Vatanen na mitsubishiju. Zmagovalec nedavne dirke Pariz-Dakar pa se očitno ni hotel zadovoljiti s 4. mestom (za Sabyjem je malo pred koncem imel le nekaj sekund zaostanka), a v želji, da bi ga prehitel, je zgubil nadzorstvo nad vozilom in zanj se je dirka končala ob nekem zidu.

Do kakšne selekcije je prišlo na tem rallyju, pa najbolj zgovorno potrjuje podatek, da je od skupno 166 vozil do

kraja prišlo samo 83. Od 24 posebnih voženj je Biasion osvojil 10, Auriol 9, Saby in Kankunen po 2 in Vatanen 1.

Prihodnja dirka za svetovno prvenstvo bo od 28. februarja do 3. marca, ko bo rally po Portugalski.

VRSTNI RED (po rallyjih po Švedski in v Montecarl): 1. Biasion (It.) lancia 7.13'27"; 2. Auriol (Fr.) lancia po 6'27"; 3. Saby (Fr.) lancia 7'41"; 4. Mikkola (Fin.) mazda 12'14"; 5. Kankunen (Fin.) toyota 14'49"; 6. Snijers (Bel.) toyota 18'11"; 7. Cerrato (It.) lancia 30'54"; 8. Duez (Bel.) BMW 34'02"; 9. De Martini (It.) audi 45'06"; 10. Oreille (Fr.) renault 46'06".

VRSTNI RED ZA SP: 1. Carlsson (Šve.) in Biasion (It.) 20; 3. Eklund (Šve.) in Auriol (Fr.) 15; 5. Eriksson (Šve.) in Saby (Fr.) 12; 7. Ericsson (Šve.) in Mikkola (Fin.) 10; 9. Blomquist (Šve.) in Kankunen (Fin.) 8; 11. Lindholm (Fin.) in Snijers (Bel.) 6.

LESTVICA AVTOMOBILSKIH HIŠ (po rallyju Montecarlo): 1. Lancia 20; 2. Mazda 12; 3. Toyota 10; 4. Renault 9; 5. BMW 3; 6. Audi 2.

Včeraj v prijateljskem nogometnem srečanju najmlajših v Bazovici

Selekcija ZSŠDI ugodno presenetila

ZSŠDI - SLOVENIJA 4:0 (2:0)

STRELCI: v 14. min. Reja, v 29. min. Gruđen, v 37. min. Blason, v 55. min. Svab.

ZSŠDI: Franza (Plehan), Pahor, Silli (Strain), Reja, Krašovec, Sardoč (Savi), Mauri (Umek), Layrica (Svab), Gruđen (Blason), Ferluga, Štolfa (Vremec).

SLOVENIJA: Kožulj (Urošević), Burnič, Živković (Kavčič), Obrez (Begič),

Švarc (Zgazivoda), Kocijančič, Peršič (Uretel), Brežič, Kazič, Zeželj, Leks.

SODNIK: Krašovec.

V včerajšnji prijateljski nogometni tekmi v Bazovici med selekcijama najmlajših ZSŠDI (nastopili so igralci Brega, Primorja, Zarje) in Slovenije so povsem zasluženo zmagali telesno postavnejši domačini, ki so z dvema zadetkoma v vsakem polčasu premagali

goste, katerih večina je bila za leto mlajša od naših.

Ne glede na visoko zmago naših predstavnikov velja pohvaliti nogometaše obeh ekip za dopadljivo in športno igro. Nogometaši ZSŠDI so bili predvsem v prvem polčasu v premoči, saj so bili skoraj vseh 30 minut v napadu. V nadaljevanju so se jim gostje bolje upirali, niso pa mogli preprečiti, da bi jim naši dali še dva zadetka.

Eden od pobudnikov tega srečanja Dario Vremec je bil po tekmi zadovoljen s predstavo naših nogometašev: »Fantje so se izkazali, čeprav je to le prva njihova skupna tekma. V programu imamo še nekaj podobnih srečanj, saj smo prepričani, da se s skupnimi močmi lahko marsikaj doseže.«

Včerajšnji tekmi je prisostvoval tudi znani slovenski nogometni izvedenec Štolfa, ki se je laskavo izrazil o naših nogometaših, saj so po njegovem mnenju v enem samem letu zelo napredovali.

Naj omenimo še, da je srečanje brezplačno sodel Nereo Krašovec. (bl)

Na sliki (foto Križmančič) trenutek z včerajšnjega srečanja.

Pred povratnim delom odbojkarskega prvenstva ženske C-1 lige

Pri Boru Elpro zmeren optimizem

Tudi v ženski C-1 ligi imamo enega slovenskega zastopnika in sicer Bor Elpro. Že pred začetkom prvenstva je bilo povsem na dlani, da bo za to mlado oz. kombinirano postavno edini cilj obstanek v tej konkurenci. Po prvem delu prvenstva je Bor Elpro sicer na »varnem« delu lestvice, 8. mestu, a do konca manjka še 11 povratnih tekem. Vsekakor moramo poudariti, da je konkurenca v skupini izredno izenačena, ob dejstvu, da prvi dve šesterki po 11 tekmah izstopata, saj imata 8 oz. 6 točk prednosti pred tretjouvrščeno Foce Colori iz Latisane. Razred zase, v negativnem pomenu, pa je bržkone Fratte iz San Justine, ki je v prvih 11 nastopih prav tolikokrat zgubila.

Po prvem delu prvenstva nam je kapetanka Bora Elpro Beti Nacinovi povedala: »Uspeh bi lahko bil občutno boljši, ker nismo zaigrale tako kot znamo, z edino izjemo v Fiume Venetu. Glede na dejstvo, da smo doslej izbojevale štiri zmage, ostalih sedem porazov ne gre naprtiti slabi tehnični pripravi, temveč neizkušenosti in še v

Beti Nacinovi

večji meri nezaupanju v lastne moči in sposobnosti. Te slabosti so se v največji meri pokazale v tistih nastopih, ki smo jih izgubile s tesnim 3:2, a zadnji odločilni niz se igra po novem pravilu tie-breaka, ko se vsaka napaka bridko maščuje. Omeniti moram, da se te slabosti na treningih ne pokažejo.«

Kaj lahko pričakujemo od Bora El-

pro v drugem delu prvenstva?

»Zadnje čase treniramo bolj zavzeto. V drugem delu prvenstva bi morale iztržiti več točk. Če zaigramo tako kot znamo, smo sposobne premagati prav vsakega nasprotnika. V nadaljevanju nam bo v veliko oporo to, da poznamo vsakega nasprotnika, tako njegove dobre kot tudi slabe lastnosti, katere bomo morale optimalno izkoristiti. Premagati pa moramo tudi kakšno šesterko, ki je po prvem delu prvenstva pred nami na lestvici in ne samo tiste, ko so trenutno za nami.«

V preostalih enajstih nastopih bi morale obstanek v C-1 ligi dokončno potrditi...

»Vsaka napoved je izredno težka in nevhvaležna. Na končni pozitivni kot tudi negativni razplet lahko vpliva precej činiteljev, ki jih nima smisla naštevati. Najbolj važno pa je, da bi tudi drugi del prvenstva minil brez poškodb in boleznih, ker samo z najboljšo postavo in vsemi razpoložljivimi igalkami lahko dosežemo zaželeni cilj in uspeh.« (G. F.)

Salonit za napredovanje

Novogoričanke s težavami

Odbojkarice in odbojkarji so sredi priprav za drugi del prvenstva v 2. jugoslovanski zvezni ligi. To velja tudi za obe primorski ekipi, Salonit iz Kanala in Novo Gorico.

Fantje iz Kanala so po prvem delu prvenstva na 4. mestu, vendar z lepimi možnostmi, da se uvrstijo na koncu vsaj na drugo mesto, ki jim bi še omogočalo boj za napredovanje. Salonit lahko računa tudi na zelo ugoden razpored, saj igra v Novi Gorici proti vsem direktnim konkurentom za vrh lestvice. V igorskem kadru ni prišlo do sprememb, tako da trenerja Vojko Jakopič in Niko Čergo delata z 12 igralci. Vzdušje v ekipi je odlično in vsi že nestrpno čakajo na prvo tekmo v ligi, ki bo 11. februarja.

Pri ženski ekipi Nove Gorice, ki na prijateljskih tekmah v Italiji in zamejstvu nastopa pod imenom HIT Casino, pa priprave na drugi del prvenstva ne tečejo po načrtih. Zaradi študijskih in delovnih obveznosti se igralka večkrat ne utegnejo polnoštevilno udeležiti treningov. Zanesljivo je tako, da

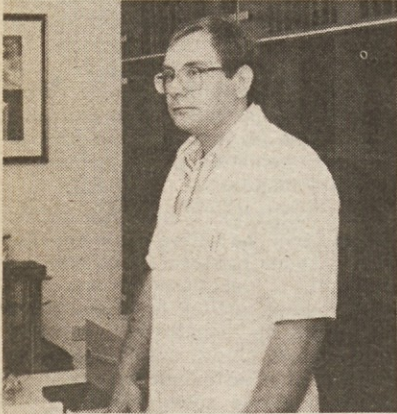
bodo težko zadržale dokaj visoko uvrstitev na zgornji polovici lestvice. Trener Marko Vidmar pa le upa, da bodo v začetku februarja lahko odšli v popolni zasedbi na nekajdnevne priprave v Poreč in da bo ekipa, v kateri je vse več mladih igralcev, tudi v 2. delu prikazala solidno odbojko.

Uspel tek na Panovcu

Z lepo uspešno prireditvijo Novoletni tek po Panovcu, ki se ga je udeležilo 57 tekačev, so člani novogoriške tekaške sekcije Utrip, katere predsednik je Dušan Ambrožič, zaključili leto 1988. Sekcija deluje že približno 4 leta in združuje ljubitelje rekreativnega teka. Člani sekcije - več kot 50 jih je aktivnih - so se udeležili številnih rekreativnih prireditev, nekateri pa so sodelovali tudi na maratonskih tekih, kjer so zasedali tudi vidna mesta. Tudi sami so pripravili oz. pomagali pri organizaciji številnih zelo uspešnih prireditev na ožjem mestnem področju, s čimer želijo pritegniti k tej obliki rekreacije čimveč ljudi.

danes igra za vas - danes igra za vas

Marjan Spetič

Marjan Spetič (letnik 1950), sedaj priznani okulist in splošni zdravnik z Laskotišča, je začel v svojih dijaških letih z nogometom pri lonjerskem Unionu, nato pa se je posvetil odbojki pri Boru, kjer je nastopal nekaj prvenstev v C ligi. Tri leta se je bavil z judom (dosegel je oranžni pas). Sedaj v glavnem planinari, smuča in plava. Spetič je tudi že tri leta predsednik KD Venturini od Domia ter že 13 let pleše in igra harmoniko pri TFS Stu ledi. Prejšnji teden je Stojan Spetič zadel 7 izidov.

totocalcio

Atalanta - Inter	X 2
Cesena - Lecce	1
Fiorentina - Roma	1 X
Verona - Sampdoria	2
Lazio - Juventus	2
Milan - Pisa	1
Napoli - Ascoli	1
Pescara - Bologna	1 X 2
Torino - Como	1 X 2
Genoa - Cosenza	1
Messina - Parma	2
Samb. - Padova	X 2
Taranto - Avellino	X 2

konjske dirke - konjske dirke

Za prvo tekmo bi poskusili bazo s skupino 1, v kateri je najmočnejši konj na svetu, Ourasi. Njegov najnevarnejši nasprotnik bi moral biti Napoletano (sk. X). Iz te skupine je še solidni Poroto.

V Milanu je glavni favorit Fran del Lario (sk. 1). Presenečenje lahko pripravi Gargano Bell (sk. X), v skupini 2 pa ne gre prezreti Flashing Gara, ki se večkrat poteguje za zmago.

V Rimu je kandidatov za zmago precej. Najprej bi omenili Egeo Dasila (sk. X), za prvo mesto pa bi se znal potegovati tudi Gufo RL (sk. 1). Za presenečenje lahko poskrbi Full Time (sk. 2).

V Firencah je glavni kandidat za zmago Epen Bryn (sk. X). V skupini 2 je solidni Fimbadar, napredek pa je zadnje čase pokazal Ebleira (sk. 1).

V Padovi bi se za prvo mesto morala potegovati Fragarita (sk. 2) in pa hitri Calamario (sk. X). V formi je še Day CM, prav tako iz skupine X.

V Pisi je po našem mnenju glavni favorit Masloga (sk. 2). Pozabiti ne

gre še na Baruliteja iz skupine 1, iz skupine X pa se lahko v ospredje prebije Diani Beach.

Dirka tris

Na dirki tris, ki bo danes v Rimu, bo startalo 20 konj. Naši favoriti so Glauco Ferm (št. 5), Diderot (št. 9) in Champ FC (št. 13). Za sistemiste: Duel Gar (št. 12), Fibrix (št. 15) ter Daiacco CM (št. 11).

totip

1. — prvi	1
drugi	X 2
2. — prvi	1
drugi	X 2
3. — prvi	X
drugi	1 2
4. — prvi	X
drugi	2 1
5. — prvi	2 X
drugi	X
6. — prvi	2
drugi	1 X

obvestila

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT vabi vse svoje člane in prijatelje na redni sestanek odseka, ki bo danes ob 20.30 na sedežu v Ul. Carducci. Alpinist Erik Švab bo prikazal svoje diapozitive s plezarije v Mont Blancu, v Avstriji in v domačih gorah. Vabljeni!

SPDT vabi prijatelje in člane na izlet v nedeljo, 29. t.m., na Štjak (521 m) nad Vipavsko dolino. Zbirališče ob 13.30 pred Hranilnico in posojilnico na Opčinah. Izlet bo z osebnimi avtomobili, hoje pa je za dve uri. Izlet vodi Franc Armani.

ŠD POLET obvešča, da bo redni letni občni zbor v ponedeljek, 30. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

JACHT CLUB ČUPA - JADRALNI CLUB ČUPA obvešča člane, da bo 17. REDNI OBČNI ZBOR društva v petek, 3. februarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v sejni dvorani osnovne šole Josip Jurčič v Devinu. Vabljeni!

ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK obvešča, da zaradi pomanjkanja snega se smučarski tečaj nadaljuje v Forni di Sopra. Odhod ob 5.30 iz Doline, ob 6.00 iz Boljunca in ob 6.15 iz Boršta.

Košarka: Bor Radenska na gostovanju v Roncadeju

V »brlogu« drugouvrščenih

Po več kot mesecu obžalovanja zamujenih priložnosti so se Borovi člani povrnili k zmagi, čeprav so se morali tudi tokrat naprezati mnogo več od potrebne mere. Nočemo s tem zmanjšati pomembnosti zmage v tem trenutku, vendar ugotavljamo, da bi si Radenska lahko zagotovila uspeh na nedeljski tekmi že mnogo pred iztekom časa.

Borov kontingent bo tokrat zaposlen v Roncadeju pri Trevisu, kjer naj bi razmerje moči in položaj na lestvici obeh tekmecev ne puščala preveč upanja. Vendar pa je na dlani, da bi za Roncades lahko veljale podobne ugotovitve kot za goriški Arte, zato morebiti da bi »zelenobeli« lahko poskrbeli še za eno presenečenje. Presenečenja na tujem pa so vedno zelo težka.

(Cancia)

Dve zaostali tekmi za Breg ADR.

»Vražjih« 48 ur

V soboto se bo dokončno normaliziralo stanje v članskem pokrajinskem promocijskem košarkarskem prvenstvu, ki je zabeležilo vrsto okrnitev v svojem doslejšnjem poteku, to pa zgolj zaradi organizacijskih hib krajevne košarkarske zveze, ki se sklicuje na nerazpoložljivost sodnikov. Košarkarji Brega Adriatherm pa bodo po modi ameriških profesionalcev nastopili kar dvakrat zapored za poznejši sklep prvega dela. Nocoj z začetkom ob 20. uri bodo Čokovi varovanci sprejeli v goste postavbo miljskega Interja, ki se je po nizu nerodnih porazov po-

vsem odpovedal predprvenstvenim ambicijam. Bregova vrsta bo nato zaposlena v gosteh proti moštvu Libertasa. Srečanje bo na sporedu jutri ob 18. uri v Ul. Della Valle. (Cancia)

Domovci jutri v Redipuglii

Domovci bodo jutri gostovali v Redipuglii (občinska telovadnica, ob 20. uri) proti močni ekipi Corridonia. Ti namreč zasedajo po osmih kolih drugo mesto na skupni lestvici v družbi Albe iz Krmina in Ist. Manzoniya iz Gorice. Igralci Corridonia nedvomno spadajo v ožji krog favoritov za prestop v D ligo. Dornikovi varovanci so v prejšnjem kolu zamudili lepo priložnost, da bi na domačem srečanju proti Gradežu osvojili drugi par prvenstvenih točk. (af)

Pokrajinsko tekmovanje v okviru Mladinskih iger

Valentini Šuber tretje mesto

V torek se je odvijalo na Zoncolanu, v okviru Mladinskih športnih iger, pokrajinsko smučarsko tekmovanje v veleslalomu za moško in žensko kategorijo letnikov 76 in 77. Sodelovalo je deset nižjih srednjih šol iz tržaške pokrajine, od katerih le dve slovenski in sicer openška S. Kosovel in šentjacobška I. Cankar. Člani športnega centra Zoncolan so kljub letošnjim neugodnim snežnim razmeram uspeli dobro pripraviti progo z 22 vrati na sicer ne idealnem smučišču Arvenis. Ker je bila progga kratka in precej položna, je bila usodna vsaka najmanjša napaka, saj je bil čas U. Nussdorfer (Svevo) 34.16. Kljub temu smo lahko ponosni na rezultate naših smučarjev in smučarjev.

Med dekleti je namreč Openka Valentina Šuber zasedla odlično tretje mesto. V skupni lestvici za šole je Kosovel zasedel tretje mesto v moški kategoriji, Cankar pa celo drugo v ženski. Vreme nam je bilo naklonjeno, saj je poleg lepega sonca, sneg dobro držal smuko devetdesetih tekmovalcev. V popoldanskih urah je bila na vrsti kratka, a prijetna slovesnost z nagrajevanjem 12 najboljših deklet in fantov, ki imajo s tem pravico do

nastopa na deželnem tekmovanju, ki bo na sporedu prihodnji teden. Poleg že omenjene Šuberjeve, bo v ženski kategoriji sodelovala še Tanja Pitacco (Cankar), v moški pa Devan Grčić in Borut Plesničar (oba Kosovel). Našim mladim smučarjem čestitamo in jim želimo srečno in uspešno vožnjo na deželnem tekmovanju.

Končna lestvica - ženske: 1. Ursula Nussdorfer (Svevo) 34.16; 2. Federica Tartara (Div. Julia) 36.46; 3. Valentina Šuber (Kosovel) 37.57; 9. Tanja Pitacco (Cankar) 42.24; 15. Rada Rojc (Cankar) 46.36; 22. Heidi Sigoni (Cankar) 48.16; 30. Sara Perosa (Cankar) 52.02; 39. Tatjana Tersi (Kosovel) 59.61. Odstopila: Elena Prelec (Kosovel).

Končna lestvica - moški: 1. Enrico Denich (Div. Julia) 34.40; 10. Devan Grčić (Kosovel) 41.13; 12. Borut Plesničar (Kosovel) 41.55; 16. Robert Volčič (Kosovel) 43.04; 17. Gregor Bizjak (Cankar) 43.49; 22. Alan Domio (Cankar) 44.50; 25. Igor Rolčič (Cankar) 44.75; 27. Vasja Gregorič (Cankar) 45.53; 30. Matija Jogan (Cankar) 47.58; 40. Iztok Colja (Kosovel) 49.48.

ERIKA ŠKERL

iz sveta naše telesne kulture

Še o delovanju ZSŠDI

Pred časom smo govorili o smotrih Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji in smo nakazali le v glavnih obrisih delovanje in naloge organizacije. S tem sicer nismo zaključili razmišljanja o tej organizaciji, ki danes združuje v svojih vrstah pretežni del mladine in odigra v življenju manjšine vidno politično vlogo. Ne moremo in ne smemo si odmisli, da je osnovni smoter organizacije nuditi doračajočemu človeku primerno mesto v zdravem zamejskem okolju.

Da bi dosegli te cilje, so potrebni predani in sposobni kadri ter sredstva. Prav dobro je znano, da danes pogojuje finančna sredstva delovanje in razvoj telesnokulturnih organizacij. Že samo nastopi na prvenstvih najnižje kategorije zahtevajo znaten finančni napor. Zamejska društva niso v stanju, da bi si pridobila prepotrebna sredstva iz lastnih virov. Društva niso delniške družbe, ki naj bi vzgajale in iskale mlade talente zato, da bi jih kasneje prodale. Naša društva imajo drugačno vlogo in smoter; o tem smo ravno tako že mnogokrat spregovorili. Nastala je torej potreba po pridobivanju dodatnih sredstev, ki presegajo okvire nabirk, članarin, prostovoljnih prispevkov in podobno. In prav v trenutku razpleta in naglega vzpona naše zamejske telesne kulture je prišlo do razcveta tudi gospodarstva, ki je razumelo potrebe doračajočega človeka. O tej tematiki je prav nazorno spregovoril po radijskih valovih vidni gorški gospodarstvenik Dino Roner, ki je tesno povezan predvsem z odbojko in balinanjem v svoji pokrajini. Ugotovil je namreč, da pri sponzorizaciji telesne kulture ne gre za iskanje golega reklamnega uspeha, ki bi se izrazil s povečanjem prometa ali podobno; smatra, da je dolžnost vsakega dobromislečega človeka, kateremu je pri srcu bodočnost naše mladine, da podpre to ali ono dejavnost manjšine, med katerimi prednjači telesna kultura! Tako razmišljanja in posegi so možni le, če se bo zamejsko gospodarstvo še naprej razvijalo in ojačevalo. In tudi zaradi takega pristopa so telesnokulturne organizacije dolžne, da vzgajajo kadre v pravem duhu; kadre, ki bodo morali jutri sodelovati pri vsesestranskem razvoju slovenske zamejske

skupnosti, torej predvsem v gospodarstvu. Vzpodbudno je dejstvo, da se vsako leto pojavijo novi sponzorji, a da "stari" nadaljujejo s svojim poslanstvom. Njim gre izredna zahvala vseh nas, ki nam je pri srcu razvoj te panoge.

Uvodoma smo omenili tudi potrebo po kadrih. Kadri so potrebni tako v društvenih odborih kakor v sami osrednji organizaciji. Odborniki ne morejo več opravljati vsega dela, saj niso profesionalci, ampak opravljajo svojo dolžnost ob prostem času. Potrebni so pa delovni profesionalni prijemci, da bi bili kos zastavljenim nalogam. Ker je pa odbor organ, ki mora dati zamisli, ki mora iskati nove rešitve, nove prijeme, so prav v glavnem odboru ZSŠDI potrebni izučeni kadri. Vprašanje je, kje jih lahko dobimo? Prav dobro se zavedamo, da jih lahko črpamo le iz vrst društvenih odborov, kjer so se prekalili in na samem terenu ugotovili, kaj nam manjka. A taka izbira je mnogokrat težavna. Društva se le težko odločijo, da "posodijo" osrednji organizaciji najboljše kadre, saj bi na tak način obubožala in delno ohromila svoje poslovanje. Tako gledanje je iz ozke društvene optike popolnoma opravičljivo, a je sporno, če gledamo na ta problem iz vidika razvoja naše skupnosti.

Ta problem se postavlja vsaj vsake dve leti, ko moramo sestaviti novi odbor. V takih trenutkih ugotovimo, da nam primanjkujejo prav vodilni kadri tudi v telesni kulturi. V nekaterih panogah smo vsaj deloma vzgojili ali pridobili strokovne kadre, a sedaj - v tem prelomnem trenutku - nam primanjkujejo strokovni odborniški kadri. Pred leti je Zdrženje sicer poskusilo organizirati tečaje za kadre, a uspeha ni bilo: odziv je bil izredno pičel in ni rodil zaželenih uspehov. Tudi po tej poti bomo morali nadaljevati, a moramo seveda dobiti pravilne prijeme, da bomo vzbudili voljo do samoodpovedovanja, ki mora biti prisotna tudi v odborniških kadrih, kakor je prisotna pri skoraj vseh aktivnih športnikih. In prav iz vrst aktivnih športnikov, ki so spoznali življenje in društvene razmere, bomo morali v najkrajši bodočnosti črpati nove kadre, ki bodo dali svoj aktivni doprinos predvsem s svežimi in izvirnimi zamislimi.

ODO KALAN

naše ekipe v raznih odbojgarskih prvenstvih - naše ekipe v raznih odbojgarskih prvenstvih

UNDER 18 MOŠKI

Pričakovani slovenski derbi med Valom Našim praporom in Sočo je odpadel. Po vsej verjetnosti bodo tekmo nadoknadili v nedeljo, teden kasneje pa naj bi bilo na sporedu še srečanje med valovci in S. Luigiem, ki še vedno upravičeno upa na osvojitev pokrajinskega naslova. Končnica prvenstva bo torej zelo zanimiva, mnenja pa smo, da bo o končnem zmagovalcu odločal slovenski derbi.

Izidi 14. kola: Fincantieri - Torriana 2:3; Acli Ronchi - S. Luigi 0:3.

Lestvica: Val Naš prapor Imsa, Soča Čerimpex in S. Luigi 18, Acli Ronchi in Torriana 10, Fincantieri 6, Grado 0.

UNDER 18 ŽENSKÉ

V tej konkurenci sta prvi dve mesti že oddani. Villacher Bier je neustavljiv in zmaga je kot na tekočem traku, dve točki zaostanka pa ima Fincantieri, ki je izgubil samo proti vodilnemu na lestvici. Slovenska ekipa Agoresta pa nima letos nobenih ambicij in se bori samo za vsak zmagani set, kar je za mlade igralke že dober rezultat.

Izidi 14. kola: Torriana - Villacher Bier 1:3; Morarese - Pieris 1:3; Libertas Gorizia - Farra 3:0; Lucinico - Ago-

rest 3:1; Fincantieri - S. Luigi 3:1.

Lestvica: Villacher Bier 28, Fincantieri 26, S. Luigi 20, Torriana 18, Lucinico 16, Pieris 14, Libertas Gorizia 8, Farra 6, Agoresta 4, Morarese 0.

UNDER 16 ŽENSKÉ

V derbiju kola je Soča doživela proti nepremagljivemu Fincantierju že drugi zaporedni poraz. Slovenske predstavnice, ki so pred dvema koloma še vodile na lestvice, so zdrknile na tretje mesto v družbi Azzurre.

Izidi 8. kola: Sagrado - Grado 3:0; Soča Čerimpex - Fincantieri 0:3; Azzurra - S. Luigi 3:0; Fossalon - Libertas Gorizia 0:3.

Lestvica: Fincantieri 16, Libertas Gorizia 14, Soča Čerimpex in Azzurra 12, Sagrado 8, Fossalon 6, Grado, S. Luigi 2, Intrepida 0.

UNDER 15 MOŠKI

V tej konkurenci se je z zmago v derbiju proti Olympii Val prebil na prvo mesto, ki ga slovenski fantje delijo s Torriano.

Izidi 2. kola: Val - Olympia 2:0; Torriana - Mossa 2:1.

Lestvica: Val in Torriana 4, Olympia in Mossa 0.

UNDER 15 ŽENSKÉ

Slovenski postavi sta zaigrali s spremenljivo srečo, saj

je samo Agorestu uspelo si priboriti prvi par točk v letošnjem prvenstvu.

Izidi 2. in 3. kola: Agorest - Torriana 2:1; Acli Ronchi - Pieris 2:0; Villesses - Villacher Bier 2:0. Počivala je Olympia.

Villacher Bier - Olympia 2:0; Pieris - Villesses 1:2; Torriana - Ronchi 0:2. Počival je Agorest.

Lestvica: Ronchi in Villesses 6, Agorest, Pieris in Villacher Bier 2, Olympia in Torriana 0.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Izidi 2. kola: Naš prapor - Torriana 3:0; Grado - Caldini 1:3; Mossa - Corridoni 3:0; Acli Ronchi - Val 3:2; S. Luigi - Cormons 3:0; Intrepida - Olympia 3:1.

Lestvica: Naš prapor, Intrepida in S. Luigi 4, Olympia, Acli Ronchi, Caldini, Grado, Mossa in Torriana 2, Val, Cormons in Corridoni 0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

V tem tednu se bo začelo tudi žensko prvenstvo v 1. diviziji, ki je letos razdeljena na dve skupini. V prvi bo med osmimi ekipami nastopala tudi Soča Čerimpex, v drugi pa bo slovenske barve branila ekipa Agoresta. (MJ)

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Franci Savenc: Po svetu morajo poznati naš alpinizem

Dandanes sta učinkovita informacija in primerna propaganda bistveni za uspeh neke pobude, nekega podviga ali pa le za razširjanje neke ideje, predvsem pa sta bistvena za primerno in pravično ovrednotenje tistega, kar si to zasluži. Slovenci imamo dva nosilna športa ali dejavnosti, s katerima se lahko s ponosom postavimo pred svetom. To sta smučanje in alpinizem. Smučanja ni treba posebej propagirati, saj je televizija več kot učinkovita, predvsem pa pravično sredstvo za to (Slovenka Mateja Svet ali pa Švicarka Vreni Schneider imata v bistvu enako propagando), istega pa ne moremo trditi za alpinizem, kjer je član velikega naroda vsekakor privilegiran pred članom majhnega. Le pomislimo, kaj bi bilo, ko bi bil npr. naš Tomo Česen Amerikane, on ki je opravič fantastične zimske solo vzpone že vsepovsod. Kako bi ga šele opevali... Tako pa se mora boriti za vsako ped osebnega priznanja, za to pa je bistvena načrtna, vsestranska in kapilarna informacija.

Te naloge informiranja o naših alpinističnih uspehih doma in po svetu si je zadal vsestranski planinski delavec, organizator in pisec, sicer učitelj strokovnih predmetov na Srednji kemijski šoli v Ljubljani **Franci Savenc**, ki že leta informira in propagira naš alpinizem. Če ima slednji svojo pravično kolokacijo v svetu je prav mnogo tudi njegova zasluga. Zato smo se daljše pogovorili z njim, da bi razumeli, kako to delo informiranja poteka in s kakšnimi težavami se srečuje. Prvo vprašanje je bilo skoraj nujno, čeprav nekoliko rutinsko.

Franci, najprej se našim bralcem predstavi in obrazloži, zakaj si se lotil prav te pravzaprav nevhvaležne naloge informiranja svetovne javnosti o naših alpinističnih uspehih.

»Z alpinizmom sem se začel resneje ukvarjati sredi 50. let, star že blizu dvaj-

set let. In čeprav tedaj še nismo počeli ne vem kaj - več smo planirali - sem kmalu spoznal, da alpinizmu med drugimi manjka stik z javnostjo. To spoznanje se je še poglobljalo z izkušnjami pri organizacijskem delu, najprej v okviru Akademskega PD, potem pa tudi Komisije za alpinizem in drugih organov PZS. Opravljal sem skoraj vse naloge, od vodenja mladine v gore, do društvenega predsedništva, pa vodenja Koordinacijske komisije za alpinizem Planinske zveze Jugoslavije, pet let sem bil gospodar (tedaj) Študentovskega planinskega doma v Tamarju itd. V gorah pa smo bili vsak prosti trenutek. Med vojaščinu sem se še teoretsko izpopolnil, med drugim sem preštudiral skoraj vse planinske vestnike in si pripravil bogate zapiske; to je bil zametek mojega arhiva. Sledila je odprava v bolivijsko Kraljevo verigo, zakroževal sem spoznavanje evropskih gor, bil sem med prvimi, ki smo spoznali plezanje v peščenih stolpih...«

Kot da bi se načrtno pripravljali za sedanje delo propagiranja slovenskih alpinističnih uspehov širom po svetu!

»Moje prve objave so bile v PV, kjer sem nasledil Ljuba Juvana, po Radu Hočvarju našega drugega sistematičnega alpinističnega kronista. Leta 1966 sem začel sistematično pisati: v Delo, Ljubljanski dnevnik, pripravljval sem prispevke za Radio, imel sem nekaj oddaj na TV, intenzivno smo pripravljali vodnik Plezalni vzponi (Vzhodne Julijske Alpe, izšel je leta 1970) itd. Vse to je zahtevalo posebne priprave. In ko sem 25. maja 1967 začel z rubriko "Planine in ljudje", mesec dni kasneje pa še z "Alpinističnimi novicami", obe v Delu, je bila na neki način že začrtana moja nadaljnja pot. Dolga leta sem sam polnil ob rubriki, tudi po 10, 12 in več tiskanih gradiv sem pripravil na teden, neredko celo na račun dopusta. Ob tem pa sem precej delal še pri izdaji planinskih vodnikov, alpinističnih vodničkov...«

Slovenski in z njim jugoslovanski alpinizem se je v zadnjih letih izredno razmahnil in kvalitetno vzpel. Je zasluga za to tudi v poročanju in kako temu sledijo različni mediji?

»Prepričan sem - čeprav bo komu zvenelo neskomorno, toda ne gre le za moje delo! - da takega razvoja ne bi bilo, če ne bi bilo poročanja, pa tudi, da je to žal še vedno neadekvatno kvaliteto. Naš alpinizem je ob smučanju verjetno še najbližji svetovnemu kvalitetnemu vrhu. Odkod potem taka razlika - o smučanju pišejo skoraj vsi časopisi, o alpinizmu pa praktično le tisti, ki jih zalagamo z novicami mi sami. Komajda bi našli profesionalnega novinarja, ki je kaj več napisal o alpinizmu; ob tebi je izjema le Jože Dekleva, novinar Dela, ki že ves čas bedi nad našimi AN in morda Mitja Košir (novinar Dnevnika), ki pa je bil tudi sam alpinist. Seveda, alpinizma se ne da spoznati le z opazovanjem od daleč, pa še zelo kompleksen je, to in pa dejstvo, da novinarjev kaj posebej ne vzpodbujamo k proučevanju alpinizma, hitro pa se naj-

dejo ostri kritiki njihovega pisanja, je najbrže jedro odgovora. Vse to pa seveda ni najbolj smotno in perspektivno. K temu moram dodati le, da le ljubljanska TV dogajanja v alpinizmu malo manj kot ignorira. Zgoditi se mora res kaj pretresljivega, da mu namenijo kako besedo ali sliko. Nič ne bi rekel, če jim ne bi obljubili pomoči... Predvajanje filma o gorah ali alpinizmu, pomeni že skoraj praznik.«

Koliko pa nas poznajo in priznavajo na tujem?

»Situacija se popravlja, ni pa še dobra. Kolikor toliko redno poročamo na 20-25 naslovov. Žal pa vse prevečkrat z zamudo, ker ne dobimo pravočasno primernih poročil. Premnogi se kar ne zavedajo, da je novica blago, ki mu zelo hitro pada cena! Pri večini je seveda kriva ležernost, so pa tudi posamezniki, ki enostavno nočejo sodelovati, čeprav sicer pričakujejo (in dobivajo) pomoč družbe.

O našem alpinizmu skoraj redno poroča japonska revija Iwa To Yuki, skoraj vsi pomembnejši rezultati naših alpinistov v visokih tujih gorah so zabeleženi v America Alpine Journalu. Odlično sodelujemo z Jozefom Nyko, urednikom poljskega Tatarnika, bolgarskim tednikom Eho, češkoslovaškimi glasili, pa angleško Moutain, münchenskim Bergsteigerjem, špansko Penalaro... in prodorno italijansko revijo ALP. Odkar je njih sodelavka postala Ines Božič, je v tej bogati in pestri reviji vse več zapisov o naši dejavnosti in gorah pri nas. Tudi za druge revije bi morali angažirati posebne sodelavce, toda kaj, ko nas je tako malo!«

Pri tem delu prav gotovo naveže tudi zanimive stike. In najbrže ne le z uredniki?

»Med uredniki je zadnje čase sicer vse več "uradnikov", celo takih, ki se na alpinizem ne spoznajo kaj dosti. Z njimi si sicer izmenjamo npr. noveletna voščila, kaj več pa že skoraj da ne. Nekaj drugega je z alpinisti. Tudi Messner je npr. že

dvakrat ali trikrat iskal mojo pomoč. Toda ko sem jaz želel dobiti nekaj podatkov od njega, sta se menda kar dve pismi zaporedno izgubili (!?). Alpinisti mnogo raje iščejo podatke, kot nudijo odgovore.

So pa tudi svetle izjeme. Z Nyko si npr. izmenjujeva podatke povprečno na 14 dni; redno prebira naše Alpinistične novice, pa Planinski vestnik, z vsem je na tekočem in veliko piše o nas. Adam Carter, urednik ameriškega Alpine Journala me še pred odhodom naših (večjih) odprav prosi za naslov vodje, da se mu potem priporoči za poročilo. In potrdi se, da je v vsakem pismu tudi kaka slovenska beseda, čeprav "priznava", da daj kot do prve lekcije iz slovenščine še ni prišel. Tesno sva sodelovala s pokojnim Hiebelerjem, ki nam je odprl prenekatero pot...«

Zadnje čase pa se vse bolj kaže interes za organizirano povezovanje. Že dvakrat je bilo srečanje alpinističnih dokumentalistov, sedaj pa je mednarodna krovna alpinistična organizacija UIAA razposlala še anketo, s katero žele evidentirati možnosti, pa tudi ambicije. Aktualna je računalniška obdelava podatkov.

O nekaterih problemih smo že slišali, pa vendarle - kateri je po tvojem največji, najbolj pereč?

»Manjka nam sodelavcev, ki bi lahko vodili korespondenco v tujih jezikih. V kolikor se bomo res lotili računalniške podatkovne zbirke, pa bomo potrebovali tako tiste, ki obvladajo programiranje, kot one s PC in delavoljnostjo. Pa tudi sicer imamo vedno dovolj nalog za tiste, ki znajo in so voljni delati. Največji problem pa je vendarle v odnosu alpinistov do našega dela. Če bi sproti dobivali informacije, kaj se jim zdi v redu in kaj ne, česa si še žele... pa bi lažje premagovali večino ovir.«

Razgovor zapisal
DUŠAN JELINČIČ

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 1.500,- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000,- din, trimesečno 85.000,- din, letno 320.000,- din, upokojenci mesečno 25.000,- din, trimesečno 65.000,- din, polletno 120.000,- din, letno 240.000,- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poveča.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - Ziro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad., telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovskih 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

27. januarja 1989

Včeraj zjutraj kratek stik zanetil ogenj v hotelu Coral v Neaplju

Požar v neapeljskem hotelu zahteval življenja treh oseb

Včerašnji požar je skoraj povsem uničil notranjost hotela (Telefoto AP)

NEAPELJ — Tri osebe so izgubile življenje zaradi požara, ki je izbruhnil včeraj ob 4.30 zjutraj v neapeljskem hotelu Coral v bližini glavne železniške postaje. Tako so v eni izmed hotelskih sob našli skoraj popolnoma zgoreli trupli 52-letne Addolorate Cristiano in njenega 21-letnega sina Marcella Canzanella, tretja žrtev pa je 77-letna Anna Parisi, ki je stanovala v nekem stanovanju nasproti hotela. Zaradi požara in vsesplošne zmede jo je obšla slabost in še preden so ji lahko pomagali, je izdihnila. Kot vzrok smrti navajajo srčno kap.

Cristianova in sin Marcello sta v hotelu stanovala od leta 1980, ko je potres porušil njihov stanovanje. V Coralu so stanovali tri take družine, poleg njih pa je bilo še kakih dvajset prehodnih gostov in to v glavnem iz afriških držav. V požaru je bilo opečenih še šest oseb, med njimi tudi 27-letni sin in brat obeh žrtev Massimo. Opekline pa niso hude, tako da so na zdravljenju zadržali le eno osebo, ostalih pet pa so jih po nudenju prve pomoči odpustili.

Goreti je začelo v sobi 34 in požar je poskušal pogasiti nočni čuvaj v hotelu. Toda to mu ni uspelo. Poklical je gasilce, medtem pa se je požar razširil in hotel skoraj popolnoma uničil. Gasilci so za pogasitev požara potrebovali dobri dve uri, škoda pa je po prvih ocenah za približno milijardo lir.

Vzroki požara uradno še niso znani. Ogenj je izbruhnil v prvem nadstropju, predvidevajo pa, da ga je po vsej verjetnosti povzročil kratek stik v napeljavah. Obstaja tudi možnost, da je požar povzročila ena izmed električnih peči, ki jih v hotelu uporabljajo za ogrevanje.

Ze včeraj dopoldne se je pred neapeljsko občinsko palačo na protestni manifestaciji zbralo večje število potresencev, ki osem let po potresu še vedno živijo v nemogočih razmerah po neapeljskih hotelih. Poleg tega pa je komunistična svetovalska skupina od župana zahtevala takojšnje ukrepe za pomoč potresencem, zahtevali pa so tudi ustanovitev posebne komisije, ki naj bi pojasnila vse razloge za včerašnji požar v hotelu Coral.

V Tadžikistanu zemlja še vedno podrhtava

Od ponedeljkevega potresa se je zemlja v Tadžikistanu še nekajkrat stresla. Zadnji močnejši potresni sunek so zabeležili včeraj. O novih žrtvah ni nobenih podatkov in čeprav je pomoč stekla razmeroma hitro, si potresenci sami urejajo zasilna bivališča (Telefoto AP)

Letošnje suše v Ameriki ni zakrivila topla greda

WASHINGTON — Lahko si upravičeno oddahnemo: trenutne vremenske spremembe niso posledica pojave tople grede, temveč so v mejah normalnih meteoroloških izstopanj. To trdijo znanstveniki ameriške državne ustanove NOAA, ki proučuje pojave v atmosferi. Ameriški meteorologi in klimatologi so proučili podatke o temperaturah in padavinah na ozemlju ZDA v zadnjih 93 letih. Njihove ugotovitve so kategorične: »Katastrofalna suša, ki je letos prizadela ameriški Midwest, je povsem normalen pojav.«

Študijo so objavili v ugledni znanstveni reviji Geophysical research letters. Vseeno pa ameriški znanstveniki opozarjajo, da previdnost ni odveč. Kirby Hanson, eden od avtorjev raziskave, je namreč navedel, da niso proučili globalnih podatkov za naš planet, zato ne morejo trditi, da ni treba upoštevati pojave tople grede.

Nedvomno pa ta študija izpodbija teze tistih »katastrofologov«, ki so na vse vetrove razbobnali, da se je na našem planetu zaradi pojave tople grede že zvišala temperatura za 0,6 stopinje Celzija. V dokaz teh trditev so navajali letošnjo sušo na ameriškem Srednjem zahodu in katastrofalne monsume v Bangladešu.

Te njihove teorije sedaj izpodbijajo konkretni stoletni statistični podatki o nihanjih temperatur in padavin v ZDA. Senzacionalističnemu širjenju panike nasprotujejo tudi evropski meteorologi, ki navajajo, da ni konkretnih dokazov o klimatskih spremembah na evropski celine. Meteorologi seveda priznavajo, da lahko pride na omejenih območjih do podnebnih sprememb, ki pa so normalen ciklični pojav. To pa še ne pomeni, da se moramo še naprej mačehovsko obnašati do atmosfere. Ukrepiti moramo čim prej, a brez panike.

Več kot sto nemških teologov kritičnih do papeževe politike

BONN — Kakih 160 teologov, med katerimi je tudi več žensk, je podpisalo dokument, v katerem kritično ocenjujejo nekatere ukrepe in izvajanja Svete stolice. Teologi poučujejo v glavnem na vzhodnonemških, švicarskih, avstrijskih in holandskih šolah in se ne strinjajo z načinom, kako je papež Janez Pavel II. določil škofovska imenovanja v teh državah.

Papeževa imenovanja temeljijo po mnenju teologov na osebnih izbirah in se sploh ne ozirajo na potrebe in zahteve krajevnih Cerkva. Janez Pavel II. pa naj ne bi upošteval niti predlogov, ki so jih dali posamezni predstavniki Cerkve. »Enostransko izvajanje pristojnosti ni v skladu z evangelijem,« menijo teologi, ki so še najbolj prizadeti zaradi škofovskega imenovanja v Kölnu. Teologi pa se v svojem dokumentu pritožujejo tudi zaradi po-

razdelitve učnih mest in dovoljenj za poučevanje. Primeri, ko je kakemu teologu brez pravega vzroka prepovedano poučevati, spominjajo že na neke vrste disciplinski ukrep brez prave utemeljitve.

Tudi kar se tiče papeževe enciklike Humanae Vitae, imajo teologi različna mnenja. Predvsem menijo, da izjave papeža Janeza Pavla II. o kontracepciji niso sprejemljive, saj napačno povezujejo ta problem z nekaterimi temeljnimi verskimi resnicami. Norme, ki jih vsebuje enciklika in ki prepovedujejo kontracepcijo, menijo teologi, ne morejo nadomestiti zavestne odgovornosti ljudi, pač pa jih prisilijo, da ukrepajo in se vedejo drugače, kot jim to narekuje osebno prepričanje. Skratka, ta pravila jih prisilijo, da se obnašajo na način, o katerem niso popolnoma prepričani.

Glasnik svete stolice Joaquim Navarro Vals je takoj po objavi kölnske izjave povzel, da gre predvsem za dogodek krajevnih razsežnosti in da so nemški škofje že pripravili repliko na pisanje teologov. Vals je tudi poudaril, da so nekateri podpisniki že preklicali svoj pristop z opravičilom, da je bilo besedilo kölnske izjave sestavljeno v naglici in v trenutku »užaljenosti«. Vatikan dalje sporoča, da so argumenti nemških teologov neutemeljeni in da so nedavna škofovska imenovanja v Kölnu in Salzburgu spoštovala vsa dosedanja pravila in krajevnih tradicije. Glede prepovedi kontracepcije pa Vatikan trdi, da pravila, ki jih vsebuje enciklika še zadaleč ne nadomeščajo odgovornosti vesti, še zlasti, ko jih vernik pravilno interpretira.

Občina Plav v primežu medetničnih demonstracij

TITOGRAĐ — Izvršni svet skupščine Črne gore je seznanil republiško skupščino z zelo zapletenim politično-varnostnim položajem v občini Plav - najbolj nerazvita črnogorska občina blizu meje s Kosovom in Albanijo, v kateri živijo Črnogorci, Albanci, Srbi in Muslimani - kjer so se množično zbirali občani, ob izrazitem nacionalnem ločevanju.

Izvršni svet meni, da je bilo med predvčerajšnjim večurnim protestnim mitingom mednarodno zaostrovanje iz ure v uro vse bolj izrazito in je grozilo, da se bo izrodilo v neposreden spopad. Dve nasprotni strani so morali ločiti z miličnimi vrstami. S političnim delovanjem voditeljev občine Plav, predstavnikov republiških organov in organizacij, vplivnih posameznikov iz Plava, pa tudi z neposredno navzočnostjo pripadnikov milice so preprečili hude posledice. Udeleženci mitinga so se sicer razšli, a so napovedali, da se bodo spet zbrali.

Včeraj so imeli v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih plavske občine sestanke, na katerih so poskušali preprečiti ponovno zbiranje. Izvršni svet Črne gore je nenehno spremljal položaj v Plavu in je pripravljen v skladu z zakonskimi pooblastili sprejeti sklep k prepovedi protestnih zbiranj v tej občini. (dd)

Obsojeni jugoslovanski Romi

BONN — Sedem jugoslovanskih Romov so v zahodnonemškem mestu Stuttgartu obsodili na 2 do 11 let zapor. Razglasili so jih, tako poroča agencija DPA, za krive zaradi ustanavljanja kriminalne organizacije, ropa in drugih deliktov.

Sodišče je ugotovilo, da je skupina jugoslovanskih državljanih dopotovala v ZR Nemčijo s ponarejenimi poljskimi potnimi listi in v Stuttgartu ustanovila »strogo organizirano organizacijo«. Vodili so jo pač »šefi«, kaznivih dejanj pa so se lotevali »delavci« - večinoma otroci in mladoletni.

Osumljenec pripisujejo, da so leta 1986 in 1987 na jugu ZR Nemčije izvedli 80 vlovov in pri tem ukradli okrog 700.000 mark. Lani so 4 mlajše pripadnike te skupine obsodili na 3 in pol leta zapor. (dd)

Homeinijevo pismo Mihailu Gorbačovu

TEHERAN — Pol meseca po pismu, ki ga je imam Homeinij poslal sovjetskemu državnemu in partijskemu voditelju, se v Iranu vsi sprašujejo kaj; predvsem pa kdaj bo Mihail Gorbačov odgovoril vodji islamske revolucije. Imam je v pismu Gorbačovu priporočil, naj študira muslimanski verski nauk in je povabil sovjetske poznavalce, da obiščejo iransko sveto mesto Kom, kjer naj bi »spoznali hišo globine znanja«, teološki center, kjer je Ruholah Homeini pričel predavati.

Zatem je ugledni teheranski dnevnik Etelant na vidnem mestu objavil članek, v katerem je izražena želja, da bi Gorbačov odgovoril na podoben način in da bi ob ugotovitvi, da v islamski republiki premalo poznajo socialistično misel, v Sovjetsko zvezo povabil iranske mislece. Zaenkrat je vsekakor še nejasno, ali bodo iranski teologi odpotovali v državo sovetov, v Iranu pa niso pozabili na to, da je imam jasno podprl Gorbačova, rekoč, da je sovjetski voditelj lahko meč za odstranitev brezverstva.

Med obiskom v Moskvi, ko je izročil pismo, je namestnik iranskega zunanjega ministra Larižani dejal, da so odnosi med državama na vrhuncu, posebno pa je to pomembno v trenutku, ko »je obnašanje številnih drugih svetovnih voditeljev tako slabob, kot je dejal namestnik šefa iranske diplomacije.

Ugledni teolog Amoli, ki je v Moskvi vodil delegacijo, je dejal, da je bil

nekajkrat Gorbačov med prebiranjem pisma vidno zmeden, posebno pa takrat, ko je Homeini zapisal, da mora komunizem odsej iskati svoje mesto v muzejih politične zgodovine sveta. V pismu je iranski duhovni voditelj med ostalim tudi zapisal: kitajski voditelji so komunizmu zadali prvi udarec, vi pa ste se odločili za drugega, kaže pa tudi poslednjega. To je bilo prvo pismo, ki ga je Homeini poslal tujemu državniku, v njem pa obširno piše o islamu, brezverstvu, materializmu in obči krizi Vzhoda in Zahoda. Istočasno pa je Homeini Gorbačova pohvalil, ker je dovolil večjo versko svobodo, posebno pa še v azijskih republikah, kjer je večina prebivalcev muslimanske veroizpovedi.

Teheranski tisk vse pogosteje poudarja tezo, da je pismo pravzaprav naslovljeno svetu in da je, kot je ocenil eden izmed komentatorjev, »jasna slika dialoga med božanskimi in materialističnimi pogledi«. Tudi predsednik islamske republike Ali Hamenei je opozoril na to, da »pismo ni vprašanje posameznika, kot tudi ga ni mogoče sprejeti ali odbiti, saj predstavlja božje ideje vrhu hierarhije materialistične ideologije.« V nekaterih listih so tudi izpostavili dejstvo, da je pismo v skladu s tradicijo navade preroka Mohameda, ki je pozval rimsko in perzijsko cesarstvo, naj sprejmeta islam. V Teheranu sedaj čakajo na odgovor sovjetskega voditelja.

Iskanje popularnosti na straneh Playboya

Ameriški pop pevec Michael Jackson si je pridobil slavo s svojim petjem, njegova starejša sestra Toya pa išče slavo s pomočjo marčeve številke Playboya. Za slavo pri tem glas ni tako pomemben... (Telefoto AP)